

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

**Ozbrojené bezpečnostní sbory a zpravodajské služby
jako složky bezpečnostního systému ČR**

Pavčina Svobodová

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra práva
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Svobodová Pavlína

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Ozbrojené bezpečnostní sbory a zpravodajské služby jako složky bezpečnostního systému ČR

Anglický název

The Armed security forces and intelligence services as a component of the security system of the Czech Republic

Cíle práce

Cílem práce je analýza fungování bezpečnostního systému ČR, resp. jeho složek a zhodnocení jak toto fungování odpovídá a je v souladu s existující právní úpravou. Hlavním cílem je rozebrat činnost, pravomoci a postavení ozbrojených bezpečnostních sborů (Policie ČR, Vězeňské služby ČR, Celní správa ČR) a zpravodajských služeb České republiky (Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace a Vojenského zpravodajství). Cílem vedlejším je stručně vymezit činnost ostatních složek bezpečnostního systému ČR, kterými jsou ozbrojené síly, záchranné sbory, záchranné služby, havarijní služby, prezident, vláda, Parlament České republiky, Bezpečnostní rada státu, ústřední správní úřady, úřady krajské a obecní.

Praktická část práce je zaměřena na sociologicko-právní výzkum, jehož cílem je zjistit a vyhodnotit názory veřejnosti na bezpečnost České republiky a posoudit důvěru občanů zejména k ozbrojeným bezpečnostním sborům a zpravodajským službám našeho státu.

Metodika

Hlavní metodou je rešerše z odborné literatury a kompilační metoda. Práce rovněž čerpá z platné právní úpravy, zejména z pěti podstatných zákonů, a to: zákona o bezpečnosti České republiky (110/1998 Sb.); zákona o Policii ČR (273/2008 Sb.); o Celní správě ČR (17/2012 Sb.); o Vězeňské službě a justiční stráží (555/1992 Sb.) a o zpravodajských službách ČR (153/1994 Sb.). Podkladem pro zpracování literární části byly i internetové zdroje. Na literární rešerši navazuje anonymní dotazníkové šetření, resp. sociologicko-právní výzkum, jehož podstatou bylo oslovit české občany a zjistit jejich názory na studovanou oblast, tedy bezpečnost ČR. Na základě tohoto šetření byla vyhodnocena statistická data. Poznatky výzkumného šetření byly shrnuty v závěru práce. Použitý dotazník je uveden v příloze práce.

Harmonogram zpracování

HARMONOGRAM:

1. Sběr dat, vyhotovení zadání práce do 30.06.2013
2. Vypracování teoretické části do 31.01.2014
3. Vypracování praktické části do 28.02.2014
4. Odevzdání práce do 31.03.2014

Rozsah textové části

60 - 80 stran

Klíčová slova

Ozbrojený bezpečnostní sbor, zpravodajská služba, bezpečnostní systém ČR, Policie ČR, Vězeňská služba a justiční stráž ČR, Celní správa ČR, Bezpečnostní informační služba, Úřad pro zahraniční styky a informace, Vojské zpravodajství, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo obrany

Doporučené zdroje informací

Bezpečnostní sbory: právní stav ke dni 1. března 2009; texty s názvy paragrafů a věcným rejstříkem. Praha: Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-133-8
DOLEŠÍ, Ladislav a kol. Vojská policie 1991 - 2006. první vydání. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - Agentura vojenských informací a služeb, 2005. ISBN 80-7278-314-9
DVORNÍK, František. Počátky zpravodajských služeb: Starověký Blízký Východ, Persie, Řecko, Řím, byzantská říše, arabsko-muslimské říše, mongolská říše, Čína, Moskevské knížectví. první vydání. Praha: Prostor, 2001. ISBN 80-7260-056-7
JANOŠEC, Josef. Bezpečnost a obrana České republiky 2015-2025. první vydání. Praha: Agentura vojenských informací a služeb; Ministerstvo obrany České republiky, 2005. ISBN 80-7278-303-3
MACEK, Pavel a UHLÍŘ, Lubomír. Dějiny policie a četnictva I. a II. první vydání. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-52-4
MARTÍNEK, Bohumír a TVRDEK, Jan. Základy integrovaného záchranného systému. první vydání. Praha: Policejní akademie České republiky, 2010. ISBN 978-80-7251-338-3
MATES, Pavel a kolektiv. Policejní právo: právní předpisy s komentářem; podle stavu k 1.7.2007. čtvrté aktualiz. vydání. Praha: Linde, 2007. ISBN 978-80-7201-672-3
MATES, Pavel a ŠKODA, Jindřich a VAVERA, František. Veřejné sbory. první vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-604-2
PEKOVÁ, Jitka a PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. druhé, přepracované vydání. Praha: ASPI, a.s., 2005. ISBN 80-7357-052-1 (2. vydání)
POKORNÝ, Ladislav. Zpravodajské služby. první vydání. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 978-80-87284-21-6
ROUŠAR, Jaroslav. Česká republika a její profesionální armáda. první vydání. Praha: Agentura vojenských informací a služeb, 2006. ISBN 80-7278-331-9
ROUŠAR, Jaroslav. Ozbrojené síly České republiky. první vydání. Praha: Agentura vojenských informací a služeb, 2000. ISBN 80-7278-069-7
VOKUŠ, Jiří. Policie České republiky. první vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2010. ISBN 978-80-254-6099-3
Krizové zákony; Hasičský záchranný sbor; Požární ochrana: podle stavu k 19.3.2012. - Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-919-2

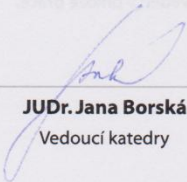
Další literatura dle pokynů vedoucí práce.

Vedoucí práce

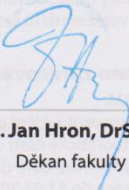
Kadlecová Eva, JUDr.

Termín odevzdání

březen 2014

JUDr. Jana Borská
Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.
Děkan fakulty

V Praze dne 12.11.2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Ozbrojené bezpečnostní sbory a zpravodajské služby jako složky bezpečnostního systému ČR" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce JUDr. Evy Kadlecové a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. 3. 2014

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní JUDr. Evě Kadlecové za odborné vedení, konzultace a pomoc při zpracování diplomové práce.

Ozbrojené bezpečnostní sbory a zpravodajské služby jako složky bezpečnostního systému ČR

The Armed security forces and intelligence services as a component of the security system of the Czech Republic

Souhrn

Tato diplomová práce se zabývá bezpečnostním systémem České republiky (ČR), jeho složkami se zaměřením na ozbrojené bezpečnostní sbory a zpravodajské služby našeho státu. Práce rozebírá zejména činnost, pravomoci a postavení Policie ČR, Vězeňské služby a justiční stráž ČR, Celní správy ČR a zpravodajských služeb, zkoumá legislativu zmíněných složek a stručně vymezuje činnost ostatních složek bezpečnostního systému ČR, jako jsou např. ozbrojené síly, záchranné sbory, prezident, vláda, Parlament ČR, Bezpečnostní rada státu, a další. Práce krátce pojednává i o veřejném sektoru jako takovém a o bezpečnostním prostředí ČR. Praktická část práce je věnována sociologicko-právnímu výzkumu, prostřednictvím kterého byly zjišťovány názory českých občanů na bezpečnost ČR a důvěra občanů k ozbrojeným bezpečnostním sborům a zpravodajským službám.

Summary

This diploma thesis deals with the Czech Republic's security system, its components, focusing on armed security forces and intelligence services of our country. Thesis analyzes the activities, powers and status of the Police of the Czech Republic (CR), The Prison Service and judicial guard of the CR, the Customs Administration of the CR and the intelligence services. Thesis examines the legislation of these components and briefly defines the activity of other components of the security system of the CR, such as the armed forces, brigades, president, the Government, the Parliament of the CR, the National Security Council, and more. Thesis also discusses the public sector and the security environment of our country. The practical part is devoted to socio-legal research, through which were detected Czech citizens' opinions on the safety of our country and confidence in the armed security forces and intelligence services.

Klíčová slova:

Ozbrojený bezpečnostní sbor, zpravodajská služba, bezpečnostní systém ČR, Policie ČR, Vězeňská služba a justiční stráž ČR, Celní správa ČR, Bezpečnostní informační služba, Úřad pro zahraniční styky a informace, Vojenské zpravodajství.

Keywords:

Armed security force, intelligence service, security system of the Czech Republic, Police of the Czech Republic, Prison Service and judicial guard of the Czech Republic, Customs Administration of the Czech Republic, Security information service, Office for Foreign Relations and Information, Military intelligence.

1. Úvod	9
2. Seznam použitých zkratk	11
3. Cíl práce a metodika	12
4. Charakteristika veřejného sektoru	14
5. Bezpečnostní prostředí České republiky	16
6. Vymezení bezpečnostního systému ČR a jeho složek	19
6.1. Ozbrojené síly	20
6.1.1. Armáda ČR	21
6.1.2. Vojenská kancelář prezidenta republiky	21
6.1.3. Hradní stráž	22
6.1.4. Vojenská policie	23
6.2. Záchrané sbory (HZS ČR), záchrané a havarijní služby	24
6.2.1. Hasičský záchranný sbor ČR (HZS ČR)	24
6.2.2. Zdravotnická záchranná služba (ZZS)	26
6.2.3. Havarijní služby	27
6.3. Prezident, vláda, Parlament ČR, Bezpečnostní rada státu, ...	27
6.3.1. Prezident České republiky	27
6.3.2. Vláda	28
6.3.3. Parlament ČR	29
6.3.4. Bezpečnostní rada státu (BRS)	30
6.4. Ústřední orgány státní správy (ústřední správní úřady)	30
6.4.1. Ministerstvo vnitra	31
6.4.2. Ministerstvo obrany	31
6.4.3. Národní bezpečnostní úřad	32
6.5. Úřady krajské a obecní	33
6.5.1. Krizový zákon	33

6.5.2.	Zákon o zajišťování obrany ČR.....	34
6.5.3.	Zákon o integrovaném záchranném systému.....	34
7.	Ozbrojené bezpečnostní sbory (OBS)	36
7.1.	Celní správa ČR	36
7.2.	Vězeňská služba a justiční stráž ČR.....	40
7.3.	POLICIE ČR	44
7.3.1.	Organizace a řízení Policie ČR.....	48
7.3.2.	Jednotlivé policejní služby a útvary.....	49
7.3.3.	Policejní spolupráce	50
8.	Zpravodajské služby ČR	51
9.	Sociologicko-právní výzkum	57
9.1.	Konceptualizace	57
9.2.	Analýza odpovědí respondentů	58
9.2.1.	Analýza jednotlivých otázek.....	58
9.2.2.	Analýza závislosti kvalitativních znaků	72
10.	Vyhodnocení výzkumu	89
11.	Závěr	92
12.	Seznam literatury a použitých zdrojů.....	94
13.	Přílohy.....	99

1. Úvod

Předpokladem dobře fungujícího bezpečnostního systému je kvalitní **právní úprava**, kooperace všech jeho jednotlivých složek a především jejich společné směřování k jednotnému cíli, ku prospěchu obyvatel a celého státu. Zájmem všech bezpečnostních složek, jejich příslušníků a zaměstnanců, by tak mělo být chránit náš stát definovaný **Ústavou České republiky** jako svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana.¹

Proto chování bezpečnostního systému může být účelné jen pokud bude směřovat k zajištění budoucnosti ČR jako svobodného, nezávislého státu, k zachování jeho duchovních a materiálních hodnot, jeho demokratických institucí a obzvláště k bezpečnosti a ochraně jeho občanů.²

Bezpečnost státu v sobě zahrnuje:

- vnitřní bezpečnost; veřejný pořádek,
- vojenskou obranu; zahraniční politiku,

přičemž cílem je péče o životy lidí, dodržování lidských práv a svobod, ochrana majetku a životních jistot, jakož i fungování státu.³ Toto odkazuje na nutnost respektovat **Listinu základních práv a svobod**, jakožto součást ústavního pořádku,⁴ přestože např. omezování osobní svobody⁵, či tajemství zpráv podávaných telefonem⁶ v rámci ochrany občanů před zločinností a terorismem je někdy nezbytné. Míněno v souvislosti s kamerovými systémy ve městech, odposlechy tel. hovorů a podobně.

Základní práva občanů koncentruje i **občanský zákoník**. Např. občanský zákoník platný do roku 2013 garantoval právo na ochranu osobnosti, zejm. života, zdraví, občanské cti, lidské důstojnosti, soukromí, ochranu svého jména a projevů osobní povahy.⁷ Nový občanský zákoník hovoří o ochraně osobnosti člověka včetně jeho přirozených práv, přičemž každý má povinnost ctít svobodné rozhodnutí člověka žít dle svého. Takto garantovaná ochrana se týká zejm. života a důstojnosti člověka, jeho zdraví, práva žít

---

¹ Hlava první, čl.1, odst. 1, zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

² Peková, Pilný, Jetmar 2005: 481

³ Mates, Škoda, Vavera 2011: 2

⁴ Hlava první, čl.3, zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

⁵ Hlava druhá, oddíl 1. čl.8, odst.1, zákona č. 2/1993 Sb., o vyhlášení listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

⁶ Hlava druhá, oddíl 1. čl.13, zákona č. 2/1993 Sb., o vyhlášení listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

⁷ Část první, Hlava druhá, oddíl první, § 11, zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník

v příznivém životním prostředí, jeho cti, vážnosti, soukromí a jeho projevů osobní povahy.⁸ Právě zmiňovaná **důstojnost** člověka představuje podstatnou hranici, v rámci které je třeba realizovat veškeré tzv. vertikální vztahy, čili vztahy orgánů veřejné moci a jednotlivců⁹, protože důstojnost je součástí lidské osobnosti a je nepřijatelné zacházet s člověkem jako s věcí.

Veřejné statky jako bezpečnost a obrana státu jsou skutečně klíčové a jejich zajišťování není snadné. Důvěra občanů ve stát a jeho bezpečnostní složky, spokojenost obyvatel a vysoká **kvalita** jejich **života** jsou odrazem skutečně fungujícího bezpečnostního systému státu.

Ozbrojené bezpečnostní sbory i zpravodajské služby, jakož i některé ostatní složky bezpečnostního systému ČR jsou souhrnně nazývány **veřejné sbory**. Byť je činnost jednotlivých veřejných sborů odlišná, spojuje je jejich **veřejnoprávní charakter** a poslání chránit **veřejný zájem**.¹⁰ Veřejné sbory jsou jedním z vykonavatelů veřejné správy a mimo Ústavu ČR, Listinu základních práv a svobod, příslušných zákonů pro jednotlivé bezpečnostní složky a jiných právních předpisů, mají rovněž povinnost řídit se správním řádem, který vymezuje mj. základní zásady činnosti správních orgánů. Přičemž bych chtěla zdůraznit zásadu veřejná správa je **službou veřejnosti**¹¹, která hovoří sama za sebe.

---

⁸ Část první, Hlava II, Díl 2, oddíl 6, pododdíl 1, §81, ods.1 a 2, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

⁹ Mates a kol. 2009: 57

¹⁰ Mates, Škoda, Vavera 2011: 6

¹¹ Část první, Hlava II, §4, ods.1, zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

2. Seznam použitých zkratk

Bezpečnostní informační služba	BIS
Bezpečnostní rada státu	BRS
Celní správa ČR	CS
Česká republika	ČR
Evropská unie	EU
Generální ředitelství cel	GŘC
Hasičský záchranný sbor ČR	HZS ČR
Integrovaný záchranný systém	IZS
Krajská ředitelství	KŘ
Krajský úřad	KÚ
Ministerstvo financí	MF
Ministerstvo obrany	MO
Ministerstvo spravedlnosti	MS
Ministerstvo vnitra	MV
Národní bezpečnostní úřad	NBÚ
Obecní úřad obce s rozšířenou působností	OÚORP
Operativně pátrací prostředky	OPP
Organizační složky státu	OSS
Ozbrojené bezpečnostní sbory	OBS
Ozbrojené síly	OS
Podpůrné operativně pátrací prostředky	POPP
Poslanecká sněmovna	PS
Severoatlantická aliance (North Atlantic Treaty Organization)	NATO
Služba kriminální policie a vyšetřování	SKPV
Státní tajná Bezpečnost	StB
Trest odnětí svobody	TOS
Úřad pro zahraniční styky a informace	ÚZSI
Vazba	V
Vězeňská služba a justiční stráž ČR	VS
Vojenská policie	VP
Vojenské zpravodajství	VZ
Zabezpečovací detence	ZD
Zdravotnická záchranná služba	ZZS
Zpravodajské služby	ZS

3. Cíl práce a metodika

Cílem práce je analýza fungování bezpečnostního systému ČR, resp. jeho složek a zhodnocení jak toto fungování odpovídá a je v souladu s existující právní úpravou. Hlavním cílem je rozebrat činnost, pravomoci a postavení ozbrojených bezpečnostních sborů (Policie ČR, Vězeňské služby ČR, Celní správy ČR) a zpravodajských služeb České republiky (Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace a Vojenského zpravodajství). Cílem vedlejším je stručně vymezit činnost ostatních složek bezpečnostního systému ČR, kterými jsou ozbrojené síly, záchranné sbory, záchranné služby, havarijní služby, prezident, vláda, Parlament České republiky, Bezpečnostní rada státu, ústřední správní úřady, úřady krajské a obecní.

Praktická část práce je zaměřena na sociologicko-právní výzkum, jehož cílem je zjistit a vyhodnotit názory veřejnosti na bezpečnost České republiky a posoudit důvěru občanů zejména k ozbrojeným bezpečnostním sborům a zpravodajským službám našeho státu.

Hlavní metodou je rešerše z odborné literatury a kompilační metoda. Práce rovněž čerpá z platné právní úpravy, zejména z pěti podstatných zákonů, a to:

- zákona o bezpečnosti České republiky (110/1998 Sb.),
- zákona o Policii ČR (273/2008 Sb.),
- zákona o Celní správě ČR (17/2012 Sb.),
- zákona o Vězeňské službě a justiční strážní (555/1992 Sb.),
- zákona o zpravodajských službách ČR (153/1994 Sb.).

Podkladem pro zpracování literární části jsou i internetové zdroje.

Na literární rešerši navazuje anonymní dotazníkové šetření, resp. sociologicko-právní výzkum, jehož podstatou bylo oslovit české občany a zjistit jejich názory na studovanou oblast, tedy bezpečnost ČR. Nejprve byla provedena konceptualizace tohoto výzkumu, jejíž součástí bylo stanovení předmětu a cíle výzkumného šetření. Rovněž byla stanovena obecná hypotéza a jednotlivé proměnné.

Dále následovala samotná konstrukce dotazníku a jeho šíření. Dotazník byl šířen prostřednictvím internetu (<http://dotaznik.czu.cz/>; <http://www.vyplnto.cz/>) i osobně na autobusovém nádraží ve Staré Boleslavi. Dotazníkové šetření probíhalo po dobu 3 měsíců. Primární data byla shromažďována v termínu 17. červenec 2013 – 9. říjen 2013. Dotazník obsahoval celkem 21 otázek a zodpovědělo ho celkem 200 respondentů.

Na základě tohoto šetření byla vyhodnocena statistická data. Byla provedena analýza jednotlivých otázek, resp. četností odpovědí respondentů a následně v programu STATISTICA 12 provedena analýza závislosti kvalitativních znaků s cílem zjistit, zda sledované sociální a demografické charakteristiky respondentů mají vliv na vybrané otázky, resp. odpovědi.

Nejprve byly vytvořeny tabulky poskytující přehled o absolutních i relativních četnostech odpovědí respondentů a na základě toho grafy pro jednotlivé otázky. Získaná primární data byla následně předmětem měření závislosti zvolených odpovědí na věku, pohlaví, bydlišti a vzdělání respondentů.

K vyhodnocení této závislosti byly použity kontingenční tabulky a výpočty χ^2 testu. V práci bylo počítáno s hladinou významnosti 5% ($\alpha = 0,05$), která udává pravděpodobnost, že dojde k chybě prvního druhu, respektive že bude zamítnuta nulová hypotéza, i když je správná.

Před výpočtem χ^2 testu bylo vždy ověřeno, že žádná z vypočtených teoretických četností není < 1 a podíl teoretických četností < 5 nepřekračuje 20% všech vypočtených očekávaných četností. V případě potvrzení závislosti byla sledována její síla prostřednictvím výpočtu zejm. Kontingenčního koeficientu, respektive Pearsonova koeficientu kontingence (C). V programu Statistica bylo sledováno i Cramérovo V a hodnota Fí. V některých případech byl ještě k příslušné otázce vytvořen prostřednictvím programu Statistica 3D histogram pro názornější zobrazení.

Poznatky výzkumného šetření jsou shrnuty v závěru práce. Použitý dotazník je uveden v příloze práce.

4. Charakteristika veřejného sektoru

Veřejný (neziskový) sektor je podstatnou částí národního hospodářství, jehož smyslem je zejména zajišťovat veřejné statky pro občany. Veřejný sektor je řízen veřejnou správou, produkuje veřejné statky (čisté i smíšené), o kterých se rozhoduje veřejnou volbou, podléhá veřejné kontrole a je financován zejména z veřejných rozpočtů.

Do veřejného sektoru spadá:

- **veřejná správa, justice, policie, armáda,**
- školství, věda a výzkum,
- kultura, tělesná kultura, sport,
- sociální služby, zdravotnictví, sociální bydlení,
- spoje, hromadná veřejná doprava,
- vodní hospodářství, ochrana životního prostředí,
- informační systémy, masmédiá, v některých zemích energetické hospodářství.¹²

Veřejný sektor tak produkuje veřejné statky, které jsou charakteristické svou prospěšností pro celou společnost a kolektivním spotřebováváním, ať jde o statky čisté veřejné, či smíšené.¹³ Ve veřejném sektoru se k zajišťování veřejných statků zřizují veřejnoprávní (vládní) neziskové organizace, které nejsou založeny za účelem dosahování zisku a jsou jimi v České republice:

- Organizační složky (nemají právní subjektivitu),
- Příspěvkové organizace (s právní subjektivitou),
- Obecně prospěšné společnosti.¹⁴

Veřejná správa a statky jako např. bezpečnost, či obrana ČR jsou **čistým veřejným statkem** a k jejich zabezpečování veřejná správa zřizuje právě výše uvedené **organizační složky státu** (OSS).¹⁵ OSS jsou zejména ministerstva a jiné ústřední orgány státu, přičemž ministerstva mají možnost zřizovat vlastní organizační složky státu.¹⁶

Pro upřesnění a propojení s prací uvádím příklad. *Ministerstvo obrany jako organizační složka státu zřizuje jako vlastní organizační složku státu Vojenské zpravodajství. Vojenské zpravodajství tak není samostatnou organizační složkou státu a je financováno z rozpočtu*

---

¹² Peková, Pilný, Jetmar 2005: 22 - 26

¹³ Peková, Pilný, Jetmar 2005: 41

¹⁴ Peková, Pilný, Jetmar 2005: 47 - 52

¹⁵ Peková, Pilný, Jetmar 2005: 253

¹⁶ Peková, Pilný, Jetmar 2005: 53

Ministerstva obrany. Oproti tomu Bezpečnostní informační služba je samostatnou organizační složkou státu, nespadá pod žádné ministerstvo a její financování tvoří samostatnou rozpočtovou kapitolu.

Organizační složky státu, resp. potřeby těchto veřejnoprávních neziskových organizací zabezpečujících veřejné statky, jsou financovány ze státního rozpočtu.¹⁷

Pro zabezpečování především smíšených veřejných statků zřizuje stát a územní samosprávné celky tzv. **příspěvkové organizace**, které smíšený veřejný statek poskytují za uživatelský poplatek. Na rozdíl od organizačních složek však mají právní subjektivitu a zapisují se proto do obchodního rejstříku.¹⁸

---

¹⁷ Peková, Pilný, Jetmar 2005: 226 - 229

¹⁸ Peková, Pilný, Jetmar 2005: 54

5. Bezpečnostní prostředí České republiky

Bezpečnost ČR je úzce spjata s bezpečností globální. V důsledku členství našeho státu v EU a NATO nelze bezpečnost ČR zcela oddělovat od bezpečnosti v euroatlantické oblasti. Tímto členstvím se ČR zavazuje přispívat ke společné bezpečnosti, resp. zajišťovat nejen bezpečnost vlastní, ale i bezpečnost jiných členských států.¹⁹ V této souvislosti nelze hovořit jen o bezpečnostním prostředí ČR, ale o bezpečnostním prostředí globálním.

Malé a střední státy, jako i Česká republika, většinou nejsou schopny bezpečností prostředí samostatně ovlivňovat. I z tohoto důvodu je jejich zájmem podílet se na kolektivním zajišťování bezpečnosti a mezinárodních aktivitách. Rovněž jako být členem NATO nebo EU.²⁰ Jedna část bezpečnostního prostředí ČR je tvořena zejm. státy, mezinárodními a nadnárodními organizacemi, druhou část tvoří vnitřní stav a podmínky bezpečnosti samotné České republiky. Budoucí vývoj bezpečnostního prostředí lze částečně ovlivnit vnitřní a zahraniční politikou ČR.²¹

Globální bezpečnostní prostředí je světový prostor, kde dochází k prolínání národních zájmů států a zájmů mezinárodních organizací a nadnárodních celků. Je to prostředí proměnlivé a obtížně predikovatelné. Nicméně od 21. století je charakterizováno minimalizací vzniku globálního konfliktu a poklesem rizika přímého vojenského útoku mezi státy. Místo konfliktu mezi státy jsou pravděpodobné spíše vnitrostátní konflikty. Trendem je posilování mezinárodních bezpečnostních organizací. Roste riziko mezinárodního terorismu, organizovaného zločinu a jiných nevojenských globálních hrozeb.²² Mezi soudobé **globální hrozby** patří:

- **Terorismus**

*ČR díky své velikosti a významu není v současné době cílem mezinárodního teroristického útoku, ani zde nepůsobí teroristické organizace. Ovšem vzhledem k rostoucí migraci do ČR a aktivnímu působení ČR v zahraničních misích, nelze tuto hrozbu do budoucna vyloučit.*²³ V souvislosti s tím bych chtěla upozornit na výsledky protiteroristického cvičení, které se uskutečnilo v Praze v noci z 25. na 26. 6. 2013 na stanici metra Florenc. Jednalo se o speciální policejní výcvik proti teroristům – aktivním střelcům. Zúčastnily se ho desítky policistů, hasičů a záchranářů. Jejich cílem bylo

---

¹⁹ Bezpečnostní strategie ČR 2011: 5

²⁰ Janošec a kol. 2005: 15

²¹ Janošec a kol. 2005: 16

²² Janošec a kol. 2005: 20 - 22

²³ Janošec a kol. 2005: 23

zneškodnit několik nebezpečných ozbrojenců. Ačkoli policisté nakonec všechny potenciální agresory zneškodnili, teroristům se podařilo fiktivně zabít 19 lidí.²⁴

- **Proliferace zbraní, vojenských materiálů a technologií**

Zejména šíření zbraní hromadného ničení znamená vzhledem k možným důsledkům potenciálně nejvýznamnější hrozbu.

- **Regionální konflikty**

V důsledku těchto konfliktů dochází k narušení stability celých regionů, šíření extremismu, terorismu, zhroucení sociální infrastruktury a rozsáhlé migraci.

- **Zhroucení státu**

*Zhroucení státní moci a státu může být způsobeno kolapsem státní správy, rozsáhlou korupcí, zneužíváním moci a neefektivním řízením. Výsledkem může být nárůst organizovaného zločinu a terorismu.*²⁵ Ke korupci bych chtěla poznamenat poslední velkou kauzu týkající se bývalého premiéra Petra Nečase a vrchní ředitelky kanceláře premiéra Jany Nagyové. Tato kauza měla více dimenzí, jednak, že bývalý premiér nabídl prostřednictvím Jany Nagyové posty v polostátních firmách poslancům P. Tluchořovi, M. Šnajdrovi a I. Fuksovi výměnou za to, že složí své mandáty. Tedy úplatek za to, že neohrozí hlasování o daňovém balíčku. A jednak dimenzi týkající se nelegálního sledování manželky Petra Nečase Vojenským zpravodajstvím na objednání Jany Nagyové.²⁶

- **Migrace**

Česká republika se stává stále atraktivnější cílovou zemí migrace, což přináší řadu sociálních, ekonomických a kulturních konfliktů, vede často ke zvýšení kriminality a může vést až k otevřenému konfliktu s domácí společností.

- **Živelné a ekologické katastrofy**

*Největší hrozbou této kategorie jsou pro ČR povodně. Tyto krizové situace způsobují řadu škod na majetku, ztráty na životech, devastaci krajiny a ekologické škody.*²⁷

V této souvislosti nelze opominout ničivé povodně v červnu 2013, které zasáhly rozsáhlé území ČR. A zároveň druhý extrém, požáry při tropických teplotách v červenci a srpnu 2013 dosahujících místy až 40°C.

---

²⁴ <http://tn.nova.cz>, 31. 7. 2013, 13:05

²⁵ Janošec a kol. 2005: 23,24

²⁶ <http://www.novinky.cz>, 15. 7. 2013, 14:30

²⁷ Janošec a kol. 2005: 24

- **Organizovaný zločin**

Jedná se zejména o *nelegální obchod s léčivými, lidmi, zbraněmi a vojenskými technologiemi. Vzhledem ke svým možným dopadům se stává stále významnější hrozbou.*²⁸

- **Epidemie a pandemie**

Důsledkem může být migrace, rozpad sociálních struktur až zhroucení států. V globalizovaném světě roste riziko šíření infekčních chorob jako důsledek turismu nebo teroristického útoku. Největší pandemií je AIDS a způsobuje nestabilitu řady států.

- **Ozbrojený mezinárodní konflikt**

*Riziko konfliktu takového druhu je v současné době nízké, avšak není nulové.*²⁹

Regionální bezpečnostní prostředí ČR je součástí výše zmíněného bezpečnostního prostředí globálního. Jevy a procesy, které se odehrávají v regionálním bezpečnostním prostředí mají bezprostřední vliv na bezpečnost ČR. Česká republika jako středně velký stát může hájit své národní zájmy v globálním měřítku jen omezeně. Vývoj ve vzdálenějších oblastech je schopna ovlivnit jen prostřednictvím zejména diplomatických a ekonomických nástrojů a tudíž své úsilí směřuje do těch oblastí, které je schopna ovlivnit a z kterých hrozí největší riziko zhoršení bezpečnosti ČR.³⁰

Regionální bezpečnostní prostředí ČR je rozděleno do několika **subregionů**:

- Středoevropský subregion (SRN, Rakousko, Polsko, Maďarsko, Slovensko),
- Pobaltský subregion (Lotyšsko, Litva, Estonsko),
- Postsovětský subregion (Ruská federace, Bělorusko, Ukrajina, Moldávie),
- Východobalkánský subregion (Bulharsko, Rumunsko),
- Západobalkánský subregion (Chorvatsko, Slovinsko, Bosna a Hercegovina Srbsko a Černá Hora, Albánie, Makedonie).³¹

Příčemž toto prostředí lze rozdělit na oblast stability, kterou představují všechny státy středoevropského, pobaltského a východobalkánského subregionu a oblast nestability, kam spadá postsovětský subregion a západobalkánský subregion (vyjma Chorvatska a Slovinska), protože jejich bezpečnostní, ekonomický, politický a demokratický vývoj zaostává. Bezpečností hrozbu mimo jiné představuje např. nejasný status Kosova, politický systém v Bělorusku³² a v současné době zejména situace na Ukrajině a v Rusku.

---

²⁸ Janošec a kol. 2005: 24,25

²⁹ Janošec a kol. 2005: 25

³⁰ Janošec a kol. 2005: 25

³¹ Janošec a kol. 2005: 26

³² Janošec a kol. 2005: 31

6. Vymezení bezpečnostního systému ČR a jeho složek

Institucionálním nástrojem bezpečnostní politiky státu je odpovídající bezpečnostní systém. Funkcí bezpečnostního systému je zejm. **integrovat, koordinovat** a **řídit** jeho jednotlivé složky. Komplexní bezpečnostní systém zahrnuje zahraničněpolitické, vojenskopolitické a vnitřně bezpečnostní komponenty a předpokládá rovněž volbu vhodné struktury, optimálního chování a kvalitního řízení.³³

Za zajišťování bezpečnosti, respektive fungování bezpečnostního systému je v České republice odpovědná vláda. Vláda koordinuje činnost všech složek bezpečnostního systému našeho státu. Jednotlivými složkami tohoto systému jsou:

- prezident, vláda, Parlament České republiky a Bezpečnostní rada státu,
- ústřední správní úřady, úřady krajské a obecní,
- ozbrojené síly, **ozbrojené bezpečnostní sbory**, záchranné sbory, záchranné služby,
- havarijní služby a **zpravodajské služby**.³⁴

Podstatnou částí ozbrojených sil je Armáda ČR, mimo to jsou ozbrojené síly tvořeny ještě Vojenskou kanceláří prezidenta republiky a rovněž Hradní stráží.³⁵ Zatímco armáda chrání zásadně vnější bezpečnost republiky, ozbrojené bezpečnostní sbory zajišťují vnitřní bezpečnost, resp. působí dovnitř České republiky.³⁶ Ozbrojené bezpečnostní sbory (OBS) jsou konkrétně tvořeny Policií ČR, Vězeňskou službou ČR a Celní správou ČR.³⁷ Záchrannými sbory se rozumí Hasičské záchranné sbory ČR, záchrannými službami zase Zdravotnické záchranné služby.³⁸ Neopomenutelnou součástí bezpečnostního systému jsou i zpravodajské služby České republiky. Jako zpravodajské služby v ČR působí: Bezpečnostní informační služba, Vojenské zpravodajství a Úřad pro zahraniční styky a informace.³⁹

Aby byla bezpečnost úspěšně zajišťována je třeba mimo složky bezpečnostního systému zapojit i samotné občany, právnické i fyzické osoby.⁴⁰ Podstatné jsou i neziskové organizace a různá sdružení občanů. Ministerstvo vnitra spolupracuje s řadou občanských sdružení prostřednictvím různých smluv. Jedná se např. o Sdružení hasičů Čech, Moravy

---

³³ Peková, Pilný, Jetmar 2005: 481

³⁴ Bezpečnostní strategie ČR 2011: 20

³⁵ Část druhá, Hlava I, §3, ods.2 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

³⁶ Mates, Škoda, Vavera 2011: 3

³⁷ www.mvcr.cz, 22. 7. 2013, 11:03

³⁸ Bezpečnostní strategie ČR 2011: 19

³⁹ §3 písm. a), b), c) zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

⁴⁰ Bezpečnostní strategie ČR 2011: 11

a Slezska, Český červený kříž, Horskou službu, Vodní záchrannou službu, Armádu spásy, aj.⁴¹ Samotní občané, právnické a fyzické osoby jsou důležití z hlediska prevence a informovanosti v oblasti bezpečnosti, ale i v rámci přípravy na mimořádné události a rovněž při záchranných a likvidačních pracích.⁴²

Některé ze složek bezpečnostního systému státu jsou označovány jako veřejné sbory. Dle organizačního kritéria mezi **veřejné sbory** řadíme:

- Policii ČR, obecní policii, Hasičský záchranný sbor, zpravodajské služby,
- Celní správu, Vojenskou policii, Věžeňskou službu a justiční stráž.⁴³

Prvořadým úkolem veřejných sborů je chránit určité statky, označované jako statky policejní, před nebezpečím a narušením. Policejními statky se rozumí např. ochrana státu, veřejná bezpečnost, bezpečnost osob, majetku, mravnost a veřejné zdraví. Cílem veřejných sborů je tak udržovat a obnovovat stav označovaný jako **veřejný pořádek a bezpečnost**.⁴⁴

Protože je práce dále zaměřena jen na ozbrojené bezpečnostní sbory (OBS) a na zpravodajské služby (ZS) našeho státu (viz. kapitoly 7 a 8), je zde nejprve vymezena činnost ostatních složek bezpečnostního systému, které nejsou součástí OBS, ani ZS.

6.1. Ozbrojené síly

Ozbrojené síly (OS) jsou hlavní výkonnou složkou vojenské moci našeho státu. Od ostatních bezpečnostních složek se odlišují schopností používat vojenskou techniku a zbraně prostřednictvím bojové činnosti ke splnění požadovaných cílů.⁴⁵ Ozbrojené síly jsou upraveny zákonem č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, v platném znění. Zákon vymezuje postavení, úkoly a členění ozbrojených sil ČR, jejich řízení, přípravu a vybavení vojenským materiálem. Dále zákon rovněž upravuje použití vojenské zbraně vojáky v činné službě a náhradu škody.⁴⁶ Já se však omezím pouze na činnost (účel) ozbrojených sil, respektive 3 jejich základních složek.

Obecně je základním úkolem ozbrojených sil ČR připravovat se k obraně našeho státu a bránit jej proti vnějšímu napadení.⁴⁷ Na základě mezinárodních smluv spolupracují

---

⁴¹ Martínek, Tvrdek 2010: 90

⁴² Martínek, Tvrdek 2010: 95

⁴³ Mates, Škoda, Vavera 2011: 1

⁴⁴ Mates, Škoda, Vavera 2011: 2

⁴⁵ Janošec a kol. 2005: 57

⁴⁶ Část první, §1, zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

⁴⁷ Část druhá, Hlava III, §9, ods.1, zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

ozbrojené síly ČR s cizími ozbrojenými silami, podílejí se na činnostech mezinárodních organizací – účastní se mírových operací, záchranných a humanitárních akcí.⁴⁸

6.1.1. Armáda ČR

Armáda ČR je základem ozbrojených sil, jejím hlavním úkolem je zajištění obrany státu a plnění spojeneckých závazků ČR, vyjma tyto hlavní úkoly provádí mírové operace v oblastech nestability, či konfliktů, realizuje záchranné práce a podílí se na eliminaci nevojenských ohrožení.⁴⁹ Armáda může být použita například ke:

- střežení objektů důležitých pro obranu ČR,
- plnění úkolů Policie ČR, pokud policie nemá dostatečné síly a prostředky k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti našeho státu,
- záchranným pracím při pohromách nebo při situacích ohrožujících zdraví a životy osob, ohrožujících majetek, nebo životní prostředí
- likvidaci následků pohromy,⁵⁰
- odstranění jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky,
- plnění humanitárních úkolů civilní ochrany,
- letecké dopravě ústavních činitelů,
- zabezpečení letecké zdravotnické dopravy.⁵¹

6.1.2. Vojenská kancelář prezidenta republiky

Jedná se o vojenský útvar ozbrojených sil ČR⁵², který vznikl v roce 1919, krátce po vzniku Československé republiky.⁵³ Vojenská kancelář plní úkoly související s výkonem pravomocí prezidenta jako vrchního velitele ozbrojených sil a související s řízením Hradní stráže.⁵⁴ Náčelník, který stojí v čele Vojenské kanceláře je přímo podřízen prezidentovi republiky.⁵⁵ Úkoly Vojenské kanceláře jsou zejm. následující:

- vypracovávat podklady pro základní řídicí dokumenty Hradní stráže,
- upřesňovat Hradní stráž jako má plnit úkoly,

---

⁴⁸ Roušar 2000: 49

⁴⁹ Roušar 2000: 63

⁵⁰ Část třetí, Hlava II, §14, písm. a), b), c), zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

⁵¹ Část třetí, Hlava II, §14, písm. d) – k), zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

⁵² §5, zákona č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky

⁵³ Roušar 2000: 141

⁵⁴ Část čtvrtá, §26, zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

⁵⁵ Část čtvrtá, §25, zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

- na návrh vlády ČR zpracovávat a předkládat rozkazy o udělení státních vyznamenání příslušníkům OS a sborů ČR,
- na návrh ministra obrany připravovat rozkazy prezidenta republiky k povýšení a jmenování generálů,
- zabezpečovat slavnostní akt předání státních vyznamenání a jmenovací ceremoniál rektorů vojenských vysokých škol,
- podílet se na organizování a přijímání státních návštěv,
- informovat prezidenta republiky o programu jednání Bezpečnostní rady státu aj.⁵⁶

6.1.3. Hradní stráž

Hradní stráž je podřízena náčelníkovi Vojenské kanceláře prezidenta republiky a jejím úkolem je provádět vnější ostrahu a ochranu Pražského hradu a objektů, které jsou dočasným sídlem prezidenta republiky a jeho hostů. Hradní stráž rovněž:

- organizuje vojenské pouty, a to zejména při oficiálních návštěvách představitelů jiných států a při přijetí vedoucích zastupitelských misí u prezidenta republiky,⁵⁷
- provádí každodenní ceremoniál slavnostního střídání stráží na Pražském hradě, který je oblíbenou podívanou návštěvníků Pražského hradu.

Hudba Hradní stráže účinkuje jak ve vnitřních prostorách hradu při významných příležitostech, tak i na veřejnosti každý den v poledne při slavnostní výměně stráží. Jednotkou Hradní stráže je i motocyklová četa, jejímž úkolem je doprovázet návštěvy čelních představitelů jiných států v ČR.⁵⁸

Právní úprava ozbrojených sil ČR se jeví jako vyhovující a je poměrně přehledná. Výhodou je dle mého názoru společné zastřešení jednotlivých bezpečnostních složek (Armády ČR, Vojenské kanceláře prezidenta republiky, Hradní stráže) zákonem o ozbrojených silách ČR. Na základě tohoto zákona je jednoznačné jaké bezpečnostní složky lze do ozbrojených sil zařadit. S tím se např. u ozbrojených bezpečnostních sborů (Policie ČR, Celní správa ČR, Vězeňská služba a justiční stráž) nesetkáme a že je složka ozbrojeným bezpečnostním sborem se dozvíme až z konkrétní právní úpravy pro jednotlivé bezpečnostní složky, míněno §1 zákona o Policii ČR, §1 zákona o Celní správě ČR, nebo zákona o Vězeňské službě a justiční stráží ČR.

⁵⁶ Roušar 2000: 141,142

⁵⁷ Část pátá, §27 a 28, zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

⁵⁸ Roušar 2000: 145

6.1.4. Vojenská policie

I když dle zákona o ozbrojených silách ČR⁵⁹ není Vojenská policie přímo jednou ze složek ozbrojených sil, přesto ji stručně charakterizují, protože příslušníci Vojenské policie (VP) konají službu pro OS, jsou to vojáci z povolání a jejich činnost je pro OS podstatná.⁶⁰ Zatímco „četnictvo“ plnilo většinou bezpečnostní úkoly ke všem obyvatelům, tzv. polní, neboli vojenské četnictvo (vojenská policie) činí tyto úkoly pro armádu.⁶¹ Vojenská policie je upravena zejm. zákonem č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii, v platném znění.

Z věcného hlediska se VP dělí do 3 služeb:

- služba odhalování a dokumentace trestné činnosti,
- dopravní, pořádková a ochranná služba,
- kynologická služba,

přičemž dále se služby člení ještě na mnoho pracovišť, resp. různě specializovaných odborů, oddělení, skupin a služeb.⁶²

Úkolem VP je zajišťovat policejní ochranu OS, vojenských objektů, materiálu a jiného státního majetku spadajícího pod hospodaření Ministerstva obrany.⁶³ Jde zejména o to:

- pečovat o bezpečnost a pořádek OS - ochraňovat OS před nebezpečím a narušením jak zvnějšku, tak zevnitř, čili samotnými příslušníky ozbrojených sil,
- udržovat kázeň a pořádek ve vojenských objektech a zajišťovat, aby vojáci kázeň a pořádek dodržovali i na veřejnosti,⁶⁴
- předcházet protiprávnímu jednání, užívání a šíření drog,
- ochraňovat zbraně, výbušniny a munici.⁶⁵

VP má postavení **policejního orgánu** v řízení o trestných činech vojáků, což znamená, že jejím úkolem je odhalovat trestnou činnost, předcházet jí a případně zjišťovat její pachatele. Má rovněž pravomoc šetřit přestupky vojáků, míněno kázeňské přestupky, má pravomoc pátrat po vojácích a vojenském materiálu. Rovněž v oblasti dopravy má své pravomoci, a to: dohlížet na bezpečnost provozu vozidel OS a řídit jejich provoz, dohlížet na odbornou způsobilost řidičů vozidel OS a jejich zdokonalování.⁶⁶

---

⁵⁹ Část druhá, Hlava I, §3, ods.2, zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

⁶⁰ Mates, Škoda, Vavera 2011: 2

⁶¹ Dolejší a kol. 2005: 8

⁶² Dolejší a kol. 2005: 40 - 49

⁶³ Roušar 2000: 114

⁶⁴ Mates, Škoda, Vavera 2011: 43

⁶⁵ Roušar 2000: 114

⁶⁶ Mates, Škoda, Vavera 2011: 43

Rovněž jako Policie ČR má i VP útvary s celostátní působností a s územní působností. Celostátní útvary jsou:

- Hlavní velitelství VP PRAHA,
- Útvar speciálních operací VP,
- Velitelství ochranné služby VP PRAHA.

Útvary s působností územní jsou podřízeny Hlavnímu velitelství.⁶⁷ Jde o:

- Velitelství VP STARÁ BOLESLAV; Velitelství ochranné služby PRAHA,
- Velitelství VP TÁBOR; Velitelství VP OLOMOUC.⁶⁸

6.2. Záchranné sbory (HZS ČR), záchranné a havarijní služby

6.2.1. Hasičský záchranný sbor ČR (HZS ČR)

HZS ČR je jediným veřejným sborem, který není ozbrojený.⁶⁹ Problematika HZS ČR je upravena zákonem č. 238/2000 Sb., o HZS České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění. Dále zákonem 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, který vymezuje, že HZS ČR je spolu s Policií ČR, Celní správou ČR (CS), Vězeňskou službou a justiční stráží ČR (VS), Generální inspekcí bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační službou a Úřadem pro zahraniční styky a informace bezpečnostním sborem.⁷⁰ Přičemž z těchto bezpečnostních sborů je ozbrojená jen policie, CS a VS. Hasičský záchranný sbor ČR je tvořen:

- generálním ředitelstvím; záchranným útvarem,
- hasičskými záchrannými sbory krajů (13) a HZS hl. města Prahy,
- Střední odbornou školou požární ochrany a Vyšší odbornou školou požární ochrany ve Frýdku-Místku.⁷¹

HZS ČR je zřízen za účelem ochrany životů, zdraví obyvatel a jejich majetku před **požáry** a za účelem poskytování pomoci při **mimořádných událostech**. Další funkce HZS ČR jsou vymezeny ve zvláštních zákonech, např. zákoně o požární ochraně, zákoně o integrovaném záchranném systému, nebo krizovém zákoně.⁷² Záchranný útvar vykonává mimořádné úkoly HZS ČR, provádí výcvik, výcvik k získání řidičského oprávnění

---

⁶⁷ Mates, Škoda, Vavera 2011: 25

⁶⁸ Dolejší a kol. 2005: 29

⁶⁹ Mates, Škoda, Vavera 2011: 29

⁷⁰ Část první, §1, ods.1, zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

⁷¹ Mates, Škoda, Vavera 2011: 29

⁷² Mates, Škoda, Vavera 2011: 47

a zdokonalování odborné způsobilosti řidičů a výuku.⁷³ V roce 2008 byl HZS ČR rozšířen o vojenský záchranný prapor (hlučínský záchranný prapor), a to za účelem pomoci při mimořádných a krizových situacích, k likvidaci následků živelných pohrom a průmyslových havárií.⁷⁴

Dle zákona č. 133/1985 Sb., **o požární ochraně**, má generální ředitelství funkce řídicí a koordinační, kontrolní aj.⁷⁵ Konkrétně např.

- schvaluje koncepci organizace a rozvoje požární ochrany,
- usměrňuje výkon služby v jednotkách požární ochrany po odborné stránce,
- předkládá Ministerstvu financí návrh rozpočtu HZS ČR,
- provádí požárně technické expertizy, aj.⁷⁶

Dle zákona č. 239/2000 Sb. **o integrovaném záchranném systému (IZS)**, je HZS ČR jednou ze základních složek IZS.⁷⁷ Dle tohoto zákona HZS ČR zajišťuje nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události.⁷⁸ HZS ČR je hlavním koordinátorem a páteří IZS.⁷⁹

V této souvislosti bych ráda definovala IZS. **Integrovaným záchranným systémem** se rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Nejde tak o žádný úřad ani instituci, je to systém práce, spolupráce a součinnosti. IZS se použije v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět záchranné a likvidační práce současně dvěma nebo více jeho složkami.⁸⁰ IZS má složky základní a ostatní. Do základních složek, pro něž je charakteristická jejich nepřetržitá pohotovost, se kromě již zmíněného HZS ČR řadí:

- jednotky požární ochrany kraje,
- Zdravotnická záchranná služba,
- Policie ČR.

Do ostatních složek IZS se řadí:

- vyčleněné síly a prostředky OS (Armáda ČR),
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (např. obecní policie),

---

⁷³ Část první, Hlava I, §2, ods.7, písm.b) a §2a, zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR

⁷⁴ Mates, Škoda, Vavera 2011: 31

⁷⁵ Mates, Škoda, Vavera 2011: 47 - 49

⁷⁶ Část druhá, Oddíl první, § 24, ods.1 a § 25, ods., zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

⁷⁷ Část první, Hlava II, § 4, ods.1, zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

⁷⁸ Část první, Hlava II, § 4, ods.4, zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

⁷⁹ Martínek, Tvrdek 2010: 60

⁸⁰ Martínek, Tvrdek 2010: 50

- ostatní záchranné sbory (např. Báňská záchranná služba),
- havarijní a pohotovostní služby (např. havarijní služby v energetice a plynárenství),
- orgány ochrany veřejného zdraví (hygienické stanice),
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů,
- v příp. krizového stavu i odbor. zdravotnic. zařízení na úrovni fakultních nemocnic.

Pro ostatní složky je charakteristické, že pomoc při záchranných a likvidačních pracích poskytují na vyžádání.⁸¹

Podle **krizového zákona**, resp. zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů, HZS vykonává přípravu na krizové situace, které nesouvisí s veřejným pořádkem, ani vnitřní bezpečností. Plní funkce koordinační, organizační a plánovací.⁸²

6.2.2. Zdravotnická záchranná služba (ZZS)

Problematika ZZS je upravena zák. č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, v platném znění. Nestanoví-li zákon jinak, použijí se na poskytování ZZS ustanovení zákona č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování.

Zdravotnická záchranná služba je zdravotní službou, která zahrnuje na základě tísňové výzvy, poskytnutí zejména **přednemocniční neodkladné péče** osobám se závažným postižením zdraví nebo v přímém ohrožení života.⁸³ Jde o tyto činnosti:

- příjem tísňových výzev, resp. volání na národní číslo tísňového volání 155 a výzev předaných operačním střediskem jiné základní složky IZS,
- vyhodnocování tísňového volání, vyslání výjezdové skupiny a její řízení,
- řízení a organizace přednemocniční neodkladné péče na místě události,
- spolupráce s velitelem zásahu složek IZS a s cílovým poskytovatelem akutní lůžkové péče; poskytování instrukcí první pomoci,
- vyšetření pacienta a poskytnutí zdravotní péče na místě události,
- nepřetržitá zdravotní péče a sledování základních životních funkcí pacienta během jeho přepravy k poskytovateli akutní lůžkové péče,
- přeprava pacienta letadlem mezi poskytovateli akutní lůžkové péče,
- přeprava tkání a orgánů k transplantaci letadlem,

⁸¹ Martínek, Tvrdek 2010: 50 - 51

⁸² Mates, Škoda, Vavera 2011: 47 - 49

⁸³ §2, ods.1, zákona č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě

- třídění osob postižených na zdraví při mimořádných a krizových situacích.⁸⁴

Poskytovatelem ZZS je příspěvková organizace zřízená krajem, která má oprávnění k poskytování zdravotnické záchranné služby. Poskytovatel zdravotnické záchranné služby je základní složkou IZS.⁸⁵

6.2.3. Havarijní služby

Neopomenutelnou součástí bezpečnostního systému jsou rovněž havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, které se podílejí a spolupracují zejména v rámci likvidačních prací. Tyto služby obvykle zřizuje právnická osoba a jde především o:

- havarijní služby v energetice, plynárenství a teplárenství,
- služby v chemickém průmyslu – havárie nebezpečných látek,
- technické služby obcí, krajů – zabezpečení infrastruktury (údržba komunikací, veřejného osvětlení, nakládání s odpady), veřejných, zemních, sanačních aj. prací,
- služby v dopravě – služby správců komunikací, služby motoristům při nehodách,
- služby v oblasti odpadového hospodářství – služby v oblasti životního prostředí, asanace nebezpečných chemických látek, čištění kontaminované vody apod.,
- služby v hornictví – ze zákona je povinna tyto služby poskytovat báňská záchranná služba, jde zejm. o záchranu životů a poskytnutí první pomoci v podzemí, odstraňování následků nehod, jako je důlní požár, výbuch plynů, závaly, apod.⁸⁶

Ačkoli bezpečnost ČR jako takovou zajišťují dle zákona o bezpečnosti ČR⁸⁷ jen ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby, povinností *státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků a právnických a fyzických osob* je rovněž podílet se na zajišťování bezpečnosti ČR.⁸⁸

6.3. Prezident, vláda, Parlament ČR, Bezpečnostní rada státu,

6.3.1. Prezident České republiky

Prezident je důležitým článkem bezpečnostního systému. Dle zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, v platném znění vystupuje prezident ČR jako **vrchní velitel ozbrojených sil**. A jeho úkolem vzhledem k této funkci je zejména:

---

⁸⁴ §4, písm. a) – j), zákona č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě

⁸⁵ §8, ods.1, zákona č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě

⁸⁶ Martínek, Tvrdek 2010: 87-89

⁸⁷ Čl.3, ods.1, zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

⁸⁸ Čl.3, ods.2, zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

- schvalovat základní vojenské řády,
- jmenovat a odvolávat náčelníka Vojenské kanceláře prezidenta republiky,
- propůjčovat bojové prapory, čestné a historické názvy vojenským zařízením, útvarům a vojenským záchranným útvarům.⁸⁹

6.3.2. Vláda

Vláda je pověřena zajišťováním bezpečnosti České republiky, odpovídá za celý bezpečnostní systém a koordinuje jeho složky.⁹⁰ Vláda dle zákona č. 219/1999 Sb., **o ozbrojených silách** České republiky, v platném znění schvaluje na návrh ministra obrany strukturu armády, operační plány použití OS pro stav ohrožení státu a pro válečný stav, stanovuje celkové počty vojáků OS a schvaluje koncepci výstavby armády.⁹¹

Dle zákona č. 222/1999 Sb., **o zajišťování obrany** České republiky, v platném znění odpovídá vláda za přípravu a zajišťování obrany státu.⁹² Dle §5 tohoto zákona vláda k zajišťování obrany státu *v míru* zejm.:

- vyhodnocuje rizika ohrožení státu a koná opatření k jejich snížení, či vyloučení,
- schvaluje strategickou koncepci obrany státu,
- schvaluje koncepci přípravy občanů k obraně státu, řídí plánování obrany státu,
- stanoví úkoly ministrům, vedoucím jiných správních úřadů a obcím, aj.⁹³

Za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu vláda k zajištění obrany státu zejm.:

- činí závěry z vojenskopolitického hodnocení mezinárodních vztahů a rozhoduje o realizaci opatření k odvrácení ozbrojeného konfliktu a ke zvýšení připravenosti k obraně státu,
- rozhoduje o prioritách plnění úkolů týkajících se obrany státu,
- rozhoduje o opatřeních potřebných pro vedení války, aj.⁹⁴

Dle zákona č. 110/1998 Sb., **o bezpečnosti** ČR může vláda v příp. živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného značného nebezpečí

⁸⁹ Část druhá, Hlava II, §5, zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

⁹⁰ Bezpečnostní strategie ČR 2011: 20

⁹¹ Část druhá, Hlava II, §6, zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

⁹² Část druhá, §4, zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky

⁹³ Část druhá, §5, ods.1, zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky

⁹⁴ Část druhá, §5, ods.2, zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky

vyhlásit nouzový stav,⁹⁵ o čemž neprodleně informuje Poslaneckou sněmovnu, která může vyhlášení zrušit.⁹⁶

Dle §4 zákona č. 240/2000 Sb., o **krizovém řízení** a o změně některých zákonů, v platném znění je vláda orgánem krizového řízení a v rámci této funkce ukládá ostatním orgánům krizového řízení úkoly, řídí a kontroluje jejich činnost.⁹⁷

Vláda rovněž zabezpečuje kontrolu zpravodajských služeb prostřednictvím Výboru pro zpravodajskou činnost zřízeným Bezpečnostní radou státu, zadává zpravodajským službám úkoly a pravidelně dostává zprávy o činnosti zpravodajských služeb.⁹⁸

6.3.3. Parlament ČR

Je klíčový orgán zejména při **schvalování zákonů** nezbytných pro fungování bezpečnostního systému ČR. Parlament může na návrh vlády vyhlásit **stav ohrožení** státu. A to za podmínek, je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu, jeho územní celistvost, nebo jeho demokratické základy.⁹⁹ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky je rovněž významným kontrolním orgánem. Jejimi orgány jsou výbory a komise a stálé delegace, přičemž do výborů (18) se řadí:

- Hospodářský výbor; Kontrolní výbor; Mandátový a imunitní výbor;
- Organizační výbor; Petiční výbor; Rozpočtový výbor; Volební výbor;
- Ústavně právní výbor; Výbor pro bezpečnost; Výbor pro obranu;
- Výbor pro evropské záležitosti; Výbor pro sociální politiku; Výbor pro zdravotnictví; Výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj;
- Výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu;
- Výbor pro životní prostředí; Zahraniční výbor; Zemědělský výbor.¹⁰⁰

Komisí má Poslanecká sněmovna sedm a jsou jimi:

- Stálá komise pro kontrolu činnosti BIS; Volební komise,
- Stálá komise pro kontrolu činnosti Generální inspekce bezpečnostních sborů,
- Stálá komise pro kontrolu činnosti Národního bezpečnostního úřadu,
- Stálá komise pro kontrolu činnosti Vojenského zpravodajství,

⁹⁵ čl.5, ods.1, zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

⁹⁶ čl.5, ods.4, zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

⁹⁷ Část první, Hlava II, Díl 1, §4, ods.1, písm. a), zákona č. 240/2000 Sb., krizový zákon

⁹⁸ §7, §8, zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

⁹⁹ čl.7, ods.1 a 2, zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

¹⁰⁰ <http://www.psp.cz>, 30. 12. 2013, 16:30

- Stálá komise pro kontrolu použití odposlechu a záznamu telekomunikač. provozu, použití sledování osob a věcí a rušení provozu elektronických komunikací,
- Stálá komise pro rodinu, rovné příležitosti a národnostní menšiny.¹⁰¹

6.3.4. Bezpečnostní rada státu (BRS)

BRS je stálý pracovní orgán vlády zřízený pro koordinaci problematiky bezpečnosti ČR a přípravu návrhů opatření k jejímu zajišťování.¹⁰² BRS se skládá z předsedy vlády a dalších členů vlády. BRS připravuje vládě návrhy opatření k zajišťování bezpečnosti ČR. Prezident republiky má právo účastnit se schůzí BRS, rovněž je oprávněn vyžadovat od ní zprávy a projednávat s ní nebo s jejími členy otázky, které patří do jejich působnosti.¹⁰³ BRS si zřizuje několik pracovních výborů, a to:

- Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky,
- Výbor pro zpravodajskou činnost,
- Výbor pro obranné plánování,
- Výbor pro civilní nouzové plánování.

Pracovním orgánem BRS pro řešení krizových situací je Ústřední krizový štáb.¹⁰⁴

6.4. Ústřední orgány státní správy (ústřední správní úřady)

Dle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, v platném znění v ČR působí 14 ministerstev a dále další ústřední orgány státní správy, jimiž jsou:

- Český statistický úřad; Český báňský úřad; Národní bezpečnostní úřad,
- Český úřad zeměměřický a katastrální; Úřad pro ochranu hospodářské soutěže,
- Úřad průmyslového vlastnictví; Správa státních hmotných rezerv,
- Státní úřad pro jadernou bezpečnost; Energetický regulační úřad,
- Český telekomunikační úřad; Úřad vlády České republiky.¹⁰⁵

Příčemž zde se zaměřím jen na Ministerstvo vnitra, Ministerstvo obrany a Národní bezpečnostní úřad.

¹⁰¹ <http://www.psp.cz>, 30. 12. 2013, 16:35

¹⁰² <http://www.vlada.cz>, 8. 8. 2013, 12:52

¹⁰³ čl.9, ods.1,2,3, zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

¹⁰⁴ <http://www.vlada.cz>, 8. 8. 2013, 13:00

¹⁰⁵ Část první, §1 a §2,ods.1, zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR

6.4.1. Ministerstvo vnitra

Působnost Ministerstva vnitra (MV) vymezuje §12 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. MV je ústředním orgánem státní správy pro **vnitřní věci**. V souvislosti s tématem této diplomové práce se jedná např. o záležitosti:

- veřejného pořádku, věci vnitřního pořádku a bezpečnosti, vč. silničního provozu,
- zbraně a střelivo, požární ochranu,
- státní hranice, jejich vyměřování a uzavírání, změny hraničních přechodů,
- krizové řízení, civilní nouzové plánování, ochranu obyvatelstva a IZS.

MV rovněž zajišťuje komunikační síť pro Policii ČR, složky IZS a územní orgány státní správy a provozuje informační systém pro nakládání s utajovanými informacemi mezi orgány veřejné moci.¹⁰⁶

V souladu se zákonem č. 239/2000 Sb., o IZS plní MV i úkoly na úseku IZS, úkoly při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Úkoly MV při přípravě na mimořádné události plní generální ředitelství HZS ČR. Jedná se zejm. o:

- usměrňování IZS,
- sjednocování postupů ministerstev, krajských a obecních úřadů, právnických a podnikajících fyzických osob,
- zpracovávání ústředního poplachového plánu IZS.¹⁰⁷

6.4.2. Ministerstvo obrany

Působnost Ministerstva obrany (MO) je vymezena § 16 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, v platném znění. MO je ústředním orgánem státní správy zejména pro **zabezpečování obrany** našeho státu, **řízení Armády ČR a správu vojenských újezdů**.

Ministerstvo obrany jako orgán pro zabezpečování obrany např.:

- navrhuje opatření k zajištění obrany státu vládě, Radě obrany ČR a prezidentu ČR,
- podílí se na zpracování návrhu vojenské obranné politiky státu,
- koordinuje činnost ústředních a jiných orgánů důležitých pro obranu státu,
- řídí Vojenské zpravodajství, zabezpečuje nedotknutelnost vzdušného prostoru ČR,

---

¹⁰⁶ Část druhá, §12, zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR

¹⁰⁷ Martínek, Tvrdek 2010: 26 a 27

- provádí opatření k mobilizaci armády, povolává občany ČR k branné povinnosti.
- organizuje součinnost s armádami jiných států,¹⁰⁸
- zpracovává Plán obrany ČR a jeho návrh předkládá vládě ke schválení,¹⁰⁹
- odpovídá za vyzbrojování, materiální a technické zabezpečení OS, za vojenské zdravotnické zabezpečení, zaměstnance rezortu a racionální vztahy s veřejností.¹¹⁰

Dle zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, stanovuje a realizuje MO opatření k rozvoji armády, zřizuje a ruší vojenské zařízení, provádí kontrolu armády, provádí státní odborný dozor nad určenými technickými zařízeními a zřizuje vojenská vyznamenání.¹¹¹ Ministr obrany k zabezpečení úkolů armády vydává rozkazy vojákům.¹¹² Ministerstva jsou rovněž jako vláda ČR orgánem krizového řízení dle §9 krizového zákona a v rámci této funkce zajišťují připravenost na řešení krizových situací v jejich působnosti.¹¹³

6.4.3. Národní bezpečnostní úřad

Národní bezpečnostní úřad (NBÚ) je orgánem moci výkonné a byl zřízen zákonem č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů. Je ústředním správním úřadem pro oblast **ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti**.¹¹⁴ Jeho úkolem je např.:

- plnit úkoly v oblasti ochrany utajovaných informací v souvislosti s naším členstvím v Evropské unii a NATO; provádět výkon státního dozoru a ukládat sankce,
- rozhodovat o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby,
- zajišťovat činnost Národního střediska komunikační bezpečnosti, Národního střediska pro distribuci kryptografického materiálu, Národního střediska pro měření kompromitujícího elektromagnetického vyzařování a Národního střediska pro bezpečnost informačních systémů, které jsou jeho součástí,
- vyvíjet a schvalovat národní šifrové algoritmy,
- vytvářet národní politiku kryptografické ochrany.¹¹⁵

¹⁰⁸ Část druhá, §16, zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR

¹⁰⁹ §1, nařízení vlády č. 51/2004 Sb., o plánování obrany státu

¹¹⁰ Janošec a kol. 2005: 71

¹¹¹ Část druhá, Hlava II, §7, ods.1, zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

¹¹² Část druhá, Hlava II, §7, ods.2,3,4, zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

¹¹³ Část první, Hlava II, Díl 2, §9, ods.1, zákona č. 240/2000 Sb., krizový zákon

¹¹⁴ <http://www.nbu.cz>, 8. 8. 2013, 13:10

¹¹⁵ <http://www.nbu.cz>, 8. 8. 2013, 13:15

6.5. Úřady krajské a obecní

Součástí bezpečnostního systému ČR jsou právě i krajské a obecní úřady, a proto je zde vymezeno několik úkolů, které orgány základních a vyšších územně samosprávných celků musí dle uvedených zákonů plnit.

6.5.1. Krizový zákon

Dle krizového zákona jsou orgány obce a kraje, jakož i jiné orgány s územní působností, orgány krizového řízení.¹¹⁶ **Hejtmán**, jako orgán kraje, má např. tyto úkoly:

- zajišťuje připravenost kraje na řešení krizových situací,
- řídí a kontroluje přípravná opatření a činnosti k řešení krizových situací a za tímto účelem zřizuje a řídí bezpečnostní radu a krizový štáb kraje,
- schvaluje krizový plán kraje.

Dále má specifické pravomoci v době krizového stavu, stavu nebezpečí a v době nouzového stavu a stavu ohrožení státu.¹¹⁷ **Starosta obce s rozšířenou působností** má téměř shodné pravomoci jako hejtmán, navíc při řešení krizových situací plní úkoly stanovené hejtmánem a orgány krizového řízení. Dále zajišťuje provedení stanovených krizových opatření v obci s rozšířenou působností.¹¹⁸ **Pravomoci starosty obce** se liší v tom, že krizový štáb zřídit nemusí, ale může. V době krizového stavu starosta zejm. zabezpečuje varování a informování osob, nařizuje a organizuje evakuaci.¹¹⁹

Krajský úřad (KÚ) k zajištění připravenosti kraje na řešení krizových situací zejména:

- plní úkoly podle krizového plánu kraje, k tomu zřizuje pracoviště krizového řízení,
- poskytuje součinnost HZS kraje při zpracování krizového plánu kraje.¹²⁰

Obecní úřad obce s rozšířenou působností (OÚORP) např. vede přehled zdrojů rizik a odstraňuje nedostatky, které by mohly způsobit krizovou situaci.¹²¹ **Obecní úřad** např.:

- organizuje přípravu obce na krizové situace,
- podílí se na zajišťování veřejného pořádku,
- poskytuje OÚORP informace ke zpracování krizového plánu obce OÚORP, aj.¹²²

¹¹⁶ Část první, Hlava II, díl 4 – 6, zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

¹¹⁷ Část první, Hlava II, díl 4, § 14 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

¹¹⁸ Část první, Hlava II, díl 5, § 18 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

¹¹⁹ Část první, Hlava II, díl 6, § 22 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

¹²⁰ Část první, Hlava II, díl 4, § 14a zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

¹²¹ Část první, Hlava II, díl 5, § 19 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

¹²² Část první, Hlava II, díl 6, § 21a zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

HZS kraje při přípravě na krizové situace a jejich řešení např.:

- zpracovává krizový plán kraje a obcí s rozšířenou působností,
- organizuje součinnost mezi správními úřady a obcemi v kraji,
- provádí analýzy ohrožení, aj.¹²³

Připravenost k řešení krizových situací spojených s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem zajišťuje na území kraje **Policie ČR**.¹²⁴

6.5.2. Zákon o zajišťování obrany ČR

Dle zákona o zajišťování obrany ČR, **KÚ** k zajišťování obrany našeho státu, například:

- vyhodnocují objekty, které mohou být napadeny a prostřednictvím ministerstva navrhnou vládě způsob jejich ochrany,
- na zákl. rozhodnutí vlád plánují jak za stavu ohrožení, či válečného stavu zabezpečit životní potřeby obyvatel, fungování veřejné správy a mobilizaci OS,
- řídí evakuaci obyvatel a zabezpečují přípravu občanů k obraně státu.¹²⁵

Obecní úřad obce s rozšířenou působností dle § 7a) k zajišťování obrany státu např.:

- vede evidenci o věcných prostředcích užitečných za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu,
- rozhoduje o povolání fyzických osob k pracovním výpomocím a povinnostem za stavu ohrožení státu a za válečného stavu.¹²⁶

Podstatný aspekt zachycuje §9a) téhož zákona a tj., že: ústřední správní úřady, správní úřady, orgány obcí a krajů mají povinnost při plnění úkolů zajišťování obrany státu **vzájemně spolupracovat a vyměňovat si informace**. K tomuto využívají **pracovišť krizového řízení**. Spolupráci a výměnu informací koordinuje ministerstvo obrany.¹²⁷

6.5.3. Zákon o integrovaném záchranném systému

Orgánům krajů a obcí vyplývají další úkoly z IZS, resp. zákona č. 239/2000 Sb., o IZS a o změně některých zákonů, v platném znění. Hejtmán kraje a **KÚ**, jakož i starosta obce s rozšířenou působností a OÚORP, zajišťují dle tohoto zákona přípravu na mimořádné

¹²³ Část první, Hlava II, díl 4, §15 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

¹²⁴ Část první, Hlava II, díl 4, §16 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

¹²⁵ Část druhá, §7, písm. a) – g), zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky

¹²⁶ Část druhá, §7a, písm. a) – n), zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky

¹²⁷ Část druhá, §9a, ods.1, zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky

události a provádění záchranných a likvidačních prací, přičemž za KÚ i OÚORP plní tyto úkoly HZS kraje. Hejtmán i starosta obce s rozšíř. působností plní své úkoly samostatně.¹²⁸

Hejtmán kraje např.:

- organizuje IZS na úrovni kraje,
- koordinuje záchranné a likvidační práce při mimořádné události v příslušném kraji a vychází při tom z havarijního plánu kraje.¹²⁹

HZS kraje plní především úkoly týkající se záchranných a likvidačních prací, zpracovává poplachový plán IZS kraje, havarijní plán kraje, v neposlední řadě řídí výstavbu a provoz informačních a komunikačních sítí IZS, aj.

Úkoly při mimořádných událostech za obec plní **obecní úřad** a **starosta obce**. Přičemž úkolem starosty obce je zejména:

- varovat osoby nacházející se na území obce před nebezpečím,
- organizovat evakuaci osob z obce.

Obecní úřad např. poskytuje HZS kraje podklady a informace pro havarijní plán kraje.¹³⁰ Obec může k plnění úkolů rovněž zřídit např. **jednotky sboru dobrovolných hasičů** nebo **obecní policii**.¹³¹

---

¹²⁸ Martínek, Tvrdek 2010: 44

¹²⁹ Martínek, Tvrdek 2010: 38, 39

¹³⁰ Martínek, Tvrdek 2010: 44, 45

¹³¹ Martínek, Tvrdek 2010: 48, 49

7. Ozbrojené bezpečnostní sbory (OBS)

OBS jako významná složka bezpečnostního systému České republiky zahrnují Policii ČR, Vězeňskou službu a justiční stráž ČR a Celní správu ČR. Každá z těchto složek je vymezena příslušným zákonem, jedná se o následující zákony:

- zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, v platném znění,
- zákon č. 555/1992 Sb. o Vězeňské službě a justiční stráží ČR, v platném znění,
- zákon č. 17/2012 Sb. o Celní správě České republiky, v platném znění.

Na rozdíl od ozbrojených sil nemají ozbrojené bezpečnostní sbory (OBS) společný zastřešující zákon, jako je zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR. Co se rozumí bezpečnostním sborem vymezuje sice zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ale zda je bezpečnostní sbor ozbrojený, či neozbrojený se lze dozvědět až z právní úpravy pro jednotlivé bezpečnostní složky, resp. Policii ČR vymezuje jako OBS až zákon o Policii ČR, stejně tak je tomu i v případě Celní správy a Vězeňské služby a justiční stráže ČR a jejich právní úpravy.

7.1. Celní správa ČR

Celní správa (CS) je nejdůležitějším orgánem v oblasti správy daní a cel, můžeme ji chápat v dvojitým smyslu, nejen jako bezpečnostní sbor, ale rovněž jako soustavu celních orgánů, čili orgánů veřejné správy.¹³² Celní správa ČR je bezpečnostním sborem.¹³³ Zákon o CS je poměrně obsáhlý, vymezuje zejm.: **orgány CS** a jejich působnost, **kontrolu CS**, ochranu názvu a označení CS, **oprávnění, povinnosti a prostředky** celníka a občanského zaměstnance, správní delikty, získávání a zpracování informací orgány CS a mezinárodní spolupráci.¹³⁴ Problematika CS je dále upravena např. vyhláškou č. 286/2012 Sb., o vnějším označení, odznacích, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel CS.

Jelikož je Ministerstvo financí (MF) ústředním orgánem státní správy pro daně, poplatky a clo, je tato bezpečnostní složka *podřízena MF*, nikoli však jako celek, ale jen samotné *Generální ředitelství cel (GŘC)*, které je *organizační složkou státu*. GŘC je *financováno z rozpočtu MF*.¹³⁵ Orgány CS tvoří právě GŘC a celní úřady, které jsou

¹³² Mates, Škoda, Vavera 2011: 25

¹³³ Čermák a kol. 2012: 8

¹³⁴ Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹³⁵ Mates, Škoda, Vavera 2011: 25

správnými úřady a organizačními složkami státu.¹³⁶ Zatímco GŘC vykonává působnost pro celé území našeho státu, celní úřady mají územní působnost na úrovni kraje.¹³⁷ GŘC je včele CS a jsou mu podřízeny celní ředitelství. GŘC metodicky vede celní úřady v určených oblastech, např. v oblasti celního dohledu. Včele GŘC stojí generální ředitel jmenovaný do funkce ministrem financí. Další vedoucí funkcionáře ať celních ředitelství, či celních úřadů jmenuje do funkcí sám generální ředitel, který dále přímo řídí ředitele celních úřadů ve věcech celostátního a mezinárodního rozsahu. Rovněž organizační strukturu určuje generální ředitel, tj. zřizuje jednotlivé pobočky celních úřadů.¹³⁸ Na první pohled je zřejmá poměrně vysoké postavení GŘC, např. ve srovnání s Policejním ředitelstvím, je GŘC účetní jednotkou a organizační složkou. Jednotlivá celní ředitelství a celní úřady nejsou účetními jednotkami a vystupují v majetkových vztazích jako *vnitřní organizační jednotky* GŘC.

Dalším vedoucím funkcionářem je celní ředitel, který stojí včele celního ředitelství. Jak již bylo výše zmíněno, do funkce ho jmenuje generální ředitel a to z řad celníků. Co se týče celních ředitelství, jsou nadřizené celním úřadům v jejich daném obvodu, vyjma případů, kdy jsou vedeny přímo Generálním ředitelstvím.

Rovněž celní úřady jsou vedeny příslušnými řediteli, které jmenuje generální ředitel na návrh celního ředitele. Celní úřady jsou instančně podřízené jednotlivým celním ředitelstvím, která přezkoumávají vydávaná rozhodnutí v rámci správního řízení.¹³⁹

Činnost CS lze shrnout výkonem tzv. „celnictví“. Jde o plnění úkolů orgány celní správy, jedná se zejména o:

- kontrolu zboží na hranicích¹⁴⁰,
- vybírání cla,
- vydávání povolení, vedení evidence o kontrolovaném zboží,
- ale i pátrání po zboží, které nebylo celně zkontrolováno, nebo např. sledování osob podezřelých z porušování celních předpisů.

---

¹³⁶ Část první, Hlava I, §1, ods.2, zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹³⁷ Část první, Hlava II, §2 a §6, zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹³⁸ Mates, Škoda, Vavera 2011: 25 - 26

¹³⁹ Mates, Škoda, Vavera 2011: 26 - 27

¹⁴⁰ **Pozn.:** *Příčemž celním dohledem, resp. kontrolou se rozumí dle zákona č. 13/1993 Sb., Celní zákon, zjišťování druhu, množství a jiných skutečností o zboží potřebných k posouzení, zda se dovoz, vývoz nebo tranzit zboží uskutečňuje, či uskutečnil v souladu s celními předpisy. V příp. podezření, že osoba ukrývá zboží, které podléhá clu, daním a poplatkům vybíraným při dovozu nebo jehož vývoz/dovoz je zakázán, či omezen, může být provedena i osobní prohlídka, či vnitřní kontrola poštovních zásilek.*

Kromě těchto činností má CS ještě řadu „překvapivých“ kompetencí souvisejících např. s certifikací diamantů, nebo s ochranou ovzduší.¹⁴¹ GŘC má postavení policejního orgánu v oblasti řízení o trestné činnosti související s porušením celních předpisů, předpisů o vývozu, dovozu a průvozu zboží, s porušením daňových zákonů a předpisů o umístění a pořízení zboží v členských státech EU. Ve vztahu ke svým podřízeným orgánům, resp. celním ředitelstvím vystupuje GŘC jako orgán řídicí, metodický a koordinační. Úkolem celních ředitelství je rozhodovat a kontrolovat aplikaci právních předpisů oblasti cel. Samotný výkon celní správy, rozhodování a kontrola je na celních úřadech,¹⁴² které vykonávají zejm. správu cel a správu daní a jiných peněžitých plnění.¹⁴³

Činnost CS je **kontrolována** samotnými občany, fyzickými a právnickými osobami, kteří mohou upozornit na nedostatky v činnosti orgánů CS, celníka nebo občanského zaměstnance, anebo na to, že se celník nebo občanský zaměstnanec dopustil trestného činu, kázeňského přestupku nebo správního deliktu.¹⁴⁴ GŘC prošetřuje prostřed. speciálního inspekčního útvaru podezření z protiprávního jednání celníků a občanských zaměstnanců týkající se porušování povinností vyplývajících ze služebního nebo pracovního poměru.¹⁴⁵ Použití odposlechu, záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí kontroluje Poslanecká sněmovna, která k tomu zřizuje kontrolní orgán, přičemž ministr financí předkládá kontrolnímu orgánu nejméně dvakrát za rok informace o použití OPP.¹⁴⁶

Obecně je základní **povinností** celníka i občanského zaměstnance být zdvořilý, dodržovat přiměřenost postupu a prokazovat svou příslušnost.¹⁴⁷ Celník ve službě má:

- povinnost provést služební úkon, poučovací povinnost,
- povinnost zdokumentovat rozhodnutí o použití donucovacích prostředků nebo zbraně na zvukovém, obrazovém nebo písemném záznamu,
- povinnost použít výzvu a povinnost mlčenlivosti.¹⁴⁸

Zároveň má celník **oprávnění**:

- požadovat vysvětlení, požadovat prokázání totožnosti, zajistit osobu,
- omezit pohyb agresivních osob (např. připoutání k vhodnému předmětu),

¹⁴¹ Mates, Škoda, Vavera 2011: 46

¹⁴² Mates, Škoda, Vavera 2011: 47

¹⁴³ Část první, Hlava III, §8, písm. b) a c), zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹⁴⁴ Část druhá, §12 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹⁴⁵ Část první, Hlava II, §5 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹⁴⁶ Část šestá, Hlava I, §65, ods.1 a 2, zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹⁴⁷ Část třetí, Hlava II, §18, §19, §20, zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹⁴⁸ Část třetí, Hlava III, §21 – 27, zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

- pořizovat záznamy (zvukové, obrazové aj. záznamy osob, věcí a průběhu úkonu),
- použít technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla, odebrat zbraň,
- zakázat vstup na určená místa (např. pás s označením“Celní správa“),
- zkontrolovat osobu, dopravní prostředek, poštovní zásilku,
- oprávnění k plnění úkolů na území jiného státu.¹⁴⁹

Celník má právo při předcházení trestným činům a získávání poznatků o trestné činnosti používat podpůrné operativně pátrací prostředky (**POPP**), kterými jsou:

- krycí prostředky a doklady,
- zabezpečovací technika,
- zvláštní finanční prostředky,
- využití informátora, resp. fyzické osoby poskytující orgánům CS informace.¹⁵⁰

Krycí prostředky a doklady slouží celníkovi k zastírání jeho skutečné totožnosti, zabránění prozrazení jeho činnosti, či činnosti orgánu celní správy.¹⁵¹ Pojem **zabezpečovací technika** je v zákoně poměrně obecně vymezen. Zákon zabezpečovací techniku definuje jako „technické prostředky, zařízení a jejich soubory používané k ochraně majetku a zamezení nedovolené manipulaci se zbožím a dále k dokumentování skutečností nasvědčujících porušování právních předpisů v oboru působnosti orgánů celní správy.“¹⁵² *Zabezpečovací techniku by bylo třeba v zákoně zkonkretizovat alespoň demonstrativním výčtem jejich nástrojů. Podíváme-li se do trestního řádu, který vymezuje operativně pátrací prostředky (OPP) v §158b, nalezneme zde, že policejní orgán, blíže vymezený §12¹⁵³, je v řízení o úmyslném trestném činu oprávněn použít OPP, kterými jsou: předstíraný převod, sledování osob a věcí a použití agenta¹⁵⁴.*

Zvláštními finančními prostředky se rozumí vyčleněné finanční prostředky, používané k úhradě některých výdajů v souvislosti používáním POPP a OPP,¹⁵⁵ míněno OPP dle trestního řádu.

¹⁴⁹ Část třetí, Hlava IV, §28 – 37, zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹⁵⁰ Část třetí, Hlava V, §38 – 43, zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹⁵¹ Část třetí, Hlava V, §39,40, zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹⁵² Část třetí, Hlava V, §41, zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹⁵³ **Pozn.:** *Policejními orgány jsou dle §12 trestního řádu např.: útvary Policie ČR; pověřené orgány Vězeňské služby ČR v řízení o trestných činech za stanovených podmínek; pověřené celní orgány v řízení o trestných činech za stanovených podmínek; pověřené orgány Vojenské policie, Bezpečnostní informační služby, ÚZSI, Vojenského zpravodajství v řízení o trestných činech za stanovených podm. aj. orgány.*

¹⁵⁴ Část druhá, Hlava devátá, §158b, ods.1, zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

¹⁵⁵ Část třetí, Hlava V, §42, zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

Celník je oprávněn použit za urč. podmínek **donucovací prostředky** a zbraň. Přičemž donucovacími prostředky jsou míněny:

- hmaty, chvaty, údery nebo kopy,
- slzotvorný, elektrický nebo jiný dočasně zneschopňující prostředek,
- obušek nebo jiný úderný prostředek,
- pouta, služební pes, technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla,
- zastavovací pás a jiné prostředky k nucenému zastavení vozidla,
- úder střelnou zbraní, hrozba namířenou střelnou zbraní, varovný výstřel, zásahová výbuška, prostředek k zamezení prostorové orientace, vytlačování vozidlem.¹⁵⁶

Právo **použít zbraň** má celník jen v případě nutné obrany a krajní nouze a za dalších podmínek stanovených v §45 zákona o Celní správě ČR.¹⁵⁷

Povinností občanského zaměstnance kromě již zmíněných povinností je zachovávat mlčenlivost, jeho oprávněním je vyzvat osobu k prokázání totožnosti při placení peněžitých plnění a zároveň poučit tuto osobu o možnosti nechat ji předvést.¹⁵⁸

7.2. Vězeňská služba a justiční stráž ČR

Vězeňská služba ČR je ozbrojeným bezpečnostním sborem.¹⁵⁹ Zákon o Vězeňské službě a justiční stráží ČR vymezuje zejm.: **úkoly, organizaci** a řízení Vězeňské služby, **povinnosti, oprávnění** a **prostředky** příslušníka, náhradu škody, hospodářskou činnost Vězeňské služby, evidenci osob ve výkonu zabezpečovací detence, vazby a testu odnětí svobody.¹⁶⁰ Problematika Vězeňské služby a justiční stráže je upravena dále např. vyhláškou č. 89/2004 Sb., kterou se stanoví vnější označení příslušníka Vězeňské služby ČR, zvláštní barevné provedení a označení služebních vozidel a prokazování příslušnosti k Vězeňské službě České republiky.

Vězeňská služba (VS) je *podřízena Ministerstvu spravedlnosti (MS)* a to jako *celek*, na rozdíl od výše zmíněné CS. Je financována z *rozpočtu Ministerstva spravedlnosti*. VS má sice rovněž generální ředitelství, ale její gen. ředitelství nemá zdaleka takové postavení jako Generální ředitelství cel. VS je správním orgánem, je *organizační a účetní jednotkou* a toto postavení má jako celek. Včele VS je generální ředitel jmenovaný do funkce

¹⁵⁶ Část třetí, Hlava VI, §44, ods.1, zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹⁵⁷ Část třetí, Hlava VI, §45, ods.1, zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹⁵⁸ Část třetí, Hlava VII, §49, zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

¹⁵⁹ Čermák a kol. 2012: 7

¹⁶⁰ Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky

ministrem spravedlnosti. Řízení celé soustavy vězeňské služby včetně jejich organizačních jednotek provádí právě generální ředitel, který je odpovědný ministru spravedlnosti.¹⁶¹

Horizontálně se VS dělí na 4 organizační jednotky, a to:

- vazební věznice, věznice,
- ústavy pro výkon zabezpečovací detence,
- účelová zařízení, tj. Institut vzdělávání.

Včele jednotlivých organizačních jednotek jsou ředitelé, které jmenuje generální ředitel. Samotné generální ředitelství je rovněž organizační jednotkou, na rozdíl od ostatních však zabezpečuje společné úkoly ostatních jednotek, metodicky je řídí, kontroluje a organizuje jejich činnost. Funkčně (dle úkolů) se tato bezpečnostní složka dělí na:

- **vězeňskou stráž,**
- **justiční stráž,**
- správní službu,
- Institut vzdělávání,
- **pověřené orgány vězeňské služby.**

Přičemž jako bezpečnostní sbor působí vězeňská stráž, justiční stráž a pověřené orgány VS činné v trestním řízení.¹⁶² Justiční a vězeňská stráž jsou sborem ozbrojeným.¹⁶³

Úkolem této bezpečnostní složky je zajišťování:

- výkonu vazby (V), zabezpečovací detence (ZD) a trestu odnětí svobody (TOS),
- bezpečnosti a pořádku při výkonu soudnictví a správě soudů a při činnosti státních zastupitelství a MS, resp. bezpečnost v budovách MS, soudů a budovách státních zastupitelství a při výkonu pravomoci státních zastupitelství a soudů.

Vězeňská stráž hlídá vazební a ostatní věznice a zajišťuje zde kázeň a pořádek, střeží a předvádí osoby ve výkonu V, TOS a ZD. **Justiční stráž** zajišťuje pořádek v soudních budovách, v budovách státních zastupitelství a MS. **Správní služba** zabezpečuje organizační, ekonomickou, zdravotnickou, zásobovací a výchovnou činnost.¹⁶⁴

VS je pověřena zabezpečovat vzdělávání a to jak jejím příslušníkům, tak i občanským zaměstnancům, prostřednictvím Institutu vzdělávání a rovněž vzdělávání osob ve výkonu TOS, V a ZD, které zabezpečuje Střední odborné učiliště, učiliště a odborné učiliště VS.

---

¹⁶¹ Mates, Škoda, Vavera 2011: 28 - 29

¹⁶² Mates, Škoda, Vavera 2011: 28

¹⁶³ Peková, Pilný, Jetmar 2005: 480

¹⁶⁴ Peková, Pilný, Jetmar 2005: 480

Je nutné zmínit, že VS poskytuje osobám ve výkonu V, výkonu TOS a výkonu ZD, ale i svým příslušníkům a zaměstnancům zdravotní služby ve svých zdravotnických zařízeních. VS dále rovněž:

- vede evidenci osob ve výkonu V, TOS a ZD na území našeho státu,
- objasňuje vlastními orgány trestné činy osob ve výkonu V, TOS a ZD,¹⁶⁵
- ve spolupráci s Generální inspekcí bezpečnostních sborů se podílí na předcházení a odhalování trestné činnosti příslušníků a zaměstnanců VS spáchané při výkonu služby nebo při plnění pracovních úkolů. VS je tak **policejním orgánem** ohledně trestných činů jejich příslušníků.¹⁶⁶

Základní **povinnosti** příslušníka VS se vážou na Listinu základních práv a svobod, respektive dodržování základních lidských práv. Příslušník má zejm. povinnost jednat s osobami ve výkonu V, TOS a ZD vážně a rozhodně, respektovat jejich práva, dohlížet na to, aby s nimi nebylo zacházeno krutě, či způsobem, který by snižoval jejich důstojnost.¹⁶⁷

Příslušník nesmí služebním zákrokem, či úkonem způsobit osobám bezdůvodnou újmu a nesmí zasáhnout do práv a svobod osob nad míru nezbytně nutnou.¹⁶⁸ Příslušník ve službě má povinnost provést služební zákrok zejm. pokud:

- páchá-li osoba ve výkonu V, TOS trestný čin nebo kázeňský přestupek,
- páchá-li osoba ve výkonu ZD trestný čin,
- maří-li osoba ve výkonu V, ZD, TOS účel výkonu V, ZD, či účel TOS,
- je-li narušován pořádek, či bezpečnost v prostorách VS, věznice, soudu, státního zastupitelství, MS, či při předvádění a eskortách osob z výkonu V, ZD, či TOS.¹⁶⁹

Příslušník má povinnost zachovávat mlčenlivost¹⁷⁰, dovolují-li to okolnosti má povinnost prokázat svou příslušnost k VS a před provedením zákroku napřed použít domluvy, výzvy, či varování.¹⁷¹ Rovněž má povinnost pronásledovat osobu prchající z výkonu ZD, V, či TOS, činit opatření k jejímu zadržení a vyrozumět Policii ČR.

---

¹⁶⁵ Mates, Škoda, Vavera 2011: 45,46

¹⁶⁶ Hlava první, §2,ods.1, písm. m), zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci ČR

¹⁶⁷ Hlava druhá, §6, ods.1, zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci ČR

¹⁶⁸ Hlava druhá, §6, ods.2, zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci ČR

¹⁶⁹ Hlava druhá, §7, ods.1, písm. a) – d), zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci ČR

¹⁷⁰ Hlava druhá, §9, ods.1, zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci ČR

¹⁷¹ Hlava druhá, §6, ods.3, písm. a) a b), zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci ČR

Příslušníci zařazení v justiční stráži mají všechny výše zmíněné povinnosti vyjma pronásledování a pátrání po prchajících osobách a nemají oprávnění používat operativně pátrací prostředky a podpurné operativně pátrací prostředky.¹⁷²

Mezi **oprávnění** příslušníka patří zejm.:

- požadovat vysvětlení od osoby ve výkonu V, TOS, či ZD,
- provést osobní prohlídku u osoby ve výkonu V, ZD, či TOS, prohlídku jejich věcí, těla, provést sejmутí otisků, poříditi obrazové záznamy, aj.,
- odejmout věc, kterou má osoba neoprávněně u sebe,
- v přímém nebezpečí ohrožení života, zdraví, majetku požádat každého o pomoc,
- při střežení objektů zjišťovat totožnost osob vstupujících nebo se zde nacházejících, prohlížet jim zavazadla, věci, dopravní prostředky aj.¹⁷³

Příslušníci zařazení v justiční stráži mají právo konat i další opatření k zajištění pořádku a bezpečnosti v budovách soudů, státního zastupitelství a MS a při plnění úkolů je justiční stráž podřízena řediteli vazební věznice (věznice).¹⁷⁴

Na pokyn předsedy senátu justiční stráž zejm.:

- provádí rozhodnutí o vykázání osob z jednacích síní, či jiného místa soudu,
- chrání osoby přítomné v jednacích síních před fyzickými útoky,
- vykonává pořádkovou službu při vstupu do jednacích síní,

Na pokyn ostatních osob (ředitele správního útvaru soudu, vedoucího státního zástupce, příp. jiného pověřeného zaměstnance justiční stráž zejm.:

- zabraňuje vstupu nepovolaných osob do určených prostor,
- zabezpečuje přepravu cenností v úschově soudu, státního zastupitelství a přepravu vyšších peněžních částek,
- zajišťuje doručování písemností soudu nebo státního zastupitelství,
- poskytuje doprovod zaměstnancům soudu a státního zastupitelství a poskytuje jim ochranu při prováděných úkonech.

Justiční stráž poskytuje v budovách soudů, státních zastupitelství dle pokynů předsedy senátu, či vedoucího státního zástupce ochranu svědkům.¹⁷⁵

---

¹⁷² Hlava třetí, §22, ods.1, zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži ČR

¹⁷³ Hlava druhá, §10 – 14, zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži ČR

¹⁷⁴ Hlava třetí, §22, ods.2 a 3, zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži ČR

¹⁷⁵ Hlava třetí, §22, ods.4,5,7, zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži

Příslušník VS je oprávněn použit za určitých podmínek **donucovací prostředky** a zbraň. Příčemž donucovacími prostředky jsou:

- hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobrany,
- předváděcí řetízky, pouta, poutací popruhy, pouta s poutacím opaskem,
- slzotvorné prostředky, obušek, služební pes, vodní stříkač, zásahová výbuška,
- expanzní zbraně, úder střelnou zbraní, hrozba střelnou zbraní, varovný výstřel.¹⁷⁶

Právo **použít zbraň** má příslušník VS při plnění svých úkolů jen výjimečně, pokud by použití donucovacích prostředků bylo neúčinné a za dalších podmínek stanovených zákonem.¹⁷⁷ Příslušník VS má rovněž v objektech VS právo k předcházení a odhalování trestné činnosti použit podpůrné operativně pátrací prostředky (**POPP**), kterými jsou:

- **zabezpečovací technika** (technické prostředky, zařízení k předcházení, či zamezení ohrožení života, zdraví osob, či k zabezpečení ochrany majetku a vyhledávání radiotelekomunikační techniky v objektech ústavů pro výkon ZD, věznic a zabránění nedovolené komunikace osob ve výkonu ZD, V a TOS.
- **zvláštní finanční prostředky** (vyčleněné finanční prostředky k úhradě některých výdajů v souvislosti s použitím zabezpečovací techniky).¹⁷⁸

Jelikož je zákon o Celní správě ČR poměrně nový, je lépe a přehledněji řešený než zákon o Vězeňské službě a justiční strážci z roku 1992, alespoň co se týče kontroly. Vězeňská služba nemá v zákoně samostatně vymezenou kontrolu, jistou kontrolu vykonává MS, kterému je za činnost VS odpovědný generální ředitel VS.

Ministerstvo spravedlnosti např. vyčleňuje VS finanční prostředky, kontroluje hospodaření se státním majetkem, aj.¹⁷⁹ Dle § 4b kontroluje MS dodržování právních předpisů a vnitřních předpisů upravujících povinnosti příslušníků a občanských zaměstnanců VS při zacházení s obviněnými, odsouzenými a s chovanci ve výkonu ZD.¹⁸⁰

Pojem zabezpečovací technika, jako POPP vězeňské služby, není v zákoně o Vězeňské službě a justiční strážci rovněž jako v zákoně o Celní správě ČR detailně vymezen. Pojem je zde obecně definován, je zde stanoveno k čemu má sloužit, ovšem chybí výčet, který by zabezpečovací techniku zkonkretizoval.

¹⁷⁶ Hlava druhá, § 17, ods.2, písm. a) – m), zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci ČR

¹⁷⁷ Hlava druhá, § 18, ods.1 a 2, zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci ČR

¹⁷⁸ Hlava druhá, § 16a, § 16b, ods.1- 3, zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci

¹⁷⁹ Hlava první, § 4a, písm. a) – e), zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci

¹⁸⁰ Hlava první, § 4b, zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci

7.3. POLICIE ČR

Policie ČR je upravena zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, v platném znění. Je to jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor působící na území ČR, jehož hlavním **úkolem** je:

- sloužit veřejnosti; předcházet trestné činnosti,
- chránit bezpečnost osob, chránit veřejný pořádek a majetek.¹⁸¹

Ze zákona o Policii ČR je zřejmé, že její činnost je zaměřena na vnitřní pořádek, resp. **dovnitř státu**, mimo ČR působí výjimečně a její činnost a postavení jsou pak určeny mezinárodními smlouvami.¹⁸² Policie ČR je podřízena *Ministerstvu vnitra* (MV), v jehož rámci má svůj rozpočet. Policie tak netvoří ve státním rozpočtu samostatnou rozpočtovou kapitolu jako Bezpečnostní informační služba, ale spadá pod MV, které se člení na správu Ministerstva vnitra, Hasičský záchranný sbor a Policii ČR.¹⁸³

Policie ČR má **represivní pravomoc** a svou zákonem svěřenou moc má povinnost uplatňovat vždy, když je to nezbytné. Kromě represivní činnosti však policie realizuje i činnosti preventivního, ochranného a výchovného charakteru a další.¹⁸⁴ Dle trestního řádu je Policie ČR policejní orgán. V řízení o trestných činech příslušníků a zaměstnanců policie má postavení policejního orgánu Inspekce Policie ČR.¹⁸⁵

Z hlediska veřejné správy a financování se policie dělí na státní a obecní (městskou)¹⁸⁶, přičemž práce se zaměřuje jen na policii státní.

Základními **povinnostmi** policisty jsou zejm.:

- zachovávat zdvořilost, vážnost, důstojnost, dbát cti,
- iniciativa, resp. povinnost provést úkon (zakročit), dodržovat přiměřenost postupu,
- dle okolností použít slov „Jménem zákona!“ a výzvy před provedením úkonu,
- prokázat příslušnost k policii (služební stejnokroj, průkaz, odznak policie),
- poučit osobu o právních důvodech úkonu, o jejích právech, povinnostech.¹⁸⁷

Příslušníci Policie ČR by měli jednat v souladu s **Etickým kodexem Policie ČR**, který obsahuje cíle Policie ČR, její hodnoty, závazky vůči společnosti i vůči ostatním příslušníkům Policie ČR, osobní a profesionální přístup příslušníků.¹⁸⁸

¹⁸¹ Část první, Hlava I, §1,2,3, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

¹⁸² Mates, Škoda, Vavera 2011: 38,39

¹⁸³ Peková, Pilný, Jetmar 2005: 482

¹⁸⁴ Mates, Škoda, Vavera 2011: 38

¹⁸⁵ Mates, Škoda, Vavera 2011: 38

¹⁸⁶ Peková, Pilný, Jetmar 2005: 481

¹⁸⁷ Část první, Hlava III, §9-§13, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Policista má **oprávnění** za zákonných podm. omezit člověku osobní svobodu, např. připoutáním, či zajištěním osoby a jejím umístěním do policejní cely.¹⁸⁹ Dále je oprávněn:

- odejmout osobě věc, provést prohlídku osoby a odebrat ji zbraň,
- použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla,
- zajistit věc, popř. ji odstranit, či zničit,
- pro účely výuky, výcviku, zkoušek, držet, vyrábět, přechovávat a používat nebezpečné látky, věci (výbušniny, omamné látky, jedy, padělky platebních prostředků, aj.) a části lidských pozůstatků,
- rušit provoz elektronických komunikací,
- vstoupit do obydlí, na pozemek, či do živnostenské provozovny,
- zastavit a prohlédnout dopravní prostředek,
- přikázat každému, aby nevstupoval na určené místo,¹⁹⁰
- vykázat osobu z domu, či bytu,¹⁹¹ použít donucovací prostředky a zbraň.¹⁹²

Donucovacími prostředky dle §52 jsou:

- hmaty, chvaty, údery a kopy,
- slzotvorný, elektrický, či jiný zneschopňující prostředek,
- obušek a jiný úderný prostředek,
- vrhací prostředek, zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem,
- vytlačování vozidlem, vytlačování štítem, vytlačování koněm,
- služební pes, vodní stříkač, zásahová výbuška,
- úder střelnou zbraní, hrozba namířenou střelnou zbraní, varovný výstřel,
- pouta, prostředek k zamezení prostorové orientace.¹⁹³

Použití zbraň je policista oprávněn jen v krajní nouzi, nutné obraně a v souladu s dalšími zák. podmínkami.¹⁹⁴ Policista má i další oprávnění jako např. požadovat vysvětlení, pořizovat zvukové, obrazové, či jiné záznamy osob a věcí, vyzvat osobu k prokázání totožnosti, aj.¹⁹⁵

Policista je např. při předcházení trestným činům, či při získávání poznatků o trestné činnosti oprávněn použít podpůrné operativně pátrací prostředky (**POPP**), kterými jsou:

- informátor; krycí prostředky a doklady,
- zabezpečovací technika,
- zvláštní finanční prostředky.¹⁹⁶

Používání POPP není omezeno na konkrétní služby, či útvary policie, může je tak

---

¹⁸⁸ <http://www.policie.cz>, 20. 12. 2013, 11:00

¹⁸⁹ Část první, Hlava V, §24-§28, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

¹⁹⁰ Část první, Hlava VI, §34-§43, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

¹⁹¹ Část první, Hlava VII, §44, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

¹⁹² Část první, Hlava IX, §51, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

¹⁹³ Část první, Hlava IX, §52, písm. a)-q), zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

¹⁹⁴ Část první, Hlava IX, §56, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

¹⁹⁵ Část první, Hlava X, §61-§63, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

¹⁹⁶ Část první, Hlava X, §72, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

používat každý policista jedná-li tedy za účelem předcházení trestným činům a za dalších podmínek stanovených zákonem.¹⁹⁷

Zabezpečovací technikou chápeme technické prostředky, zařízení a jejich soubory používané k předcházení, či odstranění ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.¹⁹⁸

Zvláštními finančními prostředky jsou finance vyčleněné k úhradě některých výdajů vzniklých při získávání poznatků o trestné činnosti, používáním POPP, používáním OPP dle trestního řádu a v souv. se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby.¹⁹⁹ **Krycí doklady** vydává, či opatřuje ministerstvo vnitra se souhlasem ministra vnitra.²⁰⁰

Druhy POPP jsou sice vymezeny zákonem taxativně, ale definice zejm. zabezpečovací techniky je příliš abstraktní a její konkretizace alespoň demonstrativním výčtem chybí zcela. Čermák a kol. to např. odůvodňují tím, že zákony jsou jen obecným rámcem pro použití POPP a jejich konkrétní využívání je stanoveno ve služebních předpisech, které jsou tajnými.²⁰¹ Zmíněný nedostatek ospravedlňuje Mates a kol. také tím, že technika se příliš často mění, a tudíž není možné ani potřebné její výčet uvádět.²⁰² Nicméně vývoj techniky nepovažují za dostatečný důvod k tomu zabezpečovací techniku v zákoně nevynechat, kdybychom se drželi pravidla definovat v zákonech jen to, co se nemění, právní úpravy by výrazně ubylo.

Vedle POPP je policie oprávněna používat v řízení o úmyslném trestném činu operativně pátrací prostředky (**OPP**) za podmínek stanovených v §158b až 158f trestního řádu. Těmito OPP jsou již zmíněné sledování osob a věcí, použití agenta a předstíraný převod.²⁰³ Přičemž použití agenta povoluje soudce vrchního soudu,²⁰⁴ sledování, kterým mají být získávány zvukové, obrazové a jiné záznamy písemně povoluje státní zástupce²⁰⁵ a má-li být sledováním zasahováno např. do nedotknutelnosti obydlí, či do listovního tajemství uděluje povolení soudce.²⁰⁶ K předstíranému převodu je třeba písemného povolení státního zástupce.²⁰⁷

---

¹⁹⁷ Mates a kol. 2009: 158

¹⁹⁸ Část první, Hlava X, §76, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

¹⁹⁹ Část první, Hlava X, §77, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

²⁰⁰ Mates a kol. 2009: 160

²⁰¹ Čermák a kol. 2012: 140

²⁰² Mates a kol. 2009: 162

²⁰³ Mates a kol. 2009: 158

²⁰⁴ Část druhá, Hlava devátá, §158e, ods.4, zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním

²⁰⁵ Část druhá, Hlava devátá, §158d,ods.2, zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním

²⁰⁶ Část druhá, Hlava devátá, §158d,ods.3, zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním

²⁰⁷ Část druhá, Hlava devátá, §158c, ods.2, zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním

Policie je **kontrolována** občany, kteří mohou sami upozornit na nedostatky v činnosti, anebo na to, že se policista, či zaměstnanec dopustil trestného činu, kázeňského přestupku nebo správního deliktu.²⁰⁸ Použití odposlechu, záznamu telekomunikačního provozu, sledování osob a věcí a rušení provozu elektronik. komunikací kontroluje Poslanecká sněmovna (PS), která k tomu zřizuje kontrolní orgán, přičemž ministr vnitra předkládá kontrolnímu orgánu min. dvakrát ročně zprávu o použití výše zmíněných prostředků. Za účelem komplexní kontroly ministr vnitra rovněž předkládá vládě, příslušnému výboru PS a kontrolnímu orgánu PS jednou ročně analýzu použití výše zmíněných prostředků.²⁰⁹

7.3.1. Organizace a řízení Policie ČR

Policie ČR je podřízena MV.²¹⁰ Vrcholným policejním orgánem je *policejní prezidium*, v jehož čele stojí *policejní prezident*, který za svou činnost odpovídá *ministrowi vnitra*.²¹¹ Politickou odpovědnost za činnost policie má jak vůči vládě, tak vůči PS ministr vnitra.²¹² Prostřednictvím Policejního prezidia ukládá MV policii úkoly.²¹³ Základní organizace Policie ČR spočívá v dělení na následující druhy útvarů:

- **policejní prezidium** České republiky v čele s policejním prezidentem,
- **celostátní útvary** zřízené na návrh policejního prezidenta ministrem vnitra,
- zák. zřízené útvary s územně vymezenou působností: **krajská ředitelství (KŘ)**,
- **útvary zřízené v rámci KŘ** policejním prezidentem na návrh ředitele KŘ.²¹⁴

Policejní prezidium řídí činnost Policie ČR²¹⁵ a jsou mu podřízeny útvary s územně vymezenou působností i útvary s celostátní působností.²¹⁶ Policejní prezidium a útvary s celostátní působností se v právních vztazích považují za součást MV.²¹⁷ Nejsou tak OSS, na rozdíl od krajských ředitelství. Policie jako celek tak *nemá postavení OSS*.²¹⁸ Hlavním úkolem *policejního prezidia* je zejm. stanovovat cíle rozvoje policie a úkoly jednotlivých služeb v rámci policie, řešit její řízení, organizaci a kontrolovat její činnost.²¹⁹ Priority

---

²⁰⁸ Část první, Hlava XIII, §97, ods.1, písm. a),b), zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

²⁰⁹ Mates a kol. 2009: 196

²¹⁰ Mates, Škoda, Vavera 2011: 21

²¹¹ Mates, Škoda, Vavera 2011: 22

²¹² Mates, Škoda, Vavera 2011: 22

²¹³ Martínek, Tvrdek 2010: 78

²¹⁴ Vokuš 2010: 6

²¹⁵ Vokuš 2010: 6

²¹⁶ Vokuš 2010: 6

²¹⁷ Zákon č. 273/2008 Sb, §7

²¹⁸ Mates, Škoda, Vavera 2011: 23

²¹⁹ Vokuš 2010: 6

policejního prezidia stanovuje policejní prezident. V současnosti probíhá výběr nového policejního prezidenta a za činnost policie odpovídá první náměstek policejního prezidenta plk. Mgr. Tomáš Tuhý.²²⁰

Útvary s celostátní působností pracují na území celé ČR a plní specializované úkoly nebo mohou poskytovat servis ostatním policejním útvarům. Některé útvary se orientují na odhalování organizovaného zločinu, některé na drogovou kriminalitu, aj.²²¹

Krajská ředitelství jsou samostatné organizační složky státu,²²² v jejichž čele stojí *krajský ředitel*.²²³ Jsou to útvary, které mají územně vymezenou působnost, přičemž policejní prezident může na základě návrhu krajského ředitele zřídit v rámci KŘ ještě další teritoriální útvary.²²⁴ Tyto další útvary jsou vnitřními organizačními jednotkami KŘ²²⁵ a existují v hl. městě Praze a jiných velkých městech.²²⁶

Policie má 14 krajských ředitelství, v rámci kterých jsou zřízeny **obvodní ředitelství, územní odbory** nebo **obvodní oddělení**. Územní obvody krajských ředitelství jsou totožné s územním vymezením 14 krajů (vyšších územněsprávních celků) ČR.²²⁷ Jedná se tedy o:

- KŘ policie hl. m. Prahy; KŘ policie Středočeského kraje; KŘ Jihočeského kraje;
- KŘ Plzeňského kraje; Karlovarského; Ústeckého; Libereckého kraje;
- KŘ Královéhradeckého kraje; Pardubického kraje; KŘ kraje Vysočina;
- KŘ Jihomoravského kraje; Zlínského, Olomouckého a Moravskoslezského kraje.²²⁸

7.3.2. Jednotlivé policejní služby a útvary

Mezi útvary Policie ČR s **celostátní působností** se řadí:

- Kriminalistický ústav Praha; Letecká služba; Pyrotechnická služba,
- Národní protidrogová centrála SKP; Ředitelství služby cizinecké policie,
- Útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování (SKPV),
- Útvar zvláštních činností SKPV; Útvar rychlého nasazení,
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV,
- Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV,
- Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV,
- Útvar pro ochranu prezidenta ČR; Útvar pro ochranu ústavních činitelů.²²⁹

²²⁰ <http://www.policie.cz>, 5. 3. 2014, 18:40

²²¹ Vokuš 2010: 6

²²² Část první, Hlava II, §8, odst.1, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

²²³ Mates, Škoda, Vavera 2011: 22

²²⁴ Vokuš 2010: 6

²²⁵ Část první, Hlava II, §8, odst.1, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

²²⁶ Vokuš 2010: 6

²²⁷ Vokuš 2010: 3

²²⁸ <http://www.policie.cz>, 20. 12. 2013, 14:15

²²⁹ Čermák a kol. 2012: 24

Jako útvary s **územně vymezenou působností** působí 14 krajských ředitelství a mohou zde působit např. tyto vnitřní jednotky:

- služba pořádkové policie; služba správních činností,
- služba kriminální policie a vyšetřování; služba dopravní policie;
- služba cizinecké a pohraniční policie; ochranná služba; služba rychlého nasazení,
- služba policie pro odhalování korupce a závažné hospodářské trestné činnosti,
- služba železniční policie; letecká služba, aj.²³⁰

Pro fungování a spolupráci policejních útvarů a služeb v ČR, ale i se zahraničím jsou nezbytná **operační střediska Policie ČR**.²³¹ Základním pilířem Policie ČR je **Služba pořádkové policie**, jejímž úkolem je zejm. chránit veřejný pořádek, bezpečnost osob, majetku, dohlížet na plynulost a bezpečnost silničního provozu.²³² Policisté této služby se s veřejností dostávají do styku prostř. obvodních oddělení (v rámci celé ČR) a místních oddělení (v rámci hl. m. Prahy). Na odděleních vykonávají policisté **dozorčí službu**, v rámci které zejm. přijímají oznámení a žádosti. Dále policisté zabezpečují **obchůzkovou službu a hlídkovou službu**.²³³

7.3.3. Policejní spolupráce

Spolupráce Policie ČR a **obecní policie**, nebo **mezinárodní policejní spolupráce** je mnohdy klíčová.²³⁴ Policie ČR působí v rámci mezinárodní spolupráce např. v Evropském policejním úřadě (Europolu), je napojena na Schengenský informační systém (SIS), je členem Mezinárodní organizace kriminální policie (Interpol).²³⁵ Důkazem mezinárodní spolupráce je např. realizace přeshraničního sledování pachatelů, realizace evropských zatýkácích rozkazů, ale i účast českých policistů na zahraničních mírových operacích.²³⁶

Dle zákona spolupracuje Policie ČR s:

- **ozbrojenými silami; bezpečnostními sbory; právníckými i fyzickými osobami;**
- **jinými orgány veřejné správy**, např. orgány obcí.²³⁷

Policie ČR se podílí na řešení **krizových situací**. Tato povinnost jí plyne jednak ze zákona o Policii ČR a jednak ze zákona o IZS, jelikož představuje jednu z významných složek tohoto systému.²³⁸

---

²³⁰ Martínek, Tvrdek 2010: 79

²³¹ Vokuš 2010: 36

²³² Vokuš 2010: 22

²³³ Vokuš 2010: 22

²³⁴ Martínek, Tvrdek 2010: 144

²³⁵ Vokuš 2010: 64

²³⁶ Vokuš 2010: 64 - 66

²³⁷ Část první, Hlava IV, Díl 1, §14, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

8. Zpravodajské služby ČR

Zpravodajské služby (ZS) jsou zpravidla označovány jako tajné služby, jejichž výstupy a metody jsou neveřejné.²³⁹ „Zpravodajské služby slouží jako prostředky ochrany bezpečnosti státu dovnitř i navenek a vytvářejí nepostradatelnou součást legitimní sebeobrany demokratického právního státu.“²⁴⁰ V ČR působí 3 ZS, a to:

- Bezpečnostní informační služba (BIS),
- Vojenské zpravodajství (VZ),
- Úřad pro zahraniční styky a informace (ÚZSI).²⁴¹

Dělení ZS souvisí s jejich polem působnosti, kdy jde o to, zda získávají informace pro svou činnost převážně uvnitř státu, nebo spíše v zahraničí.²⁴² Dle oblasti působení je lze dělit na rozvědky a kontrarozvědky a dle oboru je můžeme dělit na civilní a vojenské. **Rozvědka** se koncentruje na informace zahraničního původu, **kontrarozvědka** na informace pocházející z území domácího státu. **Civilní ZS** zajišťuje informace o vnitřní bezpečnosti státu, o extremismu, organizovaném zločinu, či ekonomických zájmech státu. **Vojenská ZS** se zaměřuje zejm. na obranu státu a podporu bojových operací.²⁴³

Na základě toho můžeme zpravodajské služby České republiky rozdělit na:

- rozvědku (ÚZSI),
- civilní kontrarozvědku (BIS),
- vojenskou kontrarozvědku (VZ).

Zatímco BIS je samostatnou organizační složkou státu, samostatným sborem, není podřízena žádnému ministerstvu a její příjmy a výdaje tak tvoří samostatnou rozpočtovou kapitolu, ÚZSI je organizační složkou státu, není součástí Ministerstva vnitra, ale jeho rozpočet je součástí rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra. Včele BIS je ředitel, kterého jmenuje po projednání ve výboru Poslanecké sněmovny (PS) pro bezpečnostní věci vláda. Včele ÚZSI je ředitel jmenovaný ministrem vnitra se souhlasem vlády. Ministroví je i ředitel odpovědný.²⁴⁴ VZ není organizační složkou státu, nýbrž je součástí Ministerstva obrany. Včele VZ stojí ředitel jmenovaný ministrem obrany po projednání ve výboru PS

---

²³⁸ Vokůš 2010: 68

²³⁹ Čermák a kol. 2012: 10

²⁴⁰ Pokorný 2012: 136

²⁴¹ §3 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

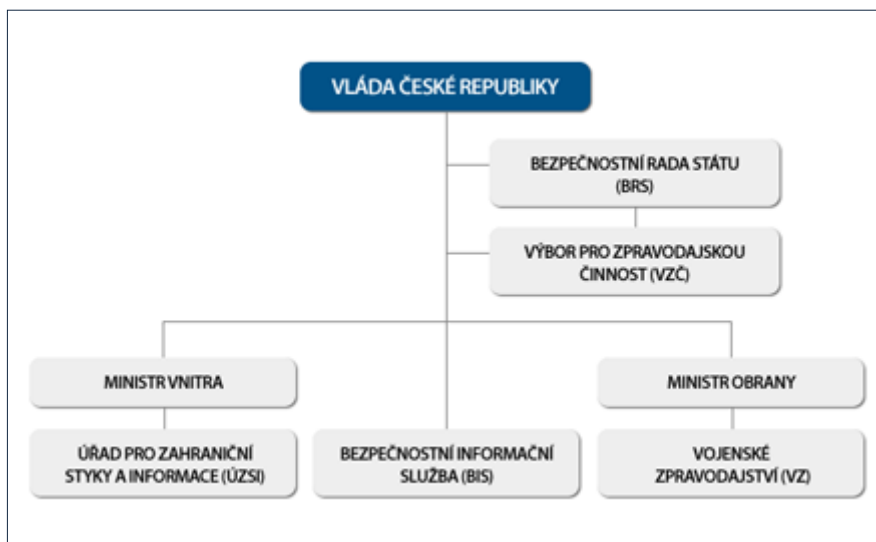
²⁴² §5 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

²⁴³ Čermák a kol. 2012: 10

²⁴⁴ Mates, Škoda, Vavera 2011: 31

pro věci bezpečnosti a se souhlasem vlády.²⁴⁵ Tyto vztahy zachycuje níže uvedený obrázek – zpravodajský systém ČR.

Zpravodajský systém České republiky

Zdroj: www.uzsi.cz, 23. 9. 2013, 16:30

U každé zpravodajské služby je tak ke jmenování i odvolání jejího ředitele třeba souhlasu vlády. Vnitřní organizace ZS jsou stanoveny jejich statutem, který rovněž schvaluje vláda. Jejich organizační struktura je však tajná.²⁴⁶

Zpravodajské služby jsou mnohdy chybně ztotožňovány s tajnou policií, nicméně v demokratických státech ZS policejní pravomoci nemají.²⁴⁷ Nicméně v minulosti v ČR působila zpravodajská služba **Státní tajná Bezpečnost** (StB), jakožto součást Sboru národní bezpečnosti, která měla pravomoci pro současné zpravodajské služby nemyslitelné, jako např. vedení vyšetřování, či zatýkání podezřelých.²⁴⁸

I přesto, že ZS nemají represivní pravomoc, jejich postavení není podružné, protože disponují významnými informacemi. Z důvodu, že nemají exekutivní pravomoc, nemohou vymáhat informace, které právě k plnění úkolů nezbytně potřebují. Organům veřejné správy a už vůbec soukromým subjektům není zákonem stanovena žádná povinnost informace ZS poskytnout.²⁴⁹

Společná úprava ZS je zakotvena v zákoně č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky. Dále jsou ZS upraveny zákonem č. 154/1994 Sb.,

²⁴⁵ Mates, Škoda, Vavera 2011: 32

²⁴⁶ Mates, Škoda, Vavera 2011: 32

²⁴⁷ Čermák a kol. 2012: 10

²⁴⁸ Zetochová 2009: 22 - 26

²⁴⁹ Mates, Škoda, Vavera 2011: 49, 50

o Bezpečnostní informační službě a zákonem č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství. ZS se rovněž řídí zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti, v platném znění. Zákon o zpravodajských službách vymezuje působnost zpravodajských služeb, resp. oblasti, kterým se ZS věnují, dále vymezuje postavení ZS, jejich odpovědnost, kontrolu i spolupráci. Překvapivě podrobněji zákon vymezuje i ÚZSI. Je to dáno tím, že tato ZS jako jediná nemá vlastní právní úpravu.²⁵⁰

Zákon č. 154/1994 Sb. o Bezpečnostní informační službě vymezuje např. povolené prostředky k získávání informací, postavení příslušníků BIS, povinnost mlčenlivosti a kontrolu.²⁵¹ Služební poměr příslušníků BIS stejně jako příslušníků ÚZSI, POLICIE ČR, Celní správy, Vězeňské služby aj. bezpečnostních sborů²⁵² je upraven zákonem č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků ozbrojených sborů. Vojenské zpravodajství má taktéž svůj zákon, a to zákon č. 289/2005 Sb. o Vojenském zpravodajství, který má obdobnou strukturu jako zákon o Bezpečnostní informační službě.

Zpravodajské služby jsou orgány ČR zřízené k **získávání informací** důležitých pro **bezpečnost a obranu státu** a jeho **ekonomických zájmů**.²⁵³ ZS jsou součástí moci výkonné, jelikož však nemají oprávnění rozhodovat o právech a povinnostech subjektů, nevykonávají státní správu ve vlastním slova smyslu. Činnost ZS není podmíněna konkrétním nezákonným jednáním.²⁵⁴ Zjištěné skutečnosti ZS předávají dalším orgánům, jako je například policie.²⁵⁵ Zpravodajské služby spolu navzájem i se službami cizí moci spolupracují na základě dohod uzavíraných se souhlasem vlády.²⁵⁶

Vláda ukládá zpravodajským službám úkoly. S uvědoměním vlády může služby úkolovat i prezident republiky. Vládě i prezidentu republiky jsou ZS povinny předkládat zprávy o své činnosti. Vojenské zpravodajství předkládá tyto zprávy prostřednictvím ministra obrany, ÚZSI prostřed. ministra vnitra a za BIS zprávu předkládá přímo ředitel BIS.²⁵⁷ Vláda má mimo úkolování služeb na starost i jejich koordinaci a spolupráci, schvaluje dohody o spolupráci českých ZS navzájem, ale i dohody o spolupráci s cizími

---

²⁵⁰ §1 ods. 1, 2 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

²⁵¹ Část první, §1 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě

²⁵² §1, ods.1, zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

²⁵³ §2 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

²⁵⁴ Pokorný 2012: 137

²⁵⁵ §8 ods. 3 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

²⁵⁶ Pokorný 2012: 93

²⁵⁷ §8 ods. 1, 4, 5 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

zpravodajskými službami.²⁵⁸ Za tímto účelem zřizuje vláda stálý pracovní orgán - **Bezpečnostní radu státu (BRS)**²⁵⁹, přičemž BRS si přímo pro oblast ZS zřídila **Výbor pro zpravodajskou činnost**.²⁶⁰ Úkolem tohoto výboru je rozhodovat o činnosti ZS, o jejich koordinaci a plánovat jak tyto činnosti zajistit.²⁶¹

Neopomenutelná je **kontrola** ZS. Zpravodajské služby jsou kontrolovány jak zvnějšku, tak zevnitř. Vnitřní kontrolu ZS obecně vykonávají vnitřní orgány služeb jako:

- orgány inspekce (zejm. kontrola dodržování právních předpisů),
- orgány interního auditu (zejm. kontrola hospodaření s veřejnými prostředky), příp.
- orgány vnitřní bezpečnosti (zjišťování případ. bezpečnostních rizik, aj).²⁶²

Vnější kontrolu provádí vláda a Parlament ČR prostřednictvím k tomu zřízených orgánů. U vlády jde o již zmíněný Výbor pro zpravodajskou činnost.²⁶³ Kontrola vlády spočívá v zadávání úkolů ZS a v pravidelně poskytovaných zprávách o činnosti ZS vládě.²⁶⁴ U Parlamentu ČR jde o zvláštní sedmičlenný orgán Poslanecké sněmovny.²⁶⁵ *Zákon o zpravodajských službách parlamentní kontrolu přesně nespecifikuje, tím se má zabývat zvláštní zákon. A tak je tato kontrola sice vymezena u VZ a BIS, ale u ÚZSI nikoli, protože vlastní právní úpravu nemá.* Vnitřní kontrola probíhá uvnitř každé ZS a je zajišťována interními mechanismy.²⁶⁶ Svým způsobem je vnější kontrola vykonávána i soudem, který vydává povolení k použití zpravodajské techniky a veřejností.²⁶⁷

Úkolem ÚZSI je zjišťovat zpravodajské informace ze zahraničí, které se týkají bezpečnosti a ochrany zahraničně politických a ekonomických zájmů ČR.²⁶⁸ Tím však není míněno, že by služba působila jen v zahraničí, působí samozřejmě i na území ČR, i odtud může získávat informace mající původ v zahraničí.²⁶⁹ Zákon o ZS vymezuje působnost ÚZSI, postavení příslušníků, nebo prostředky získávání informací touto službou a jejich použití. Zpravodajskými informacemi, které zjišťuje ÚZSI se rozumí např. zpravodajství

---

²⁵⁸ §9, §10 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

²⁵⁹ www.uzsi.cz, 23. 9. 2013, 14:15

²⁶⁰ www.vlada.cz, 23. 9. 2013, 14:30

²⁶¹ www.uzsi.cz, 23. 9. 2013, 14:15

²⁶² Pokorný 2012: 96

²⁶³ www.uzsi.cz, 23. 9. 2013, 15:00

²⁶⁴ §7, §8 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

²⁶⁵ §12, §14 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

²⁶⁶ www.uzsi.cz, 23. 9. 2013, 15:00

²⁶⁷ Pokorný 2012: 96

²⁶⁸ §5, ods. 2 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

²⁶⁹ www.uzsi.cz, 23. 9. 2013, 17:47

politických, či ekonomických činností zahraničního původu, zpravodajství o mezinárodním terorismu, zpravodajství o ilegální migraci aj.²⁷⁰

Vojenské zpravodajství je ozbrojenou zpravodajskou službou ČR.²⁷¹ Na rozdíl od BIS a ÚZSI není bezpečnostním sborem.²⁷² Jeho úkolem je získávat informace ze zahraničí týkající se obrany ČR, informace o cizích ZS v oblasti obrany, informace o činnostech a záměrech ohrozit obranu a utajované skutečnosti v oblasti obrany ČR.²⁷³ Příslušníci VZ se neřídí zákonem o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, nýbrž zákonem č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, a jsou ve služebním poměru vojáka z povolání.²⁷⁴ Příslušníci VZ také zajišťují zpravodajskou ochranu v zahraničních misích.²⁷⁵

„Posláním a cílem práce **BIS** je předvídat, otupovat a eliminovat nejzávažnější anticivilizační rizika ohrožující stát a v důsledku každého jeho občana.“²⁷⁶ BIS je ozbrojenou složkou, je ZS s vnitřním polem působnosti a svou činnost koná uvnitř našeho státu.²⁷⁷ Úkolem BIS je získávat informace o: ohrožení demokracie, svrchovanosti, celistvosti a bezpečnosti našeho státu, informace o činnostech narušujících ekonomické zájmy ČR, o činnostech cizích zpravodajských službách, záležitostech, které by mohly ohrozit státní nebo služební tajemství, organizovaném zločinu a terorismu.²⁷⁸ Oblastmi, kterými se BIS zabývá jsou např. terorismus, kontrašpionáž, extremismus, šíření zbraní hromadného ničení, bezpečnost informačních systémů, organizovaný zločin, aj.²⁷⁹

Klíčovou činností ZS je **získávání informací**. Informace lze obecně získávat z:

- otevřených zdrojů – veřejně dostupných,
- neveřejných zdrojů – dostupných oprávněným subjektům,
- zpravodajských zdrojů – použitím specifických prostředků získávání informací.²⁸⁰

Přičemž přímo o specifických prostředcích získávání informací lze hovořit jen v případě BIS a VZ v souvislosti s jejich vlastní právní úpravou, u ÚZSI nikoli, protože zákon o ZS prostředky získávání informací ÚZSI jako specifické prostředky nevymezuje. Rozsah

---

²⁷⁰ www.uzsi.cz, 23. 9. 2013, 18:00

²⁷¹ Část první, §1, ods.1 zákona č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství

²⁷² Čermák a kol.2012: 12

²⁷³ §5, ods.3 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

²⁷⁴ www.uzsi.cz, 23. 9. 2013, 14:15

²⁷⁵ Čermák a kol. 2012: 13

²⁷⁶ www.bis.cz, 23. 9. 2013, 18:50

²⁷⁷ www.bis.cz, 23. 9. 2013, 18:50

²⁷⁸ §5 ods.1 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

²⁷⁹ www.bis.cz, 23. 9. 2013, 19:00

²⁸⁰ Pokorný 2012: 107

oprávnění ZS vzbuzuje neklid, zejm. co se týče oprávnění ZS v určitých případech zasáhnout do práv a svobod občanů.²⁸¹

Specifickými prostředky získávání informací jsou:

- zpravodajská technika,
- sledování osob i věcí,
- krycí doklady a krycí prostředky.

Kromě zmíněných prostředků mají ZS právo získávat informace prostřednictvím spolupráce s osobami jednajícími v jejich prospěch (tzv. agenti).²⁸² **Zpravodajskou technikou** se rozumí prostředek, kterým je zasahováno do lidských práva a svobod, nicméně jeho použití předchází povolení předsedy senátu Vrchního soudu.²⁸³ Jedná se zejm. o odposlechy, pořizování obrazových a zvukových záznamů, otevírání zásilek, aj.²⁸⁴

Jak již bylo řečeno, zákon o ZS prostředky získávání informací ÚZSI nevynezuje jako specifické prostředky získávání informací, ale konkrétně zmocňuje ÚZSI k použití:

- sledování osob a věcí,
- krycích dokladů, použití nástrahové a zabezpečovací techniky,
- osob jednajících ve prospěch ÚZSI (agentů).²⁸⁵

V pravomoci ÚZSI tak není např. odposlech, na ten má právo pouze BIS a VZ.²⁸⁶

Získané informace ZS analyzují a snaží se odhalit možné hrozby v předstihu. ZS nemají výkonnou pravomoc, tzn., že nemají právo nikoho obvinít, zadržet, zatknout, vyslýchat, ani nikomu nic přikazovat.²⁸⁷ Zatímco např. úkolem BIS je pomocí shromažďovaných informací nebezpečí včas odhalit a zabránit mu, úkolem Policie je vyšetřit již vzniklý trestný čin, odhalit a zatknout pachatele.²⁸⁸

Současná právní úprava ZS je dobře uspořádaná, nemíním tím dostačující. Zpravodajské služby jsou totiž jako celek zastřešeny společnou právní úpravou, resp. zákonem č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách ČR a ještě jednotlivě upraveny zákony o BIS a VZ, vyjma ÚZSI, pro který by bylo vhodné jeho samostatnou právní úpravu doplnit, resp. vyjmout jeho stručnou úpravu ze společného zákona o ZS.

---

²⁸¹ Pokorný 2012: 101

²⁸² Část první, Hlava druhá, §6 zákona č. 154/1994 Sb., o BIS a Část třetí, §6, ods. 1 z. č. 289/2005 Sb., o VZ

²⁸³ Pokorný 2012: 108

²⁸⁴ Pokorný 2012: 110

²⁸⁵ Pokorný 2012: 125

²⁸⁶ www.uzsi.cz, 23. 9. 2013, 18:10

²⁸⁷ www.bis.cz, 23. 9. 2013, 18:50

²⁸⁸ www.bis.cz, 23. 9. 2013, 18:45

9. Sociologicko-právní výzkum

9.1. Konceptualizace

V rámci konceptualizace byl nejprve vymezen předmět a cíl výzkumného problému, poté byla stanovena obecná hypotéza a určeny jednotlivé proměnné, a to závislé a nezávislé. Po konceptualizaci následovala samotná konstrukce dotazníku a jeho šíření.

PŘEDMĚT VÝZKUMNÉHO PROBLÉMU

Předmětem výzkumného problému jsou názory obyvatel České republiky na bezpečnost našeho státu.

CÍL VÝZKUMU

Cílem prováděného výzkumu je zjistit a vyhodnotit názory veřejnosti na bezpečnost České republiky a posoudit důvěru obyvatel České republiky k ozbrojeným bezpečnostním sborům a zpravodajským službám našeho státu.

OBECNÁ HYPOTÉZA

Sociální a demografické charakteristiky obyvatel České republiky mají vliv na jejich názory na bezpečnost našeho státu a na jejich důvěru v ozbrojené bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ČR.

PROMĚNNÉ	
Závislé	Nezávislé
Bezpečnost státu jako celku	Věk respondenta
Spokojenost s fungováním bezpečnostního systému ČR	Pohlaví respondenta
Bezpečnost majetku a veřejného pořádku	Trvalé bydliště respondenta
Bezpečnost před nelegálním dovozem/vývozem zboží	Nejvyšší dosažené vzdělání respondenta
Bezpečnost před korupcí	Zaměření vystudované SŠ/VŠ
Bezpečnost před únikem vězňů	
Bezpečnost před organizovaným zločinem	
Bezpečnost před špionáží	
Bezpečnost před teroristickým útokem	
Důvěra v ozbrojené bezpečnostní sbory ČR	
Důvěra ve zpravodajské služby ČR	

9.2. Analýza odpovědí respondentů

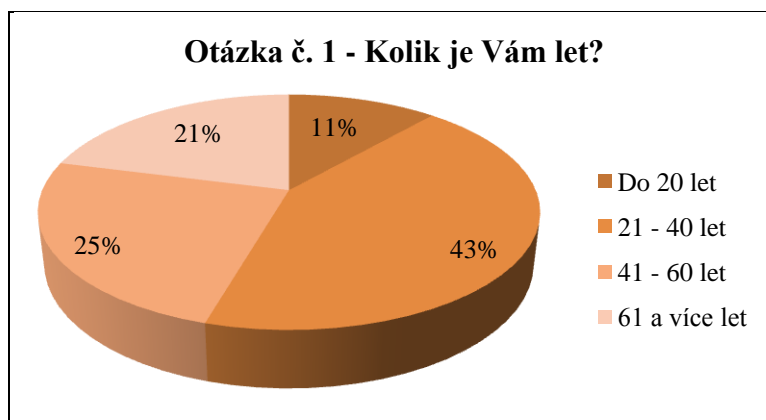
9.2.1. Analýza jednotlivých otázek

Celkový přehled odpovědí na identifikační otázku č. 1

Kolik je Vám let?

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI				CELKEM
Do 20 let	21 - 40 let	41 - 60 let	61 a více let	200
23	86	49	42	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)				CELKEM
Do 20 let	21 - 40 let	41 - 60 let	61 a více let	100%
11,5	43	24,5	21	

Grafické vyjádření odpovědí k identifikační otázce č. 1

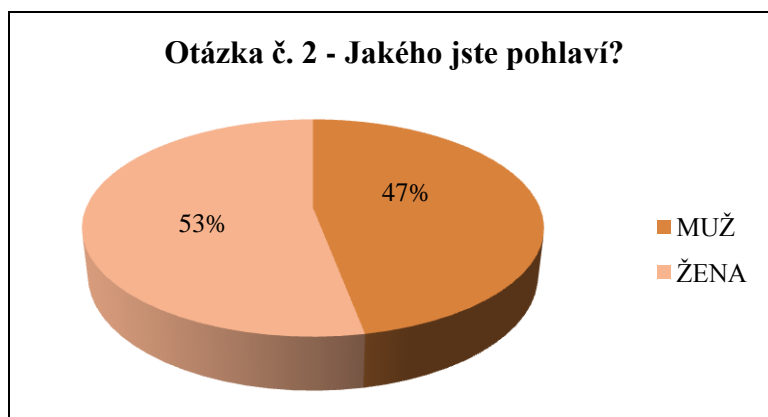
Mezi respondenty byla nejčetněji zastoupena 2. věková kategorie, respektive respondenti ve věku od 21 do 40 let. Naopak nejméně zastoupena byla nejmladší věková kategorie, tj. respondenti do 20 let. Zastoupení zbylých věkových kategorií bylo poměrně vyrovnané.

Celkový přehled odpovědí na identifikační otázku č. 2

Jakého jste pohlaví?

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI		CELKEM
MUŽ	ŽENA	200
94	106	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)		CELKEM
MUŽ	ŽENA	100%
47	53	

Grafické vyjádření odpovědí k identifikační otázce č. 2

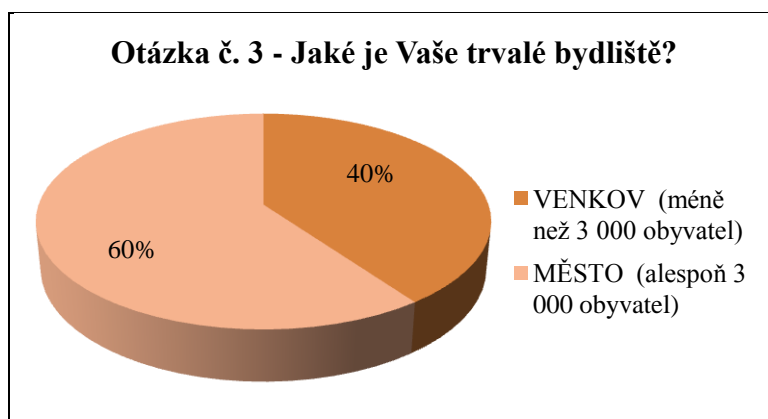
Dotazníkového šetření se zúčastnilo více představitelů ženského pohlaví, nežli mužského, avšak rozdíl není příliš výrazný.

Celkový přehled odpovědí na identifikační otázku č. 3

Jaké je Vaše trvalé bydliště?

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI		CELKEM
VENKOV (méně než 3 000 obyvatel)	MĚSTO (alespoň 3 000 obyvatel) ²⁸⁹	200
80	120	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)		CELKEM
VENKOV (méně než 3 000 obyvatel)	MĚSTO (alespoň 3 000 obyvatel)	100%
40	60	

Grafické vyjádření odpovědí k identifikační otázce č. 3

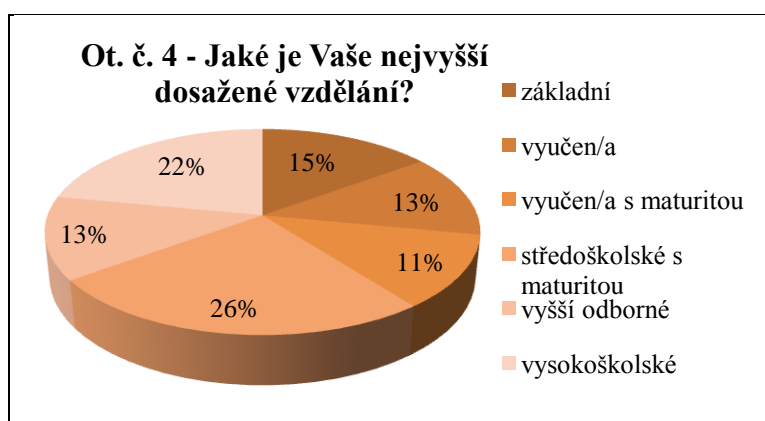
Co se týče trvalého bydliště, pocházeli dotazovaní častěji z města, nežli z venkova.

²⁸⁹ Část první, Hlava I, Díl 1, §3, ods.1, zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Celkový přehled odpovědí na identifikační otázku č. 4
 Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání? (filtrační otázka)

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI						Σ
základní	vyučen/a	vyučen/a s maturitou	středoškolské s maturitou	vyšší odborné	vysokoškolské	200
30	26	23	51	26	44	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)						Σ
základní	vyučen/a	vyučen/a s maturitou	středoškolské s maturitou	vyšší odborné	vysokoškolské	100 %
15	13	11,5	25,5	13	22	

Grafické vyjádření odpovědí k identifikační otázce č. 4

Mezi dotazovanými nejčastěji převládali středoškolsky vzdělání respondenti, kteří své vzdělání zakončili maturitní zkouškou. Druhou nejčetnější skupinou byli vysokoškolsky vzdělání respondenti. Nejméně zastoupena byla kategorie vyučen/a s maturitou.

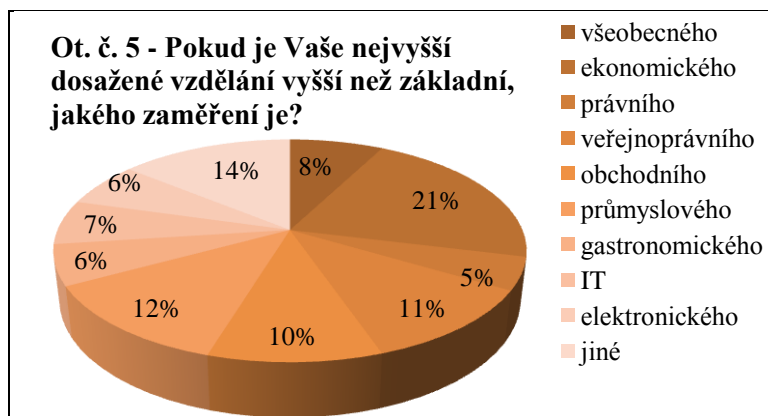
Celkové odpovědi na identifikační otázku č. 5

Pokud je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání vyšší než základní, jakého zaměření toto nejvyšší dosažené vzdělání je?

(odpovídali jen respondenti s vyšším dosaženým vzděláním než základním)

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI										Σ
všeobecné	ekonomické	právní	veřejnosprávní	obchodní	průmyslové	gastro-nomické	IT	elektro-nické	jiné	170
13	36	8	19	17	21	10	11	11	24	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)										Σ
všeobecné	ekonomické	právní	veřejnosprávní	obchodní	průmyslové	gastro-nomické	IT	elektro-nické	jiné	100 %
7,65	21,18	4,7	11,18	10	12,35	5,88	6,47	6,47	14,12	

Grafické vyjádření odpovědí k identifikační otázce č. 5

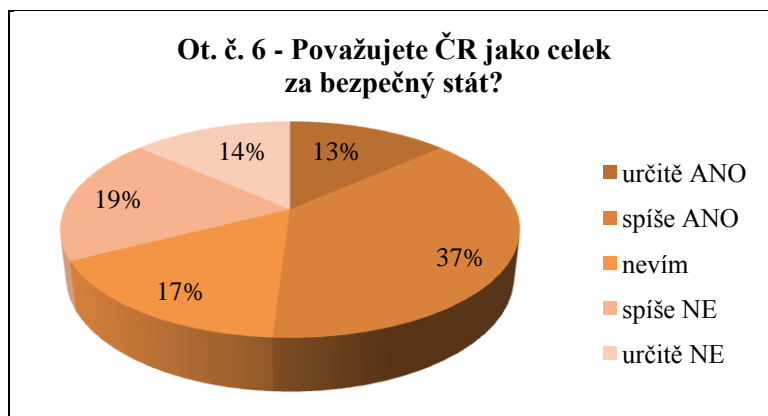
Nejčastěji byla ve výzkumu reprezentována skupina obyvatel s ekonomicky zaměřeným vzděláním, oproti tomu nejméně skupina s právně zaměřeným vzděláním. Respondenti řadící se do kategorie „jiné“ uváděli jako zaměření svého vzdělání např. zaměření sociální, pedagogické, umělecké, zdravotnické, jazykové, komunikační, přírodovědné, aj.

Celkový přehled odpovědí na otázku č. 6

Považujete ČESKOU REPUBLIKU jako celek za bezpečný stát?

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI					Celkem
určitě ANO	spíše ANO	nevím	spíše NE	určitě NE	200
27	75	33	38	27	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)					Celkem
určitě ANO	spíše ANO	nevím	spíše NE	určitě NE	100 %
13,5	37,5	16,5	19	13,5	

Grafické vyjádření odpovědí k otázce č. 6

Z grafu a tabulky je patrné, že respondenti odpovídali nejčastěji spíše ANO, tj., že Českou republiku jako celek spíše POVAŽUJÍ za bezpečný stát. Druhou nejvyšší hodnotou

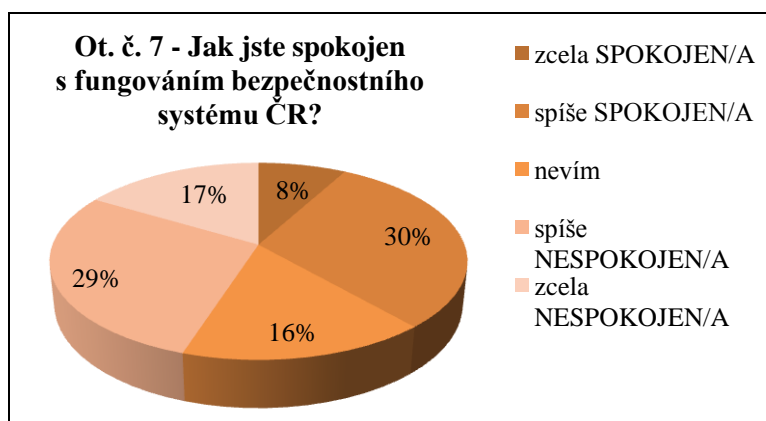
je v grafu zastoupena odpověď spíše NE a po ní následuje odpověď nevím. Dotazovaní se tak vyhýbali extrémním odpovědím určitě ANO a určitě NE.

Celkový přehled odpovědí na otázku č. 7

Jak jste spokojen/a s fungováním bezpečnostního systému ČR?

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI					Celkem
zcela SPOKOJEN/A	spíše SPOKOJEN/A	nevím	spíše NESPOKOJEN/A	zcela NESPOKOJEN/A	200
16	61	33	57	33	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)					Celkem
zcela SPOKOJEN/A	spíše SPOKOJEN/A	nevím	spíše NESPOKOJEN/A	zcela NESPOKOJEN/A	100 %
8	30,5	16,5	28,5	16,5	

Grafické vyjádření odpovědí k otázce č. 7

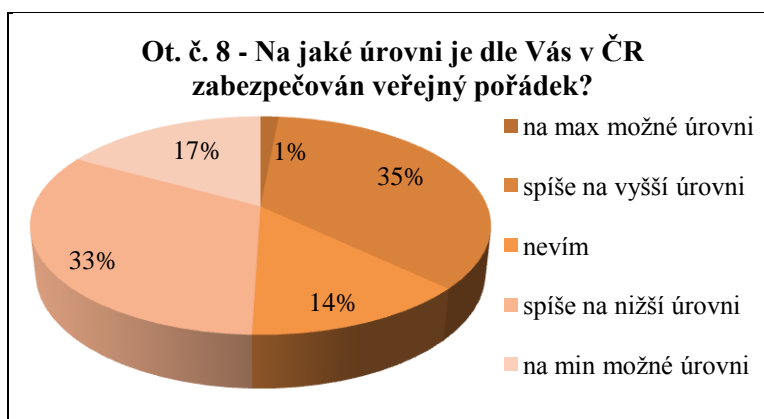
Celkově vyjádřili respondenti s fungováním bezpečnostního systému našeho státu spíše spokojenost, nicméně spíše nespokojených respondentů bylo jen o 4 méně. Dotazovaní již častěji volili i extrémní odpovědi zcela spokojen/a a zcela nespokojen/a, ovšem daleko častěji ty záporné. I když celkově převládá odpověď spíše spokojen/a, kdybychom uvažovali jen kladné a záporné odpovědi, resp. sloučili kategorie odpovědí na: spokojen/a; nevím; nespokojen/a, převládaly by záporné odpovědi nad kladnými.

Celkový přehled odpovědí na otázku č. 8

Na jaké úrovni je dle Vás v ČR zabezpečován VEŘEJNÝ POŘÁDEK?

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI					Celkem
na max. možné úrovni	spíše na vyšší úrovni	nevím	spíše na nižší úrovni	na min. možné úrovni	200
3	71	27	65	34	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)					Celkem
na max. možné úrovni	spíše na vyšší úrovni	nevím	spíše na nižší úrovni	na min. možné úrovni	100 %
1,5	35,5	13,5	32,5	17	

Grafické vyjádření odpovědí k otázce č. 8

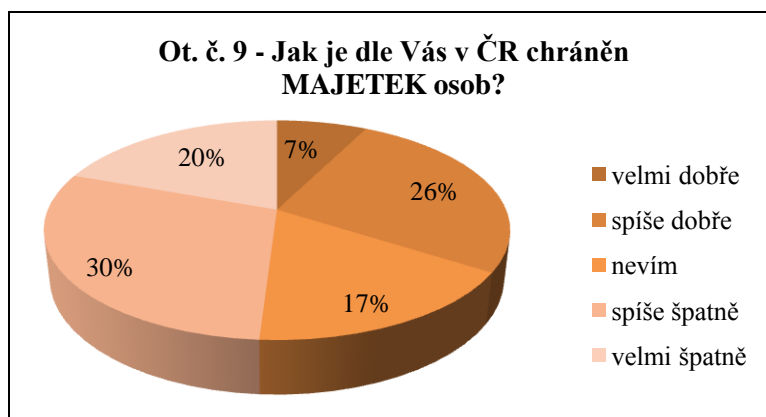
Nejčastější odpovědi na tuto otázku soustředující se na veřejný pořádek v našem státě byla odpověď 'spíše na vyšší úrovni, což tedy znamená, že respondenti vyjádřili se zabezpečováním veřejného pořádku v ČR spíše spokojenost. Nicméně i zde je rozdíl mezi četností odpovědí spíše na vyšší úrovni a odpovědí spíše na nižší úrovni poměrně nepatrný. Nutno podotknout, že respondentů s názorem, že veřejný pořádek je v ČR zabezpečován na maximální možné úrovni, bylo pouhých 1,5%.

Celkový přehled odpovědí na otázku č. 9

Jak je dle Vás v ČR chráněn MAJETEK osob?

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI					Celkem
velmi dobře	spíše dobře	nevím	spíše špatně	velmi špatně	200
15	53	34	59	39	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)					Celkem
velmi dobře	spíše dobře	nevím	spíše špatně	velmi špatně	100 %
7,5	26,5	17	29,5	19,5	

Grafické vyjádření odpovědí k otázce č. 9

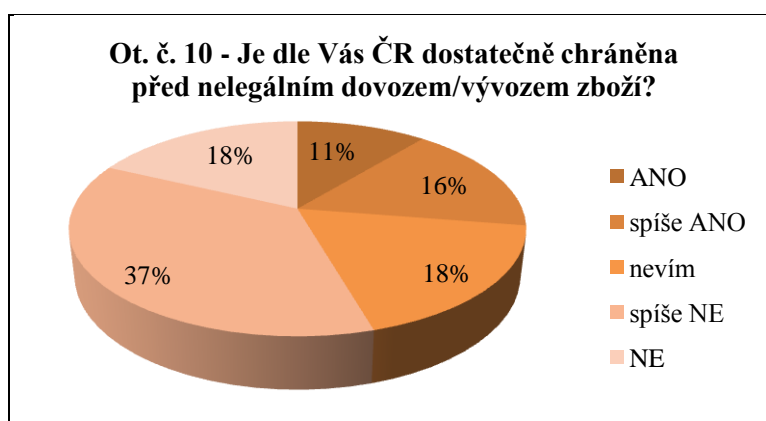
Majetek osob je v České republice dle dotázaných chráněn spíše špatně. Dalšími nejčastějšími odpověďmi byly odpovědi spíše dobře a velmi špatně. Názor, že je v ČR majetek osob chráněn velmi dobře, uvedlo pouhých 7,5% respondentů.

Celkový přehled odpovědí na otázku č. 10

Je dle Vás ČR dostatečně chráněna před nelegálním dovozem/vývozem zboží?

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI					Celkem
ANO	spíše ANO	nevím	spíše NE	NE	200
22	33	36	73	36	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)					Celkem
ANO	spíše ANO	nevím	spíše NE	NE	100 %
11	16,5	18	36,5	18	

Grafické vyjádření odpovědí k otázce č. 10

Dle četnosti odpovědí respondentů Česká republika spíše není dostatečně chráněna před nelegálním dovozem a vývozem zboží, uvedlo to 36,5% dotázaných. Mezi další

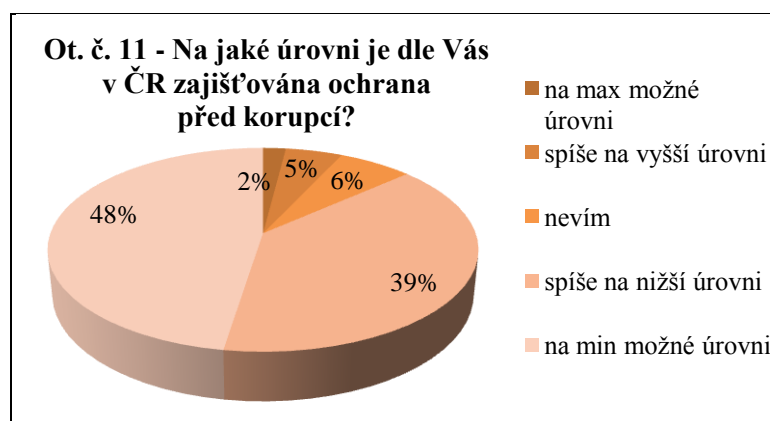
nejčteněji volené odpovědi patřily „ne“ a „nevím“. Celkové negativní odpovědi zde tedy výrazně převládají nad těmi pozitivními.

Celkový přehled odpovědí na otázku č. 11

Na jaké úrovni je dle Vás v ČR zajišťována ochrana před korupcí?

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI					Celkem
na max. možné úrovni	spíše na vyšší úrovni	nevím	spíše na nižší úrovni	na min. možné úrovni	200
4	10	13	78	95	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)					Celkem
na max. možné úrovni	spíše na vyšší úrovni	nevím	spíše na nižší úrovni	na min. možné úrovni	100 %
2	5	6,5	39	47,5	

Grafické vyjádření odpovědí k otázce č. 11

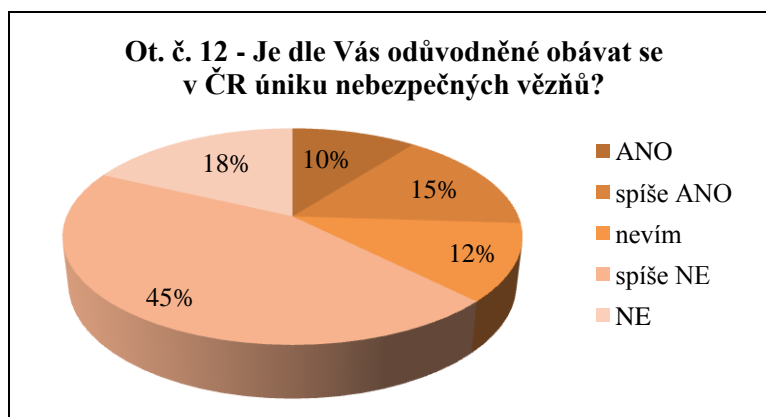
Názory na tuto otázku byly zcela jednoznačné. Dle 47,5% dotázaných je v ČR ochrana před korupcí zajišťována na minimální možné úrovni. Je to tedy téměř 50% respondentů co vyjádřilo takovouto nespokojenost. O opaku, respektive o tom, že je v našem státě zajišťována ochrana před korupcí na maximální možné úrovni, jsou přesvědčena jen 2% dotázaných. K tomuto jistě přispívají i v médiích často omílané kauzy týkající se korupce.

Celkový přehled odpovědí na otázku č. 12

Je dle Vás odůvodněné obávat se v ČR úniku nebezpečných vězňů?

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI					Celkem
ANO	spíše ANO	nevím	spíše NE	NE	200
21	31	23	89	36	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)					Celkem
ANO	spíše ANO	nevím	spíše NE	NE	100 %
10,5	15,5	11,5	44,5	18	

Grafické vyjádření odpovědí k otázce č. 12

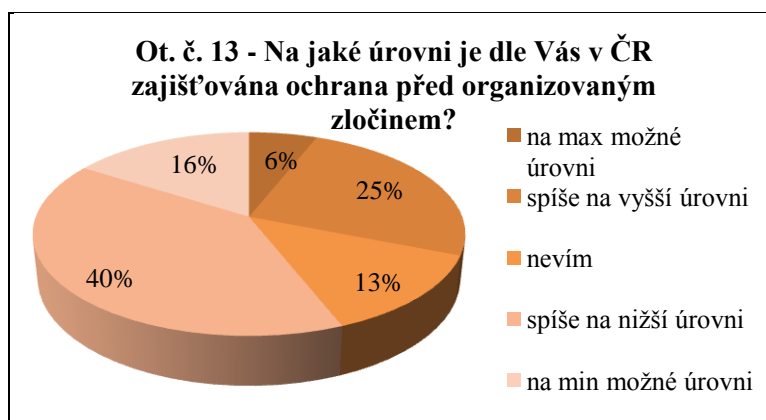
Dle odpovědí dotázaných je spíše neodůvodněné obávat se v ČR úniku nebezpečných vězňů. Lze tedy předpokládat, že se obyvatelé v našem státě domnívají, že spíše není možné, aby zde uprchl nebezpečný vězeň. Vyjádřilo se tak bez mála 50% respondentů.

Celkový přehled odpovědí na otázku č. 13

Na jaké úrovni je dle Vás v ČR zajišťována ochrana před organizovaným zločinem?

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI					Celkem
na max. možné úrovni	spíše na vyšší úrovni	nevím	spíše na nižší úrovni	na min. možné úrovni	200
12	50	26	80	32	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)					Celkem
na max. možné úrovni	spíše na vyšší úrovni	nevím	spíše na nižší úrovni	na min. možné úrovni	100 %
6	25	13	40	16	

Grafické vyjádření odpovědí k otázce č. 13

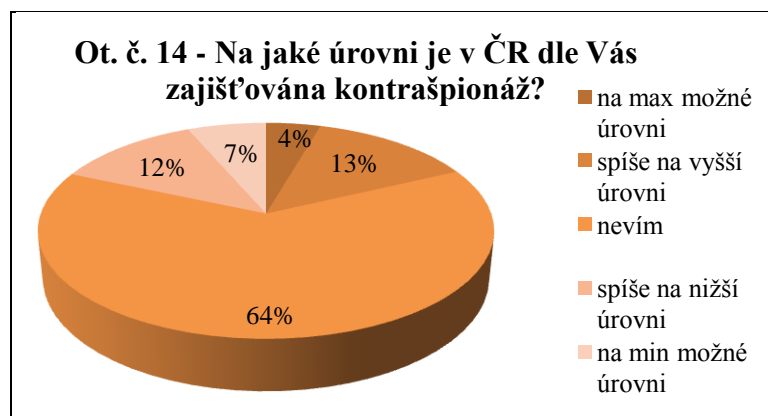
Na základě výsledků dotazování je ochrana před organizovaným zločinem v našem státě spíše na nižší úrovni, vyjádřilo se tak 40% dotázaných. Dle 25% respondentů je tato ochrana zajišťována spíše na vyšší úrovni a dle 16% na minimální možné úrovni. Převládá tak spíše nespokojenost se zajišťováním ochrany před organizovaným zločinem.

Celkový přehled odpovědí na otázku č. 14

Na jaké úrovni je dle Vás v ČR zajišťována kontrašpionáž (ochrana před špionáží)?

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI					Celkem
na max. možné úrovni	spíše na vyšší úrovni	nevím	spíše na nižší úrovni	na min. možné úrovni	200
9	27	127	24	13	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)					Celkem
na max. možné úrovni	spíše na vyšší úrovni	nevím	spíše na nižší úrovni	na min. možné úrovni	100 %
4,5	13,5	63,5	12	6,5	

Grafické vyjádření odpovědí k otázce č. 14

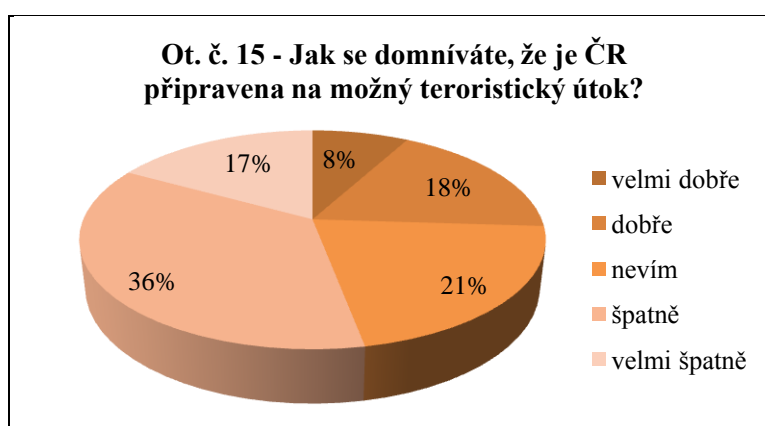
Na tuto otázku překvapivě převládá odpověď „nevím“. Nelze určit, čím je to způsobeno, nicméně je možné, že lidé nevědí, co si pod pojmem kontrašpionáž představit, nebo event. nedovedou ohodnotit zajišťování kontrašpionáže, protože přísluší k „tajným“ službám a ty pochopitelně nejsou tak častým tématem médií jako jiné bezpečnostní složky.

Celkový přehled odpovědí na otázku č. 15

Jak se domníváte, že je ČR připravena na možný teroristický útok?

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI					Celkem
velmi dobře	dobře	nevím	špatně	velmi špatně	200
16	36	42	72	34	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)					Celkem
velmi dobře	dobře	nevím	špatně	velmi špatně	100 %
8	18	21	36	17	

Grafické vyjádření odpovědí k otázce č. 15

Nejvíce dotázaných (36%) se domnívá, že Česká republika je na možný teroristický útok připravená špatně. Druhou nejvíce převládající odpovědí bylo nevím, vyslovilo se tak 21% respondentů. Dle 18% dotázaných je ČR připravená naopak dobře. Obyvatelé ČR si mohli o připravenosti našeho státu na tuto situaci udělat obrázek např. na základě protiteroristického cvičení, které proběhlo v červnu 2013 na stanici metra Florenc.

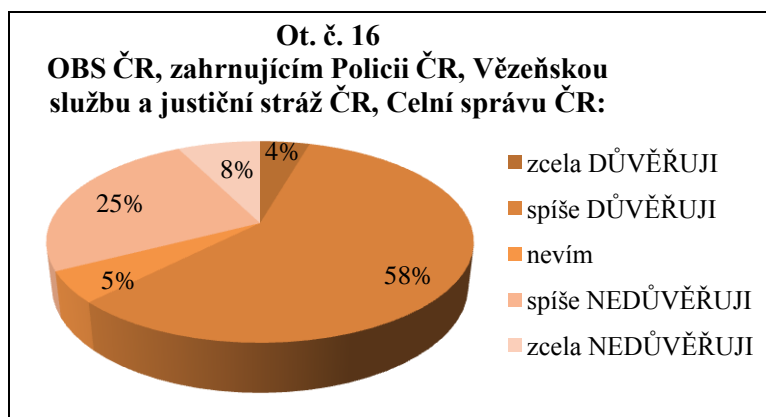
Celkový přehled odpovědí na otázku č. 16

Ozbrojeným bezpečnostním sborům ČR (OBS ČR), zahrnujícím:

- POLICII ČR,
- Vězeňskou službu a justiční stráž ČR,
- Celní správu ČR:

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI					Celkem
zcela DŮVĚŘUJI	spíše DŮVĚŘUJI	nevím	spíše NEDŮVĚŘUJI	zcela NEDŮVĚŘUJI	200
9	116	10	50	15	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)					Celkem
zcela DŮVĚŘUJI	spíše DŮVĚŘUJI	nevím	spíše NEDŮVĚŘUJI	zcela NEDŮVĚŘUJI	100 %
4,5	58	5	25	7,5	

Grafické vyjádření odpovědí k otázce č. 16

Na základě výsledků lze říci, že respondenti ozbrojeným bezpečnostním sborům spíše důvěřují, uvedla to více jak polovina dotázaných. Odpověď spíše nedůvěřuji je zastoupena 25% a je druhou nejčastější odpovědí na tuto otázku. Zbylé odpovědi jsou zastoupeny nepříliš a jejich četnosti jsou poměrně vyrovnané.

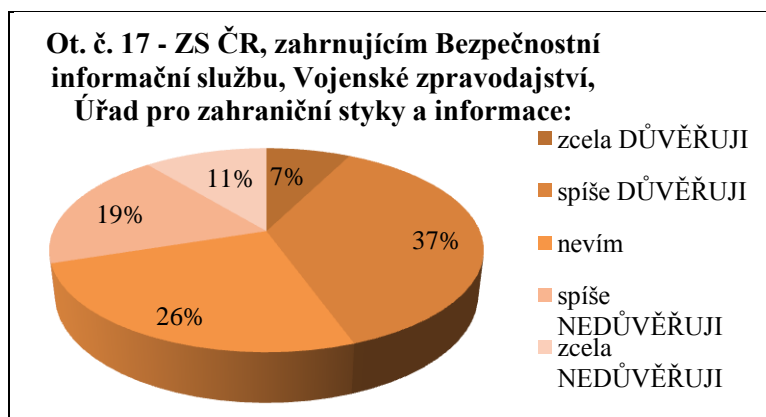
Celkový přehled odpovědí na otázku č. 17

Zpravodajským službám ČR (ZS ČR), zahrnujícím:

- Bezpečnostní informační službu,
- Vojenské zpravodajství,
- Úřad pro zahraniční styky a informace:

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI					Celkem
zcela DŮVĚŘUJI	spíše DŮVĚŘUJI	nevím	spíše NEDŮVĚŘUJI	zcela NEDŮVĚŘUJI	200
15	74	51	38	22	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)					Celkem
zcela DŮVĚŘUJI	spíše DŮVĚŘUJI	nevím	spíše NEDŮVĚŘUJI	zcela NEDŮVĚŘUJI	100 %
7,5	37	25,5	19	11	

Grafické vyjádření odpovědí k otázce č. 17

I zde, jako v otázce předcházející, převládá odpověď spíše důvěřuji, nicméně procentní vyjádření je výrazně nižší než u předchozí otázky. Druhou nejčtenější odpovědí je zde odpověď nevím vyjádřená 26%. Lidé tak častěji volili „nevím“ co se týče důvěry ke zpravodajským službám, nežli u důvěry k ozbrojeným bezpečnostním sborům. Je logické, že jelikož zpravodajské služby pracují utajeně, důvěra občanů k těmto bezpečnostním složkám nebude tak velká jako důvěra, kterou chovají k ozbrojeným bezpečnostním sborům, jejichž činnost mohou lépe sledovat a hodnotit.

Analýza odpovědí na otázku číslo 18

Seřaďte následující bezpečnostní složky podle důvěry, kterou k nim máte, přičemž číslo 1.= největší důvěra.

Bezpečnostní složky	Míra důvěry (1. = největší důvěra)
Policie ČR	
Vězeňská služba a justiční stráž ČR	
Celní správa ČR	
Bezpečnostní informační služba	
Vojenské zpravodajství	
Úřad pro zahraniční styky a informace	

Odpovědi, respektive seřazování výše zmíněných bezpečnostních složek bylo poměrně vyrovnané a šetření nepřineslo jednoznačný výsledek. Nicméně přihlédneme-li k nejčastější pozici, na které se jednotlivé bezpečnostní složky umísťovaly bez ohledu na to, že rozdíly byly skutečně minimální, dostaneme následující výsledky. Nejčastěji se na prvním místě umístila Policie ČR, což znamená, že policii občané důvěřují nejvíce. Ke zpravodajským službám respondenti vyjádřili nižší důvěru než k ozbrojeným bezpečnostním sborům.

Celkový přehled odpovědí na ot. č. 19 (filtrační otázka)

Existuje země, jejíž bezpečnostní systém a jeho složky považujete za lépe fungující?

ABSOLUTNÍ ČETNOSTI		Celkem
ANO	NE	200
186	14	
RELATIVNÍ ČETNOSTI (%)		Celkem
ANO	NE	100 %
93	7	

Pokud ANO, pokračujte otázkou č. 20, pokud NE, pokračujte otázkou č. 21.

Grafické vyjádření odpovědí k otázce č. 19

Většina dotázaných odpověděla kladně, respektive, že zná zemi, jejíž bezpečnostní systém a bezpečnostní složky by označila jako lépe fungující. Procentní zastoupení těch, kteří odpověděli opačně je téměř zanedbatelné.

Analýza odpovědí na otázku číslo 20

Kterou zemi máte např. na mysli?

Na tuto otázku odpovídali jen ti respondenti, kteří v předchozí otázce č. 19 odpověděli kladně, nicméně bylo jich mnoho a v jejich odpovědích nejčastěji převažovaly tyto země:

Německo, USA, Velká Británie, Francie, Švýcarsko, Norsko, Dánsko, Kanada, Rakousko, nebo Nizozemí.

Analýza odpovědí na otázku číslo 21

Chcete k danému tématu dodat ještě něco důležitého?

Tato otázka měla doplňující charakter a respondenti zde měly prostor sdělit to, na co se dotazník nedotazoval, případně sdělit své názory a připomínky. Dotazovaní zde nejčastěji sdělovali svou nespokojenost s bezpečnostním systémem našeho státu, nebo s činností některé bezpečnostní složky. Objevovaly se zde např. následující odpovědi:

- „Korupce, nízké platy a slabé vzdělání na vedoucích pozicích jsou hlavními příčinami nízké kvality.“
  - „Měl by se snížit rozpočet ministerstva vnitra jelikož nejvíce zatěžuje rozpočet státu a měli by přestat stíhat pěstitele konopí a další malé "ryby".“
  - „Česká republika není právním státem. Spíše než útočník/zloděj, je v ČR potrestán poškozený/okradený.“
  - „Měly by se zvýšit počty policistů, kteří chodí po ulicích.“
-

9.2.2. Analýza závislosti kvalitativních znaků

S využitím systému Statistica bylo testováno, zda odpovědi respondentů na vybrané otázky závisí na sledovaných sociálních a demografických charakteristikách respondentů. Předmětem této analýzy byly otázky č.: 6; 7; 8; 16 a 17. Všechny tyto zmíněné otázky byly analyzovány ve vztahu k věku respondentů, bylo tedy sledováno, zda odpovědi na výše zmíněné otázky souvisí s věkem respondentů. Otázka č. 7 byla analyzována komplexně, tedy jak z pohledu věku respondentů, tak z pohledu jejich bydliště, pohlaví a vzdělání.

Tabulka pro analýzu závislosti kvalitativních znaků

[otázka č. 6 (Považujete ČR jako celek za bezpečný stát) ✕ věk respondentů]

Věkové kategorie	ODPOVĚDI					Celkem
	určitě ANO A.	spíše ANO B.	nevím C.	spíše NE D.	určitě NE E.	
do 20 let	1	10	2	7	3	23
21 - 40 let	16	50	4	11	5	86
41 - 60 let	6	10	11	11	11	49
61 a více	4	5	16	9	8	42
Celkem	27	75	33	38	27	200

Nejprve byla stanovena nulová a alternativní hypotéza:

- H₀ – Odpovědi respondentů **NESOUVISÍ** s jejich věkem.
- H₁ – Odpovědi respondentů **SOUVISÍ** s jejich věkem.

Následně byla primární data utříděna do tabulky použitelné pro práci v programu Statistika. Byly tak vytvořeny 3 proměnné, z nichž 1 umělá, tzv. frekvence, která představuje četnost odpovědí. Odpovědi A – E se miní zakódované možnosti odpovědí na ot. č. 6: určitě ANO (A), spíše ANO (B), nevím (C), spíše NE (D), určitě NE (E).

Tab. k an. závislosti kvalitativ. znaků v programu

Věková kategorie	Odpověď (A. - E.)	Frekvence
do 20 let	A	1
do 20 let	B	10
do 20 let	C	2
do 20 let	D	7
do 20 let	E	3
21 - 40 let	A	16
21 - 40 let	B	50
21 - 40 let	C	4
21 - 40 let	D	11

21 - 40 let	E	5
41 - 60 let	A	6
41 - 60 let	B	10
41 - 60 let	C	11
41 - 60 let	D	11
41 - 60 let	E	11
60 a více let	A	4
60 a více let	B	5
60 a více let	C	16
60 a více let	D	9
60 a více let	E	8

Sestavení kontingenční tabulky:

Kontingenční tabulka					
Odpověď	Věková kategorie do 20 let	Věková kategorie 21 - 40 let	Věková kategorie 41 - 60 let	Věková kategorie 60 a více let	Řádk. součty
A	1	16	6	4	27
B	10	50	10	5	75
C	2	4	11	16	33
D	7	11	11	9	38
E	3	5	11	8	27
Vš.skup.	23	86	49	42	200

Výpočet očekávaných teoretických četností:

Očekávané četnosti					
Odpověď	Věková kategorie do 20 let	Věková kategorie 21 - 40 let	Věková kategorie 41 - 60 let	Věková kategorie 60 a více let	Řádk. součty
A	3,10500	11,61000	6,61500	5,67000	27,0000
B	8,62500	32,25000	18,37500	15,75000	75,0000
C	3,79500	14,19000	8,08500	6,93000	33,0000
D	4,37000	16,34000	9,31000	7,98000	38,0000
E	3,10500	11,61000	6,61500	5,67000	27,0000
Vš.skup.	23,00000	86,00000	49,00000	42,00000	200,0000

Žádná z teoretických četností není < 1. Čtyři teoretické četnosti jsou menší než 5 (20% z 20). Přistoupíme k testování: **Pearsonův χ^2 test.**

Statist.	Statist. : odpověď(5) x věková kategorie(4)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	57,26374	df=12	p=,00000
M-V chí-kvadr.	59,84906	df=12	p=,00000

Přepočtená hladina významnosti „p“ je menší než alfa (0,05).

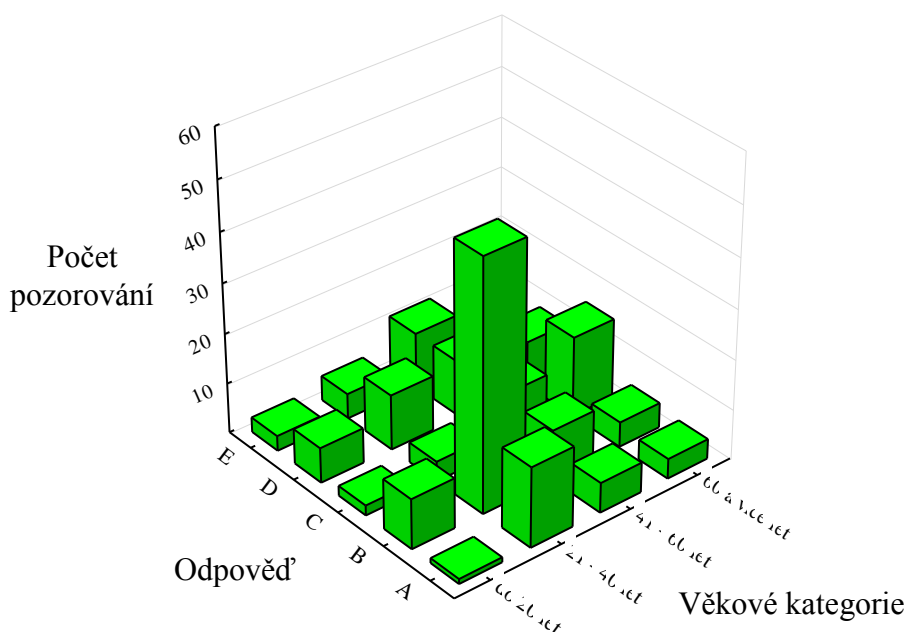
→ Zamítáme H₀, přijímáme H₁. Lze říci, že na 95% zvolená odpověď (A, B, C, D, E) na otázku číslo 6: „**Považujete ČR jako celek za bezpečný stát?**“ SOUVISÍ s věkem respondenta.

Výpočet síly této závislosti:

	Statist. : odpověď(5) x věková kategorie(4)
Statist.	Chí-kvadr.
Fí	,5350875
Kontingenční koeficient	,4717920
Cramér. V	,3089329

Prokázaná závislost je silná.

Zobrazení 3D histogramu:

Tabulka pro analýzu závislosti kvalitativních znaků

[otázka č. 7 (Jak jste spokojen/a s fungováním bezpečnostního systému ČR) ✕ věk respondentů]

Věkové kategorie	ODPOVĚDI					Celkem
	zcela SPOKOJEN A.	spíše SPOKOJEN B.	nevím C.	spíše NESPOKOJEN D.	zcela NESPOKOJEN E.	
do 20 let	0	7	3	12	1	23
21 - 40 let	6	40	10	22	8	86
41 - 60 let	4	10	6	16	13	49
61 a více	6	4	14	7	11	42
Celkem	16	61	33	57	33	200

- H0 – Odpovědi respondentů **NESOUVISÍ** s jejich věkem.
- H1 – Odpovědi respondentů **SOUVISÍ** s jejich věkem.

Jedna skutečná četnost je nulová, sloučíme první 2 sloupce do jednoho s označením A.

Věkové kategorie	ODPOVĚDI				Celkem
	SPOKOJEN/A A.	nevím B.	spíše NESPOKOJEN/A C.	zcela NESPOKOJEN/A D.	
do 20 let	7	3	12	1	23
21 - 40 let	46	10	22	8	86
41 - 60 let	14	6	16	13	49
61 a více	10	14	7	11	42
Celkem	77	33	57	33	200

Tab. k an. závislosti kvalitativ. znaků v programu

Věková kategorie	Odpověď (A. - D.)	Frekvence
do 20 let	A	7
do 20 let	B	3
do 20 let	C	12
do 20 let	D	1
21 - 40 let	A	46
21 - 40 let	B	10
21 - 40 let	C	22
21 - 40 let	D	8
41 - 60 let	A	14
41 - 60 let	B	6
41 - 60 let	C	16
41 - 60 let	D	13
60 a více let	A	10
60 a více let	B	14
60 a více let	C	7
60 a více let	D	11

Sestavení kontingenční tabulky:

Kontingenční tabulka					
Odpověď	Věková kategorie do 20 let	Věková kategorie 21 - 40 let	Věková kategorie 41 - 60 let	Věková kategorie 60 a více let	Řádk. součty
A	7	46	14	10	77
B	3	10	6	14	33
C	12	22	16	7	57
D	1	8	13	11	33
Vš.skup.	23	86	49	42	200

Očekávané četnosti:

Očekávané četnosti					
Odpověď	Věková kategorie do 20 let	Věková kategorie 21 - 40 let	Věková kategorie 41 - 60 let	Věková kategorie 60 a více let	Řádk. součty
A	8,85500	33,11000	18,86500	16,17000	77,0000
B	3,79500	14,19000	8,08500	6,93000	33,0000
C	6,55500	24,51000	13,96500	11,97000	57,0000
D	3,79500	14,19000	8,08500	6,93000	33,0000
Vš.skup.	23,00000	86,00000	49,00000	42,00000	200,0000

Žádná z teoretických četností není < 1 a teoretické četnosti < 5 jsou jen 2. (12,5%)

Přistoupíme k testování: **Pearsonův χ^2 test.**

Statist.	Statist. : odpověď(4) x věková kategorie(4)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	35,44702	df=9	p=,00005
M-V chí-kvadr.	33,97477	df=9	p=,00009

Přepočtená hladina významnosti „p“ je menší než alfa (0,05).

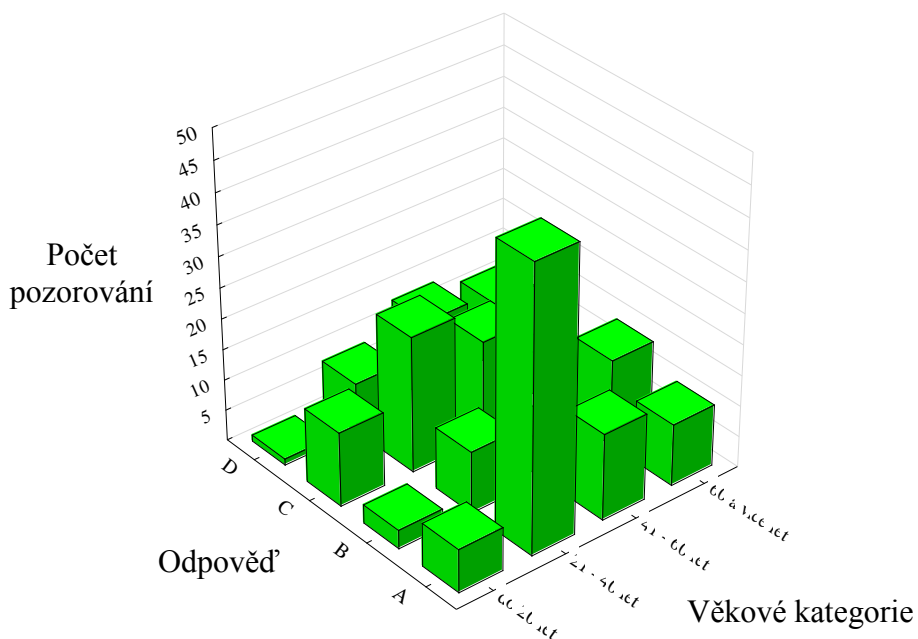
→ Zamítáme H_0 , přijímáme H_1 . Lze říci, že na 95% zvolená odpověď (A, B, C, D) na otázku číslo 7: „**Jak jste spokojen/a s fungováním bezpečnostního systému ČR?**“ SOUVISÍ s věkem respondenta.

Výpočet síly této závislosti:

Statist.	Statist. : odpověď(4) x věková kategorie(4)	
	Chí-kvadr.	
Fí	,4209930	
Kontingenční koeficient	,3880103	
Cramér. V	,2430604	

Závislost je středně silná.

Zobrazení 3D histogramu:

Tabulka pro analýzu závislosti kvalitativních znaků

[otázka č. 7 (Jak jste spokojen/a s fungováním bezpečnostního systému ČR) × pohlaví respondentů]

Pohlaví	ODPOVĚDI					Celkem
	zcela SPOKOJEN/A A.	spíše SPOKOJEN/A B.	nevím C.	spíše NESPOKOJEN/A D.	zcela NESPOKOJEN/A E.	
MUŽ	10	24	15	27	18	94
ŽENA	5	37	18	31	15	106
Celkem	15	61	33	58	33	200

- H0 – Odpovědi respondentů **NESOUVISÍ** s jejich pohlavím.
- H1 – Odpovědi respondentů **SOUVISÍ** s jejich pohlavím

Tab. k an. závislosti kvalitativ. znaků v programu

Pohlaví	Odpověď (A. - E.)	Frekvence
muž	A	10
muž	B	24
muž	C	15
muž	D	27
muž	E	18

žena	A	5
žena	B	37
žena	C	18
žena	D	31
žena	E	15

Kontingenční tabulka:

Kontingenční tabulka			
Odpověď	Pohlaví MUŽ	Pohlaví ŽENA	Řádk. součty
A	10	5	15
B	24	37	61
C	15	18	33
D	27	31	58
E	18	15	33
Vš.skup.	94	106	200

Očekávané četnosti:

Očekávané četnosti			
Odpověď	Pohlaví MUŽ	Pohlaví ŽENA	Řádk. součty
A	7,05000	7,95000	15,0000
B	28,67000	32,33000	61,0000
C	15,51000	17,49000	33,0000
D	27,26000	30,74000	58,0000
E	15,51000	17,49000	33,0000
Vš.skup.	94,00000	106,0000	200,0000

Žádná z teoretických četností není <1 , ani <5 .

Přistoupíme k testování: **Pearsonův χ^2 test.**

Statist.	Statist. : odpověď(5) x pohlaví(2)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	4,554873	df=4	p=,33609
M-V chí-kvadr.	4,592701	df=4	p=,33170

Přepočtená hladina významnosti „p“ je větší než alfa (0,05).

→ Přijímáme H_0 a lze říci, že na 95% zvolená odpověď (A, B, C, D, E) na otázku číslo 7: „**Jak jste spokojen/a s fungováním bezpečnostního systému ČR?**“ NESOUVISÍ s pohlavím respondenta.

Tabulka pro analýzu závislosti kvalitativních znaků

[otázka č. 7 (Jak jste spokojen/a s fungováním bezpečnostního systému ČR) x bydliště respondenta]

Bydliště	ODPOVĚDI					Celkem
	zcela SPOKOJEN A.	spíše SPOKOJEN B.	nevím C.	spíše NESPOKOJEN D.	zcela NESPOKOJEN E.	
VENKOV	8	20	14	23	15	80
MĚSTO	7	44	19	32	18	120
Celkem	15	64	33	55	33	200

- H0 – Odpovědi respondentů **NESOUVISÍ** s jejich bydlištěm.
- H1 – Odpovědi respondentů **SOUVISÍ** s jejich bydlištěm.

Tab. k an. záv. kvalitativ. znaků v programu

Bydliště	Odpověď (A. - E.)	Frekvence
venkov	A	8
venkov	B	20
venkov	C	14
venkov	D	23
venkov	E	15
město	A	7
město	B	44
město	C	19
město	D	32
město	E	18

Kontingenční tabulka:

Kontingenční tabulka			
Odpověď	Bydliště VENKOV	Bydliště MĚSTO	Řádk. součty
A	8	7	15
B	20	44	64
C	14	19	33
D	23	32	55
E	15	18	33
Vš.skup.	80	120	200

Očekávané četnosti:

Očekávané četnosti			
Odpověď	Bydliště VENKOV	Bydliště MĚSTO	Řádk. součty
A	6,00000	9,0000	15,0000
B	25,60000	38,4000	64,0000
C	13,20000	19,8000	33,0000
D	22,00000	33,0000	55,0000
E	13,20000	19,8000	33,0000
Vš.skup.	80,00000	120,0000	200,0000

Žádná z teoretických četností není < 1 , ani < 5 .

Přistoupíme k testování: **Pearsonův χ^2 test.**

Statist.	Statist. : odpověď(5) x bydliště(2)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	3,718434	df=4	p=,44545
M-V chí-kvadr.	3,749271	df=4	p=,44100

Přepočtená hladina významnosti „p“ je větší než alfa (0,05).

→ Přijímáme H_0 a lze říci, že na 95% zvolená odpověď (A, B, C, D, E) na otázku číslo 7: „**Jak jste spokojen/a s fungováním bezpečnostního systému ČR?**“ NESOUVISÍ s bydlištěm respondenta.

Tabulka pro analýzu závislosti kvalitativních znaků

[otázka č. 7 (Jak jste spokojen/a s fungováním bezpečnostního systému ČR) ✕ vzdělání respondenta]

Vzdělání	ODPOVĚDI					Celkem
	zcela SPOKOJEN A.	spíše SPOKOJEN B.	nevím C.	spíše NESPOKOJEN D.	zcela NESPOKOJEN E.	
základní	3	9	8	7	3	30
vyučen/a	2	2	7	6	9	26
vyučen/a s maturitou	3	4	5	6	5	23
středoškolské s maturitou	1	19	4	23	4	51
vyšší odborné	2	4	3	9	8	26
vysokoškolské	5	22	7	6	4	44
Celkem	16	60	34	57	33	200

Příliš mnoho teoretických četností vypočtených v programu Statistika by bylo menších než 5, tudíž je nutné sloučit 6 úrovní vzdělání do 3 úrovní a to do: vzdělání bez maturity, vzdělání s maturitou, vyšší a vysokoškolské vzdělání. Po sloučení je tabulka následující:

Vzdělání	ODPOVĚDI					Celkem
	zcela SPOKOJEN A.	spíše SPOKOJEN B.	nevím C.	spíše NESPOKOJEN D.	zcela NESPOKOJEN E.	
bez maturity	5	11	15	13	12	56
s maturitou	4	23	9	29	9	74
vyšší a vysokoškolské	7	26	10	15	12	70
Celkem	16	60	34	57	33	200

Nyní již lze provést testování v programu Statistica.

Tab. k an. závislosti kvalitativ. znaků v programu

Vzdělání	Odpověď (A. - E.)	Frekvence
bez maturity	A	5
bez maturity	B	11
bez maturity	C	15
bez maturity	D	13
bez maturity	E	12
s maturitou	A	4
s maturitou	B	23
s maturitou	C	9
s maturitou	D	29
s maturitou	E	9
vyšší a vysokoškolské	A	7
vyšší a vysokoškolské	B	26
vyšší a vysokoškolské	C	10
vyšší a vysokoškolské	D	15
vyšší a vysokoškolské	E	12

Kontingenční tabulka:

Kontingenční tabulka				
Odpověď	Úroveň vzdělání bez maturity	Úroveň vzdělání s maturitou	Úroveň vzdělání vyšší a vysokoškolské	Řádk. součty
A	5	4	7	16
B	11	23	26	60
C	15	9	10	34
D	13	29	15	57
E	12	9	12	33
Vš.skup.	56	74	70	200

Očekávané četnosti:

Očekávané četnosti				
Odpověď	Úroveň vzdělání bez maturity	Úroveň vzdělání s maturitou	Úroveň vzdělání vyšší a vysokoškolské	Řádk. součty
A	4,48000	5,92000	5,60000	16,0000
B	16,80000	22,20000	21,00000	60,0000
C	9,52000	12,58000	11,90000	34,0000
D	15,96000	21,09000	19,95000	57,0000
E	9,24000	12,21000	11,55000	33,0000
Vš.skup.	56,00000	74,00000	70,00000	200,0000

Žádná z teoretických četností není < 1. Teoretická četnost < 5 je jen 1.

Přistoupíme k testování: **Pearsonův χ^2 test.**

Statist.	Statist. : odpověď(5) x úroveň vzdělání(3)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	15,16109	df=8	p=,05609
M-V chí-kvadr.	14,91963	df=8	p=,06073

Přepočtená hladina významnosti „p“ je větší než alfa (0,05).

→ Přijímáme H_0 a lze říci, že na 95% zvolená odpověď (A, B, C, D, E) na otázku číslo 7: „**Jak jste spokojen/a s fungováním bezpečnostního systému ČR?**“ NESOUVISÍ se vzděláním respondenta.

Tabulka pro analýzu závislosti kvalitativních znaků

[otázka č. 8 (Na jaké úrovni je dle Vás v ČR zabezpečován veřejný pořádek) ✕ věk respondenta]

Věkové kategorie	ODPOVĚDI					Celkem
	na max úrovni A.	spíše na vyšší úrovni B.	nevím C.	spíše na nižší úrovni D.	na min úrovni E.	
do 20 let	0	7	2	13	1	23
21 - 40 let	1	41	6	31	7	86
41 - 60 let	2	15	7	14	11	49
61 a více	0	8	12	7	15	42
Celkem	3	71	27	65	34	200

Příliš mnoho teoretických četností vypočtených v programu Statistika by bylo menších než 5, tudíž je nutné sloučit sloupce a zúžit odpovědi na 3 možné: vyšší až maximální úroveň; nevím; nižší až minimální úroveň.

Věkové kategorie	ODPOVĚDI			Celkem
	na vyšší až max. úrovni A.	nevím B.	na nižší až min. úrovni C.	
do 20 let	7	2	14	23
21 - 40 let	42	6	38	86
41 - 60 let	17	7	25	49
61 a více	8	12	22	42
Celkem	74	27	99	200

Nyní je již testování v programu Statistica možné.

Tab. k an. závislosti kvalitativ. znaků v programu

Věková kategorie	Odpověď (A. - C.)	Frekvence
do 20 let	A	7
do 20 let	B	2
do 20 let	C	14
21 - 40 let	A	42
21 - 40 let	B	6
21 - 40 let	C	38
41 - 60 let	A	17
41 - 60 let	B	7
41 - 60 let	C	25
60 a více let	A	8
60 a více let	B	12
60 a více let	C	22

Kontingenční tabulka:

Kontingenční tabulka					
Odpověď	Věková kategorie do 20 let	Věková kategorie 21 - 40 let	Věková kategorie 41 - 60 let	Věková kategorie 60 a více let	Řádk. součty
A	7	42	17	8	74
B	2	6	7	12	27
C	14	38	25	22	99
Vš.skup.	23	86	49	42	200

Očekávané četnosti:

Očekávané četnosti					
Odpověď	Věková kategorie do 20 let	Věková kategorie 21 - 40 let	Věková kategorie 41 - 60 let	Věková kategorie 60 a více let	Řádk. součty
A	8,51000	31,82000	18,13000	15,54000	74,0000
B	3,10500	11,61000	6,61500	5,67000	27,0000
C	11,38500	42,57000	24,25500	20,79000	99,0000
Vš.skup.	23,00000	86,00000	49,00000	42,00000	200,0000

Žádná z teoretických četností není < 1 a teoretická četnost < 5 je pouze 1.

Přistoupíme k testování: **Pearsonův χ^2 test.**

Statist.	Statist. : odpověď(3) x věková kategorie(4)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	18,63139	df=6	p=,00483
M-V chí-kvadr.	18,03461	df=6	p=,00615

Přepočtená hladina významnosti „p“ je menší než alfa (0,05).

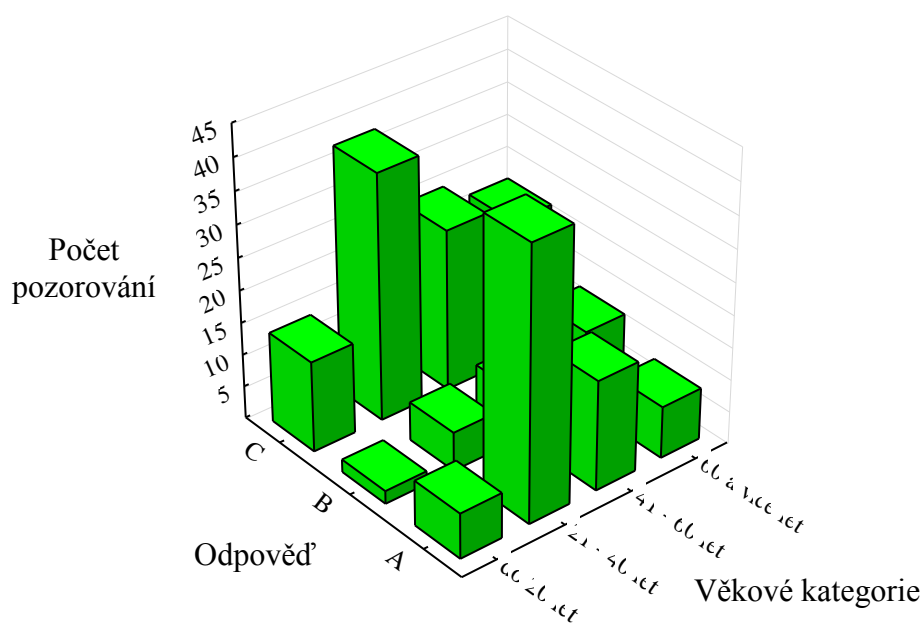
→ Zamítáme H₀, přijímáme H₁. S 95% pravděpodobností lze říci, že zvolená odpověď (A, B, C) na otázku číslo 8: „**Na jaké úrovni je dle Vás v ČR zabezpečován veřejný pořádek?**“ **SOUVISÍ** s věkem respondenta.

Výpočet síly zjištěné závislosti:

Statist.	Statist. : odpověď(3) x věková kategorie(4)	
	Chí-kvadr.	
F _i	,3052163	
Kontingenční koeficient	,2919217	
Cramér. V	,2158205	

Závislost je slabá.

Zobrazení 3D histogramu:

Tabulka pro analýzu závislosti kvalitativních znaků

[otázka č. 16 (Ozbrojeným bezpečnostním sborům ČR, zahrnujícím Policii ČR, Vězeňskou službu a justiční stráž ČR, Celní správu ČR: ...) ✕ věk respondenta]

Věkové kategorie	ODPOVĚDI					Celkem
	zcela DŮVĚŘUJI A.	spíše DŮVĚŘUJI B.	nevím C.	spíše NEDŮVĚŘUJI D.	zcela NEDŮVĚŘUJI E.	
do 20 let	0	12	1	10	0	23
21 - 40 let	4	52	4	18	8	86
41 - 60 let	3	30	2	12	2	49
61 a více	2	22	3	10	5	42
Celkem	9	116	10	50	15	200

Jedinou možností jak analyzovat tuto otázku, respektive dodržet podmínku teoretických četností, kdy více jak 20% nesmí být < 5, je sloučit věkové kategorie jen do 2, a to na: do 40 let; nad 40 let a zároveň sloučit možné odpovědi (sloupce tabulky) do 3 na: důvěřuji (A); nevím (B); nedůvěřuji (C). Sloučením vznikne následující tabulka:

Věkové kategorie	ODPOVĚDI			Celkem
	DŮVĚŘUJI A.	nevím B.	NEDŮVĚŘUJI C.	
do 40 let	68	5	36	109
41 a více let	57	5	29	91
Celkem	125	10	65	200

Tab. k an. závislosti kvalitativ. znaků v programu

Věková kategorie	Odpověď (A. - C.)	Frekvence
do 40 let	A	68
do 40 let	B	5
do 40 let	C	36
41 a více let	A	57
41 a více let	B	5
41 a více let	C	29

Kontingenční tabulka:

Kontingenční tabulka			
Odpověď	Věková kategorie do 40 let	Věková kategorie 41 a více let	Řádk. součty
A	68	57	125
B	5	5	10
C	36	29	65
Vš.skup.	109	91	200

Očekávané četnosti:

Očekávané četnosti			
Odpověď	Věková kategorie do 40 let	Věková kategorie 41 a více let	Řádk. součty
A	68,1250	56,87500	125,0000
B	5,4500	4,55000	10,0000
C	35,4250	29,57500	65,0000
Vš.skup.	109,0000	91,00000	200,0000

Žádná z teoretických četností není < 1 a teoretická četnost < 5 je pouze 1.

Přistoupíme k testování: **Pearsonův χ^2 test.**

Statist.	Statist. : odpověď(3) x věková kategorie(2)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	,1026778	df=2	p=,94996
M-V chí-kvadr.	,1023692	df=2	p=,95010

Přepočtená hladina významnosti „p“ je větší než alfa (0,05).

→ Přijímáme H_0 a lze říci, že na 95% zvolená odpověď (A, B, C) na otázku číslo 16: „Ozbrojeným bezpečnostním sborům ČR, zahrnujícím Policii ČR, Vězeňskou službu a justiční stráž ČR, Celní správu ČR: zcela důvěřuji; nevím; nedůvěřuji.“ NESOUVISÍ s věkem respondenta.

Tabulka pro analýzu závislosti kvalitativních znaků

[otázka č. 17 (Zpravodajským službám ČR, zahrnujícím Bezpečnostní informační službu, Vojenské zpravodajství, Úřad pro zahraniční styky a informace: ...) ✕ věk]

Věkové kategorie	ODPOVĚDI					Celkem
	zcela DŮVĚŘUJI A.	spíše DŮVĚŘUJI B.	nevím C.	spíše NEDŮVĚŘUJI D.	zcela NEDŮVĚŘUJI E.	
do 20 let	3	7	6	7	0	23
21 - 40 let	2	36	23	15	10	86
41 - 60 let	5	17	11	10	6	49
61 a více	5	14	9	8	6	42
Celkem	15	74	49	40	22	200

Pro testování je nutno sloučit možné odpovědi (sloupce tabulky) do 3 na:

důvěřuji (A); nevím (B); nedůvěřuji (C). Sloučením vznikne následující tabulka:

Věkové kategorie	ODPOVĚDI			Celkem
	DŮVĚŘUJI A.	nevím B.	NEDŮVĚŘUJI C.	
do 20 let	10	6	7	23
21 - 40 let	38	23	25	86
41 - 60 let	22	11	16	49
61 a více	19	9	14	42
Celkem	89	49	62	200

Tab. k an. závislosti kvalitativ. znaků v programu

Věková kategorie	Odpověď (A. - C.)	Frekvence
do 20 let	A	10
do 20 let	B	6
do 20 let	C	7
21 - 40 let	A	38
21 - 40 let	B	23
21 - 40 let	C	25
41 - 60 let	A	22
41 - 60 let	B	11
41 - 60 let	C	16
60 a více let	A	19
60 a více let	B	9
60 a více let	C	14

Kontingenční tabulka:

Kontingenční tabulka					
Odpověď	Věková kategorie do 20 let	Věková kategorie 21 - 40 let	Věková kategorie 41 - 60 let	Věková kategorie 60 a více let	Řádk. součty
A	10	38	22	19	89
B	6	23	11	9	49
C	7	25	16	14	62
Vš.skup.	23	86	49	42	200

Očekávané četnosti:

Očekávané četnosti					
Odpověď	Věková kategorie do 20 let	Věková kategorie 21 - 40 let	Věková kategorie 41 - 60 let	Věková kategorie 60 a více let	Řádk. součty
A	10,23500	38,27000	21,80500	18,69000	89,0000
B	5,63500	21,07000	12,00500	10,29000	49,0000
C	7,13000	26,66000	15,19000	13,02000	62,0000
Vš.skup.	23,00000	86,00000	49,00000	42,00000	200,0000

Žádná z teoretických četností není < 1 , ani < 5 .

Přistoupíme k testování: **Pearsonův χ^2 test.**

Statist.	Statist. : odpověď(3) x věková kategorie(4)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	,6831568	df=6	p=,99485
M-V chí-kvadr.	,6868766	df=6	p=,99477

Přepočtená hladina významnosti „p“ je větší než alfa (0,05).

→ Přijímáme H_0 a lze říci, že na 95% zvolená odpověď (A, B, C) na otázku číslo 17: „Zpravodajským službám ČR, zahrnujícím Bezpečnostní informační službu, Vojenské zpravodajství, Úřad pro zahraniční styky a informace: zcela důvěřuji; spíše důvěřuji, nevím; spíše nedůvěřuji; zcela nedůvěřuji.“ NESOUVISÍ s věkem respondenta.

---

10. Vyhodnocení výzkumu

Cílem prováděného výzkumu bylo zjistit a vyhodnotit názory veřejnosti na bezpečnost České republiky a posoudit důvěru obyvatel ČR k OBS a ZS našeho státu. Přičemž obecnou hypotézou bylo, že sociální a demografické charakteristiky obyvatel mají vliv na jejich názory na bezpečnost našeho státu a na jejich důvěru v OBS a ZS ČR.

Prvních 5 otázek mělo identifikační povahu. Na **otázku č. 6** – „Považujete ČR jako celek za bezpečný stát?“ odpovídali respondenti nejčastěji spíše ANO, tj., že ČR jako celek „spíše považují“ za bezpečný stát. Na základě odpovědí na **otázku č. 7** – „Jak jste spokojen/a s fungováním bezpečnostního systému ČR?“ vyjádřili respondenti s bezpečnostním systémem „spíše spokojenost“, nicméně „spíše nespokojených“ respondentů bylo jen o 4 méně.

Nejčtenější odpovědí na **otázku č. 8** – „Na jaké úrovni je dle Vás v ČR zabezpečován veřejný pořádek?“ bylo „spíše na vyšší úrovni“, což tedy znamená, že respondenti vyjádřili se zabezpečováním veřejného pořádku v ČR spíše spokojenost. Nutno podotknout, že respondentů s názorem, že veřejný pořádek je v ČR zabezpečován „na maximální možné úrovni“, bylo pouhých 1,5%. Na základě odpovědí na **otázku č. 9** – „Jak je dle Vás v ČR chráněn majetek osob?“ je majetek osob dle dotázaných chráněn „spíše špatně“. Opačný názor uvedlo pouhých 7,5% respondentů.

Dle četnosti odpovědí respondentů na **otázku č. 10** – „Je dle Vás ČR dostatečně chráněna před nelegálním dovozem/vývozem zboží?“ Česká republika „spíše není“ dostatečně chráněna před nelegálním dovozem a vývozem. Jednoznačná nespokojenost byla vyjádřena v odpovědích na **otázku č. 11** – „Na jaké úrovni je dle Vás v ČR zajišťována ochrana před korupcí?“, kdy necelých 50% dotázaných uvedlo, že je tato ochrana zajišťována „na minimální možné úrovni“. O opaku byla přesvědčena pouhá 2% dotázaných.

Dle odpovědí na **otázku č. 12** – „Je dle Vás odůvodněné obávat se v ČR úniku nebezpečných vězňů?“ lze předpokládat, že se obyvatelé v našem státě neobávají úniku nebezpečných vězňů. Vyjádřilo se tak bez mála 50% respondentů. Na základě výsledků **otázky č. 13** – „Na jaké úrovni je dle Vás v ČR zajišťována ochrana před organizovaným zločinem?“ je tato ochrana v ČR „spíše na nižší úrovni“, vyjádřilo se tak 40% dotázaných. Na **otázku č. 14** – „Na jaké úrovni je dle Vás v ČR zajišťována kontrašpionáž?“ převládala

odpověď „nevím“. Je možné, že lidé nevědí, co si pod pojmem kontrašpionáž představit, případně toto nedovedou ohodnotit.

Negativně dopadla **otázka č. 15** – „Jak se domníváte, že je ČR připravena na možný teroristický útok?“, kdy se nejvíce dotázaných (36%) vyslovilo, že ČR je připravená „špatně“. Na základě výsledků **otázky č. 16**, orientující se na důvěru občanů k OBS, lze říci, že respondenti ozbrojeným bezpečnostním sborům „spíše důvěřují“, uvedla to více jak polovina dotázaných.

Otázka č. 17 se zaměřovala rovněž na důvěru občanů, ale ke zpravodajským službám. I zde převládala odpověď „spíše důvěřuji“, nicméně procentní vyjádření je výrazně nižší než u důvěry k OBS. Je logické, že jelikož zpravodajské služby pracují utajeně a občané nemohou jejich činnost tolik sledovat, důvěra občanů k těmto bezpečnostním složkám bude nižší. Větší důvěru občanů k OBS nežli ke ZS potvrdila i **otázka č. 18** - „Seřadte následující bezpečnostní složky podle důvěry, kterou k nim máte.“ Nejvíce občané důvěřují Policii ČR.

Na **otázku č. 19** - „Existuje země, jejíž bezpečnostní systém a jeho složky považujete za lépe fungující?“ odpověděla většina dotázaných kladně, respektive, že zná zemi, jejíž bezpečnostní systém a složky by označila jako lépe fungující. A v následující **otázce č. 20** – „Kterou zemi máte např. na mysli?“ se občané vyjádřili, že jde např. o Německo, USA, Velkou Británii, Francii, Švýcarsko, Norsko, Dánsko, Kanadu, Rakousko, nebo Nizozemí.

Prostřednictvím poslední **otázky č. 21** – „Chcete k danému tématu dodat ještě něco důležitého?“ si občané postěžovali na bezpečnostní systém našeho státu, příp. činnost některé bezpečnostní složky. S chválou se zde nikdo nevyslovil.

Výsledkem **analýzy závislosti kvalitativních znaků** je, že závislost sledované odpovědi a sledovaných charakteristik byla prokázána jen u otázky číslo 6, 7 a 8, a to jen co se týče závislosti odpovědí na věku respondentů.

Respektive závislost odpovědí na otázku č. 6 – „Považujete ČR za bezpečný stát?“ na věku respondentů se prokázala. Lze tak například říci, že dotázaní řadící se do věkové kategorie 21 - 40 let odpovídali nejčastěji, že ČR „spíše považují“ za bezpečný stát, což tedy na 95% souvisí s jejich věkem. Ačkoli otázka č. 7 byla analyzována komplexně, tedy nejen ve vztahu k věku respondentů, ale i k jejich pohlaví, bydlišti a vzdělání, závislost odpovědí byla prokázána jen ve vztahu k věku dotazovaných. Respektive závislost odpovědí na otázku č. 7 – „Jak jste spokojen/a s fungováním bezpečnostního systému

ČR?“ na věku se prokázala. A s 95% pravděpodobností lze např. říci, že respondenti ve věku 21 - 40 let jsou s bezpečnostním systémem ČR „spokojeni“ nejčastěji, což souvisí s jejich věkem. Např. 53% občanů věku 21 - 40 let je s bezpečnostním systémem ČR spokojeno, zatímco z dotázaných ve věku do 20 let je to pouze cca 30%.

Dále byla prokázána závislost odpovědí na otázku č. 8 – „Na jaké úrovni je dle Vás v ČR zabezpečován veřejný pořádek?“ na věku respondentů. Zatímco např. nejčastější odpovědi 21 - 40letých bylo: „spíše na vyšší úrovni“, nejčastější odpovědi 61letých a starších bylo: „na minimální úrovni“. Na 95% lze tedy říci, že odpovědi dotazovaných jsou závislé na jejich věku.

Analyzovány byly rovněž **otázky č. 16 a č. 17** týkající se důvěry dotazovaných k OBS a ZS našeho státu, nicméně zde závislost odpovědí na věku respondentů nebyla prokázána.

11. Závěr

Cílem práce bylo především zhodnotit bezpečnostní systém České republiky co se týče právní úpravy a fungování bezpečnostních složek, zejm. se zaměřením na OBS a ZS ČR.

Problém spatřuji v nedostacích **právní úpravy** bezpečnostních složek našeho státu. Nedostatky spočívají např. v tom, že na rozdíl od ozbrojených sil nemají **OBS** společný zastřešující zákon, jako je zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR. Co se rozumí bezpečnostním sborem vymezuje sice zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ale zda je bezpečnostní sbor ozbrojený či neozbrojený se lze dozvědět až z právní úpravy pro jednotlivé bezpečnostní složky, např. Policii ČR vymezuje jako OBS až zákon o Policii ČR. **Navrhovala bych** tedy vytvořit společný zákon pro všechny bezpečnostní sbory, který by poskytoval přehled základních společných charakteristik a rozděloval sbory na ozbrojené a neozbrojené.

V porovnání s Vězeňskou službou a justiční stráží ČR má Celní správa ČR v právní úpravě lépe vymezenou kontrolu. Kontrola **VS** není v zákoně samostatně vyčleněna.

Nedostatkem právní úpravy, který se týká **CS, VS i POLICIE ČR**, je definování POPP. Druhy POPP jsou sice vymezeny zákonem taxativně, ale definice zejm. zabezpečovací techniky je příliš abstraktní a její konkretizace alespoň demonstrativním výčtem chybí zcela. Přičemž bych chtěla **zdůraznit**, že základním požadavkem na právní úpravu bezpečnostních sborů a složek bezpečnostního systému vůbec je jasnost a přesnost ustanovení, zejm. co se týče pravomocí a oprávnění.

Problémem právní úpravy **ZS** je nedostatečně dořešená kontrola **Úřadu pro zahraniční styky a informace**. Protože zákon o zpravodajských službách stanovuje, že ZS jsou zevně kontrolovány vládou (Výborem pro zpravodajskou činnost) a zvláštním sedmičlenným orgánem Poslanecké sněmovny (PS), ale dále již kontrolu PS nerozvádí, což má být upraveno zvláštními právními předpisy. ÚZSI nemá vlastní právní úpravu, a tak nemůže mít parlamentní kontrolu upřesněnou. Tento fakt je poměrně velkou mezerou právní úpravy ZS. **Navrhuji** vytvořit pro ÚZSI samostatný zákon, či vytvořit společný zákon pro parlamentní kontrolu všech zpravodajských služeb.

Právní úprava **ozbrojených sil** ČR je přehledná. Výhodou je společné zastřešení jednotlivých bezpečnostních složek (Armády ČR, Vojenské kanceláře prezidenta republiky, Hradní stráž) zákonem o ozbrojených silách ČR. Na základě tohoto zákona je jednoznačné jaké bezpečnostní složky lze do OS zařadit. S tím se např. u OBS nesetkáme.

Velmi patrná, zejm. v posledních letech, je v ČR **neúcta** občanů k příslušníkům bezpečnostních sborů, ale i k příslušníkům jiných složek bezpečnostního systému. Tito příslušníci nevzbuzují v občanech respekt, mnohdy spíše naopak, přitom občané často netuší jakým situacím jsou příslušníci vystavováni.

Činnost policie je obvykle spojována s **mocenským zasahováním**, primárně jde ale o službu veřejnosti. Chci tedy **zdůraznit**, že každý příslušník bezpečnostních sborů jednající v souladu se zákony si zaslouží úctu a respekt společnosti.

Problémem je zároveň i nezájem občanů o povolání příslušníků bezpečnostních složek, což může být způsobeno poměrně nízkým platovým **ohodnocením** příslušníků, respektive neúměrně nízkým vzhledem k nebezpečí kterému jsou vystavováni a nasazení, které je od nich očekáváno.

Na co bych dále chtěla upozornit, je problém, který se domnívám, že právní úpravou a kontrolními mechanismy nadobro vyřešit nejde. Narážím zde např. na jakoukoli nelegální činnost, včetně korupce, která je bohužel všudypřítomná, a to i v rámci složek bezpečnostního systému. Zapotřebí je především morálka na důležitých postech nejen složek bezpečnostního systému našeho státu.

Zpravodajským službám je často přiřknuto mylné označení „tajná policie“, nutno podotknout, že v demokratických státech **ZS** policejní pravomoci nemají.²⁹⁰ Je možné, že neblahá zkušenost občanů s nedemokratickou ZS Státní tajnou Bezpečností se projevuje **nedůvěrou** v současnou ZS. Mohu jen říci: demokratičnost je zajištěna zákony, kontrola je prováděna jak vládou, tak Parlamentem ČR. Nicméně zcela bezproblémové jednání zpravodajských služeb zajistit nelze, stejně tak jako jiných bezpečnostních složek státu. U ZS je to jen o to horší a viditelnější, že jde o zpravodajské služby.

Souhrnně lze říci, že občané ČR považují náš stát celkově za **bezpečný** a s fungováním bezpečnostního systému jsou **spíše spokojeni**. Důvěřují více **ozbrojeným bezpečnostním sborům**, nežli zpravodajským službám a největší nedostatek a ohrožení spatřují v korupci. Kdy **ochrana před korupcí** je dle dotázaných občanů zajišťována minimálně.

---

²⁹⁰ Čermák a kol. 2012: 10

12. Seznam literatury a použitých zdrojů

Publikace

ČERMÁK, Milan a kol. *Bezpečnostní příprava*. první vydání. Praha: ARMEX PUBLISHING s.r.o., 2012, s. 298. ISBN 978-80-87451-20-5

DOLEJŠÍ, Ladislav a kol. *Vojenská policie 1991 – 2006*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – Agentura vojenských informací a služeb, 2005. ISBN 80-7278-314-9

JANOŠEC a kolektiv. *Bezpečnost a obrana České republiky 2015 – 2025*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – Agentura vojenských informací a služeb, 2005. ISBN 80-7278-303-3

MARTÍNEK, Bohumír a TVRDEK, Jan. *Základy integrovaného záchranného systému*. první vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. ISBN 978-80-7251-338-3

MATES, Pavel a kolektiv. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1. 1. 2009*. první vydání. Praha: Linde a. s., 2009, s. 338. ISBN 978-80-7201-743-0

MATES, Pavel a ŠKODA, Jindřich a VAVERA, František. *Veřejné sbory*. první vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7375-604_2

PEKOVÁ, Jitka a PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. druhé, přepracované vydání. Praha: ASPI, a.s., 2005. ISBN 80-7357-052-1(2.vydání)

POKORNÝ, Ladislav. *Zpravodajské služby*. první vydání. Praha: Auditorium s.r.o., 2012, s. 150. ISBN 978-80-87284-21-6

ROUŠAR, Jaroslav. *Ozbrojené síly České republiky*. První vydání. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – Agentura vojenských informací a služeb, 2000. ISBN 80-7278-069-7

VOKUŠ, Jiří. *Policie České republiky*. první vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2010. ISBN 978-80-254-6099-3

ZETOCHA, Karel. *Zpravodajské služby v nové demokracii: Česká republika*. první vydání. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal a Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2009. ISBN 978 – 80-87029 – 64 – 0 (SPOL). ISBN 978 – 80 – 210 – 5004 – 4 (MU)

Zákony bez komentáře

Bezpečnostní sbory: právní stav ke dni 1.března 2009; edice zákonů: texty s názvy paragrafů a věcným rejstříkem. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-133-8

Krizové zákony; Hasičský záchranný sbor; požární ochrana: podle stavu k 19. 3. 2012.
Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978 – 80 – 7208 – 919 – 2

Internetové publikace

Bezpečnostní strategie ČR 2011 [on-line]. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2011. 21 s. (PDF). [cit. 2013-07-20]. ISBN 978-80-7441-005-5. Dostupný z WWW: <http://www.mzv.cz/file/699914/Bezpecnostni_strategie_CR_2011.pdf>.

Legislativa

Zákony

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

Zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě

Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

Zákon České národní rady č. 13/1993 Sb., Celní zákon

Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

Zákon č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

Zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

Zákon České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Zákon České národní rady č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky

Zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství

Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách)

Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě

Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

Zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky

Prováděcí předpisy

Nařízení vlády ČR č. 51/2004 Sb., ze dne 21. ledna 2004, o plánování obrany státu

Nařízení vlády č. 397/1992 Sb., ze dne 10. června 1992, kterým se stanoví podrobnější úprava vztahů Policie České republiky k orgánům obcí a obecní policii

Internetové zdroje

Bezpečnostní informační služba: vnitřní zpravodajská služba České republiky [online]. 2011 [cit. 2013-09-23, 19:00]. Čím se zabýváme. Dostupné z WWW: <<http://www.bis.cz/cim-se-zabyvame.html>>.

Bezpečnostní informační služba: vnitřní zpravodajská služba České republiky [online]. 2011 [cit. 2013-09-23, 18:50]. Kdo jsme. Dostupné z WWW: <<http://www.bis.cz/kdo-jsme.html>>.

Bezpečnostní informační služba: vnitřní zpravodajská služba České republiky [online]. 2011 [cit. 2013-09-23, 18:45]. Jak pracujeme. Dostupné z WWW: <<http://www.bis.cz/jak-pracujeme.html>>.

Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2010 [cit. 2013-07-22, 11:03]. Informační servis. Mimořádné události. Pojmy. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/ozbrojeni-bezpecnostni-sbor.aspx>>.

Národní bezpečnostní úřad [online]. [cit. 2013-08-08, 13:10]. Dostupné z WWW: <<http://www.nbu.cz/cs/>>.

Národní bezpečnostní úřad [online]. [cit. 2013-08-08, 13:15]. O nás. Hlavní úkoly. Dostupné z WWW: <<http://www.nbu.cz/cs/o-nas/hlavni-ukoly-nbu/>>.

Novinky.cz [online]. [cit. 2013-07-15, 14:30]. Domáci. Nečas viděl fotky ze sledování své ženy už pár dní před razíí. JEDNA RAZIE, TŘI KAUIZY. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/domaci/304990-necas-videl-fotky-ze-sledovani-sve-zeny-uz-par-dni-pred-razii.html>>.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY [online]. 2010 [cit. 2013-12-20, 11:00]. O nás. Etický kodex. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>>.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY [online]. 2010 [cit. 2013-12-20, 14:15]. Útvary Policie ČR. Krajská ředitelství policie. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/utvary-s-uzemne-vymezenu-pusobnosti-794179.aspx>>.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY [online]. 2010 [cit. 2014-03-05, 18:40]. Útvary Policie ČR. Policejní prezidium. Policejní prezident. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/prvni-namestek-policejniho-prezidenta.aspx>>.

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY [online]. 2013 [cit. 2013-12-30, 16:30]. Poslanci a orgány. Výbory. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=194>>.

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY [online]. 2013 [cit. 2013-12-30, 16:35]. Poslanci a orgány. Komise. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=195>>.

Tn.cz [online]. [cit. 2013-07-31, 13:05]. Zprávy. Domáci. SAMOPALY NA FLORENCI: Protiteroristické cvičení na stanici metra. Dostupné z WWW: <<http://tn.nova.cz/zpravy/domaci/samopaly-na-florenci-protiteroristicke-cviceni-na-stanici-metra.html>>.

Úřad pro zahraniční styky a informace: vnější zpravodajská služba [online]. 2010 [cit. 2013-09-23, 16:30]. Pro vás. Zpravodajský systém ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.uzsi.cz/cz/zpravodajsky-system-ceske-republiky.html>>.

Úřad pro zahraniční styky a informace: vnější zpravodajská služba [online]. 2010 [cit. 2013-09-23, 18:10]. Otázky. Máte právo odposlouchávat. Dostupné z WWW: <<http://www.uzsi.cz/cz/mate-pravo-odposlouchavat.html>>.

Úřad pro zahraniční styky a informace: vnější zpravodajská služba [online]. 2010 [cit. 2013-09-23, 17:47]. Otázky. Můžete působit na území ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.uzsi.cz/cz/muzete-pusobit-na-uzemi-cr.html>>.

Úřad pro zahraniční styky a informace: vnější zpravodajská služba [online]. 2010 [cit. 2013-09-23, 18:00]. O nás. Co děláme. Dostupné z WWW: <<http://www.uzsi.cz/cz/co-delame.html>>.

Úřad pro zahraniční styky a informace: vnější zpravodajská služba [online]. 2010 [cit. 2013-09-23, 14:15]. Pro Vás. Zpravodajský systém ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.uzsi.cz/cz/zpravodajsky-system-ceske-republiky.html>>.

Úřad pro zahraniční styky a informace: vnější zpravodajská služba [online]. 2010 [cit. 2013-09-23, 15:00]. O nás. Kdo nás kontroluje. Dostupné z WWW: <<http://www.uzsi.cz/cz/kdo-nas-kontroluje.html>>.

Vláda České republiky [online]. 2009 – 2013 [cit. 2013-08-08, 12:52]. Pracovní a poradní orgány. Bezpečnostní rada státu. Dostupné z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/brs/brs-uvod-3851/>>.

Vláda České republiky [online]. 2009 – 2013 [cit. 2013-08-08, 13:00]. Pracovní a poradní orgány. Bezpečnostní rada státu. Pracovní výbory. Dostupné z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/ppov/brs/pracovni-vybory/uvodni-stranka---pracovni-vybory-18342/>>.

Vláda České republiky. [online]. 2009-2013 [cit. 2013-09-23, 14:30]. Pracovní a poradní orgány. Bezpečnostní rada státu. Pracovní výbory. Zpravodajská činnost. Dostupné z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/brs/pracovni-vybory/zpravodajska-cinnost/vybor-pro-zpravodajskou-cinnost-3858/>>.

13. Přílohy

Tento dotazník je anonymní a slouží k sociálnímu výzkumu v rámci diplomové práce na téma: Ozbrojené bezpečnostní sbory a zpravodajské služby jako složky bezpečnostního systému České republiky. Předmětem výzkumu jsou názory obyvatel ČR na bezpečnost našeho státu. U každé otázky označte **vždy pouze jednu odpověď**.

Zvolenou odpověď označujte křížkem **✗** do příslušného políčka: ○

Pokud chcete odpověď opravit - platnou odpověď označte takto: ●

1. Kolik je Vám let?

- do 20 let
- 21 – 40 let
- 41 – 60 let
- 61 – 80 let
- 81 a více let

2. Jakého jste pohlaví?

- muž
- žena

3. Jaké je Vaše trvalé bydliště?

- venkov (méně než 3 000 obyvatel)
- město (alespoň 3 000 obyvatel)

4. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání? (FILTRAČNÍ OTÁZKA)

- základní
- vyučen/a
- vyučen/a s maturitou
- středoškolské s maturitou
- vyšší odborné
- vysokoškolské

Pokud je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání vyšší než základní, pokračujte otázkou č. 5, pokud základní, pokračujte otázkou č. 6.

5. Pokud je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání vyšší než základní, jakého zaměření (oboru) toto nejvyšší dosažené vzdělání je?

☐ všeobecného	☐ průmyslového
☐ ekonomického	☐ gastronomického
☐ právního	☐ IT
☐ veřejnoprávního	☐ elektronického
☐ obchodního	☐ jiné (vypište) .....

Pokud je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání základní, na otázku č. 5 neodpovídejte a pokračujte otázkou č. 6.

- 6. Považujete Českou republiku (ČR) jako celek za bezpečný stát?**
- určitě ANO
  - spíše ANO
  - nevím
  - spíše NE
  - určitě NE
- 7. Jak jste spokojen/a s fungováním bezpečnostního systému ČR?**
- zcela SPOKOJEN/A
  - spíše SPOKOJEN/A
  - nevím
  - spíše NESPOKOJEN/A
  - zcela NESPOKOJEN/A
- 8. Na jaké úrovni je dle Vás v ČR zabezpečován VEŘEJNÝ POŘÁDEK?**
- na maximální možné úrovni
  - spíše na vyšší úrovni
  - nevím
  - spíše na nižší úrovni
  - na minimální možné úrovni
- 9. Jak je dle Vás v ČR chráněn MAJETEK osob?**
- velmi dobře
  - spíše dobře
  - nevím
  - spíše špatně
  - velmi špatně
- 10. Je dle Vás ČR dostatečně chráněna před nelegálním dovozem/vývozem zboží?**
- ANO
  - spíše ANO
  - nevím
  - spíše NE
  - NE
- 11. Na jaké úrovni je dle Vás v ČR zajišťována ochrana před KORUPCÍ?**
- na maximální možné úrovni
  - spíše na vyšší úrovni
  - nevím
  - spíše na nižší úrovni
  - na minimální možné úrovni
- 12. Je dle Vás odůvodněné obávat se v ČR úniku nebezpečných vězňů?**
- ANO
  - spíše ANO
  - nevím
  - spíše NE
  - NE

- 13. Na jaké úrovni je dle Vás v ČR zajišťována ochrana před ORGANIZOVANÝM ZLOČINEM?**
- na maximální možné úrovni
  - spíše na vyšší úrovni
  - nevím
  - spíše na nižší úrovni
  - na minimální možné úrovni
- 14. Na jaké úrovni je v ČR dle Vás zajišťována kontrašpionáž (ochrana před špionáží)?**
- na maximální možné úrovni
  - spíše na vyšší úrovni
  - nevím
  - spíše na nižší úrovni
  - na minimální možné úrovni
- 15. Jak se domníváte, že je ČR připravena na možný TERORISTICKÝ ÚTOK?**
- velmi dobře
  - dobře
  - nevím
  - špatně
  - velmi špatně
- 16. Ozbrojeným bezpečnostním sborům ČR, zahrnujícím Policii ČR, Vězeňskou službu a justiční stráž ČR, Celní správu ČR:**
- zcela DŮVĚRUJI
  - spíše DŮVĚRUJI
  - nevím
  - spíše NEDŮVĚŘUJI
  - zcela NEDŮVĚŘUJI
- 17. Zpravodajským službám ČR, zahrnujícím Bezpečnostní informační službu, Vojenské zpravodajství, Úřad pro zahraniční styky a informace:**
- zcela DŮVĚRUJI
  - spíše DŮVĚŘUJI
  - nevím
  - spíše NEDŮVĚŘUJI
  - zcela NEDŮVĚŘUJI

18. Seřad'te následující bezpečnostní složky podle důvěry, kterou k nim máte, přičemž číslo 1.= největší důvěra.

Bezpečnostní složky	Míra důvěry (1. = největší důvěra)
Policie ČR	
Vězeňská služba a justiční stráž ČR	
Celní správa ČR	
Bezpečnostní informační služba	
Vojenské zpravodajství	
Úřad pro zahraniční styky a informace	

19. Existuje země, jejíž bezpečnostní systém a jeho složky považujete za lépe fungující? (FILTRAČNÍ OTÁZKA)

- ANO
 NE

Pokud ANO, pokračujte otázkou č. 20, pokud NE, pokračujte otázkou č. 21

20. Kterou zemi máte např. na mysli?

- napište .....

21. Chcete k danému tématu dodat ještě něco důležitého?

.....